

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DET KGL. BIBLIOTEK

R
K

K. UNDERSTRUP

SLÆGTEN LUNDSGAARD

- TILLÆG

1913-15

STAMTAVLE
OVER
SLÆGTEN LUNDSGAARD

UDARBEJDET AF
KONRAD UNDERSTRUP

KØBENHAVN
FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI
1913

STAMTAVLE
OVER
SLÆGTEN LUNDSGAARD

STAMTAVLE
OVER
SLÆGTEN LUNDSGAARD

UDARBEJDET AF
KONRAD UNDERSTRUP

KØBENHAVN
FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI
1913

Ved Udarbejdelsen af medfølgende Stamtavle har jeg fra forskellig Side modtaget Hjælp i Form af Pengebidrag, Opmuntring og gode Raad. Jeg føler Trang til her at bringe de Mænd og Kvinder, der saaledes har støttet mig, en hjertelig Tak.

En særlig Tak skylder jeg Assistent cand. mag. Hans Knudsen, der ved Undersøgelserne i Viborg Landsarkiv har været mig en utrættelig Hjælper.

Brændgaard ved Herning, den 17. April 1913.

Konrad Understrup.

Anders Christensen Birkedommer i Vorde, boede i A Lundsgaard, Vorde Sogn ved Viborg. † $5/8$ 1661. g. m. Anne Rørsdatter, † $17/3$ 1654. Epitafium over dem i Vorde Kirke, hvor de er begravet.

1 Søn kendes, B—1.

Niels Andersen Lundsgaard f. i Lundsgaard, Vorde, B—1 $14/10$ 1621. Student fra Viborg 1642. Kaldet til Præst i Ørslevkloster Sogn 1646. † i Hejlskov Præstegaard, samme Sogn, $21/7$ 1684. Ligsten over ham i Klosterkirken, g. m. Raadmand Niels Nipgaards Datter, Anne Nielsdatter Nipgaard, f. i Viborg $7/12$ 1634, † i Viborg $31/3$ 1720.

Deres Børn C 1—7.

Christen Nielsen Lundsgaard f. i Hejlskov Præsteg. C—1 1656. Stud. Viborg 1674. Cand. teol. $28/6$ 1682, kaldet $30/3$ 1691 (ordineret $1/4$) til resid. Kapellan ved Viborg Graabrødrekirke, Asmild og Tapdrup. Paa Grund af en Strid med Sognepræsten blev han 1694 fjernet fra Embedet og var uden Embede i godt 5 Aar.

Den $1/4$ 1700 blev han kaldet til Præst i Hjermind, Le og Hjorthede, † $6/7$ 1721. g. i Viborg $29/3$ 1693 m. Karen Thomasdatter Høeg, † paa Hostrup $18/11$ 1728, begr. paa Lem Kirkeg. $29/11$, 71 Aar gl. Hun havde været gift 2 Gange før, 1) m. Christen Christensen Teglbrænder af Viborg, † der 1688, begr. $30/10$, 64 Aar.

med ham har hun 3 Sønner. 2) i Viborg ¹¹/₉ 1691 m. Peder Sørensen Bach, som døde samme Aar, begr. ²/₁₂, 43 Aar gl.

Chr. N. Lundsgaards og Karen Høegs Børn D 1—3 opføres senere.

- C—2 *Andreas Nielsen Lundsgaard*. I Københavns Universitets Matrikel, udgivet af Birket Smith, findes 1674 som Studenter fra Viborg, Chr. Nielsen Lundsgaard (C—1) og Andreas Nielsen Lundsgaard, de 2 er rimeligvis Brødre.
- C—3 *Peder Nielsen Nipgaard* boede i Slagelse, nævnes flere Gange i Skifterne efter sin Moder og Moster.
- C—4 *Peder Nielsen Lundsgaard* f. i Hejlskov Præsteg. ¹²/₁ 1660. Student i Viborg 1683. Kaldet ⁶/₂ 1696 til Sognekapellan for Hem og Sem, som da hørte under Mariager, † ⁶/₈ 1740, begr. i Hem ¹²/₈.
- G. 1) m. Maren Gabrielsdatter af Blære, † 1718. 2) m. Birte Jensdatter Kall, begr. i Hem ³/₃ 1744, vist ingen Børn.
- C—5 *Jacob Nielsen Lundsgaard*. Han nævnes i Skiftet efter sin Moder 1720—21, han er da udenlands, og man ved ikke rigtig, hvor han er; somme Tider kaldes han Jacob Nipgaard.
- C—6 *Claus Nielsen Lundsgaard*. I Skiftet efter hans Moder ses, at han boede hos hende i Viborg, da hun døde 1720.
- C—7 *Christence Nielsdatter Lundsgaard* f. i Hejlskov Præsteg. 1664, † i Skørping Præstegaard hos hendes ældste Datter, begr. ²⁴/₁₁ 1738, 74 Aar gl., i Skørping. G. m. sin Faders Eftermand i Ørslevkloster, Søren Pedersen Bering af Kobberup, f. ²³/₃ 1651, Student Viborg 1672. Kandidat ²³/₆ 1675, Kaldet ²³/₈, ordineret ²⁷/₈ 1684, † ¹⁷/₄ 1717 i Hejlskov Præsteg.
- De havde 3 Sønner, som var Præster, og 2 Døtre, gift med Præster. (Se Wibergs Præstehistorie).

Chr. N. Lundsgaards og Karen Høegs Børn D 1—3

Niels Christensen Lundsgaard døbt i Viborg Graa- D—1
brødrekirke $^{18}/_{12}$ 1693 begr. $^6/_5$ 1698 paa Graabr. Kirke-
gaard.

Anne Christensdatter Lundsgaard f. $^1/_12$ 1694, døbt D—2
i Vib. Graabrødrekirke $^4/_12$. † paa Lergrav $^{22}/_{12}$ 1780,
begr. paa Aulum Kirkeg. $^{30}/_{12}$, g. 1) m. Sogndegn Peder
Busch, † i Ørum, Sønderlyng Herred, begr. $^{29}/_{12}$ 1724,
34 Aar gl. 2 Børn, g. 2) m. Peder Christensen Buur
 $^9/_11$ 1727 i Vejby, begr. paa Vejby Kirkeg. $^{23}/_4$ 1730,
49 Aar gl., 1 Søn.

Børn E 1—3.

Christen Busch f. $^{28}/_7$ begr. $^{28}/_{10}$ 1722. E—1

Catharina Maria Busch døbt i Ørum $^{12}/_{11}$ 1724. E—2

Christian Pedersen Buur døbt $^{29}/_8$ 1728 i Vejby. I E—3
flere Aar Huslærer paa Lergrav. Ca. 1782 flyttede han
til Gaarden Næstholt i Snejbjerg Sogn, begr. $^9/_2$ 1802.
G. paa Lergrav $^{17}/_5$ 1768 m. sit Sødskendebarn Anne
Catrine Lundsgaard, f. paa Staarupgaard, døbt i Højslev
Kirke $^5/_5$ 1743, † i Næstholt $^{24}/_2$ 1795.

4 Børn (Se Stamtavlen over Slægten Buur).

Conrad Christensen Lundsgaard f. i Hjerminde Præste- D—3
gaard $^{15}/_9$ 1701. Var Forpagter af følgende Herregaarde
omtr. saaledes: Hostrup i Salling 1725—41, Staarup-
gaard 1742—47, Hald 1748—50, Thaarupgaard 1751—58.
1758 købte han Hovedgaarden Lergrav i Aulum Sogn
paa Auktion. † der $^2/_2$ 1781. G. i Viborg Søndresogn
 $^{13} \frac{1}{2}$ 1737 m. Else Johansdatter Farre, † paa Lergrav
 $^9/_9$ 1784, 71 Aar gl. Vist begge begr. i Vorde.

Deres Børn E 1—12.

Christen C. Lundsgaard f. paa Hostrup. Daabs publ. *) E—1
 $^{21}/_2$ 1738 i Lem Kirke, begr. i Thaarup $^9/_2$ 1756.

Johan Peter Lundsgaard f. paa Hostrup. Daabs publ. E—2
 $^{18}/_9$ 1739 i Lem K. lever endnu 1756.

*) Barnet fremstillet i Kirken efter forudg. Hjemmedaab.

- E—3 *Laurids C. Lundsgaard* f. paa Hostrup. Daabs publ. $11\frac{1}{11}$ 1740 begr. $27\frac{2}{3}$ 1743 i Højslev.
- E—4 *Anne Catrine Lundsgaard* f. paa Hostrup. Daabs publ. $21\frac{1}{12}$ 1741 begr. 1742 $14\frac{1}{1}$ i Lem.
- E—5 *Anne Catrine Lundsgaard* f. paa Staarupgaard, døbt i Højslev Kirke $5\frac{5}{5}$ 1743. † i Næstholt, Snejbjerg Sogn, begr. $21\frac{1}{2}$ 1795. G. m. Fætteren Chr. P. Buur, se foran under E—3.
- E—6 *Karen C. Lundsgaard* f. paa Staarupgaard, døbt i Højslev K. $7\frac{1}{10}$ 1744, † paa Østergaard i Gudum, begr. $15\frac{1}{8}$ 1807. G. paa Lergrav $21\frac{1}{6}$ 1768 m. Anders Hvass, f. 1733, † paa Østergaard i Gudum, begr. paa Gudum Kirkeg. $3\frac{1}{2}$ 1777. Ingen Børn
- E—7 *Elisabeth Friis Lundsgaard* f. paa Staarupgaard, døbt i Højslev Kirke $13\frac{3}{3}$ 1746, begr. i Snejbjerg $31\frac{3}{3}$ 1808, g. paa Lergrav $28\frac{6}{6}$ 1780 m. Johannes Nielsen Nyboe, f. i Holstebro, døbt $2\frac{7}{7}$ 1751, boede først i Dalager, Borris Sogn, senere i Lemvig, Snejbjerg og Vildbjerg, † $2\frac{5}{5}$ 1825, begr. $12\frac{5}{5}$ i Vildbjerg.
Deres Børn F 1—7.
- F—1 *Else Marie Nyboe* døbt $8\frac{7}{7}$ 1781 i Borris, begr. $9\frac{4}{4}$ 1782.
- F—2 *Else Marie Nyboe*, døbt $30\frac{6}{6}$ 1782, begr. $13\frac{10}{10}$ 1782,
- F—3 *Conrad Nyboe*, Daab publ. $15\frac{2}{2}$ 1784, begr. $17\frac{6}{6}$ 1793 i Lemvig.
- F—4 *Niels Nyboe*, Daab publ. $5\frac{5}{5}$ 1785 i Borris K. Han opholdt sig flere Aar i Amerika. Boede senere i V. Sivebæk i Tjørring S. † i Ø. Hundkjær i Snejbjerg $13\frac{11}{11}$ 1860, g. m. Mette Kirstine Holm fra Ringkøbing.
Deres Børn G 1—7.
- G—1 *Johannes Nyboe* f. 1812. Fra 1864 Staldkarl i Snejbjerg Kro. † der $15\frac{11}{11}$ 1879. Ugift.
- G—2 *Grete Nyboe* g. m. Skrædder Loff i Kjøge, 2 Børn: Niels Peter Loff og Birte Loff.
- G—3 *Niels Nyboe*. Rebslager, g. m. Karen . . . , Jordemoder i Dejbjerg; 5 Børn.

- Nikolai Nyboe*, † som Barn. G—4
Elisabet Frisen Nyboe f. $^{31}/_7$ 1818, g. $^{4}/_{12}$ 1846 m. G—5
 Jakob Kragelund. Boede i Ø. Linne ved Gram. Havde
 Børn.
Conrad Nyboe f. 1824. Rejste flere Aar i Amerika. G—6
 Ejer af Ravnsvad i Ikast Sogn. † der $^{24}/_4$ 1872. G. m.
 Mette Katrine Mikkelsdatter fra Simmelkjær. 6 Børn
 (hvoraf de fleste i Amerika) Birgitte, Stine, Maren
 Lundsgaard Nyboe, Mikkell, Grete og Marie Nyboe.
Christen Nyboe f. $^{6}/_1$ 1826, Gaardmand i Ørskov i G—7
 Snejbjerg. † der $^{6}/_{11}$ 1904. G. 1) m. Kirsten Nielsd.
 f. $^{4}/_3$ 1824, † 1866, 5 Børn. G. 2) 1866 m. Birgitte
 Lund (Datter af Søren Lund i Gellerup) † $^{29}/_4$ 1875.
 4 Børn.
 Børn H 1—9.
Niels Nybo f. i Ørskov. Handelsgartner i Dakota. H—1
 G. m. en indfødt Tysk-Amerikanerinde. Flere Børn.
Niels Kristian Nybo f. i Ørskov $^{18}/_6$ 1854. † ugift H—2
 1899.
Mette Kirstine Nybo f. $^{29}/_8$ 1856, † 1878. H—3
Kirstine Nybo f. i Ørskov $^{23}/_2$ 1862. G. m. Maler-
 mester Helge Rasmussen, København. H—4
 Deres Børn I 1—4.
Dagmar Rasmussen. I—1
Valdemar Rasmussen. I—2
Odie Rasmussen. I—3
Svend Aage Rasmussen. I—4
Lise Nybo f. $^{4}/_9$ 1864, g. m. Hans Peder Nielsen H—5
 Brun, bor i Nivaa pr. Niverød.
 Deres Børn I 1—2.
Johanne Brun. I—1
Peder Brun. I—2
Nikolai Nybo f. i Ørskov, Snejbjerg Sogn $^{11}/_3$ 1868. H—6
 Gaardmand i Ørskov. Medlem af Snejbjerg Menigheds-
 raad. G. i Haslev Kirke $^{26}/_4$ 1895 m. Karen Sofie

- Rasmussen fra Mullerup pr. Slagelse, f. $^{21/7}$ 1865, † i Ørskov $^{10/1}$ 1912.
 Deres Børn I 1—3.
- I—1 *Kristian Rikard Nybo* f. $^{31/3}$ 1897.
 I—2 *Bernhard Marius Nybo* f. $^1/3$ 1901.
 I—3 *Agnes Margrete Nybo* f. $^{13/4}$ 1903.
 H—7 *Kirsten Nybo* † ugift 1904.
 H—8 *Søren Lund Nybo* † i Amerika 1900.
 H—9 *Birte Marie Nybo*, har et Hjemmebageri i Helsingør. Ugift.
- F—5 *Christian Friis Nyboe* f. eller døbt $^4/3$ 1787 i Borris. † i Snebjerg, begr. $^{16/3}$ 1811.
- F—6 *Nicolai Peter Nyboe* f. i Dalager, Daab publ. i Borris Kirke $^{28/9}$ 1788. Han ejede først en Gaard i Karby paa Mors, som han bortbyttede med en Gaard i Sognstrup, N. Felding S. ved Holstebro. † der $^{20/3}$ 1844. Han var en af de gamle Studeprangere, som handlede paa Husum. G. $^{13/3}$ 1829 i Karby m. Maren Madsdatter Splind fra Pinen (Gaard v. Odde-sund) † $^{22/8}$ 1883 i Karby.
 Deres Børn G 1—2.
 Hun gift 2) $^1/12$ 1844 m. Ungkarl Niels Poulsen Lund fra Fabjerg. † $^{17/12}$ 1875.
- G—1 *Johannes Conrad Nyboe* f. i Karby $^4/3$ 1830, konfirm. i N. Felding 1844, † i Kolby Kro i Thy $^5/3$ 1908. G. $^{27/3}$ 1857 m. Else Marie Korsgaard af Tøttrupgaard, f. $^{14/1}$ 1833, † $^{26/3}$ 1911.
 Deres Børn H 1—5 (4 er døde som smaa).
- H—1 *Elisabeth Friis Nyeboe* f. $^5/2$ 1858, g. m. Jens Christian Pedersen, Gjørupgaard pr. Hørdum St. f. $^{18/5}$ 1860. Han har været Sogneraadformand og Medlem af Sogneraadet flere Gange.
 Deres Børn I 1—7.
- I—1 *Pouline Pedersen* f. $^{26/9}$ 1887, g. m. N. Kjærgaard f. $^{29/12}$ 84, Forpagter af Rosholm Præstegaard, Haring Sogn.

- Else Marie Pedersen* f. $^{14}/_{10}$ 1889. I—2
- Peder Jensen Pedersen* f. $^{8}/_{12}$ 1891. I—3
- Johanne Pedersen* f. $^{18}/_{5}$ 1894. I—4
- Johanne Kjerstine Pedersen* f. $^{8}/_{3}$ 1896. I—5
- Ane Kathrine Pedersen* f. $^{14}/_{5}$ 1899. I—6
- Ida Pedersen* f. $^{17}/_{11}$ 1901. I—7
- Niels Korsgaard Nyeboe* f. $^{13}/_{4}$ 1863. Ejer af Kolby Kro. G. $^{1}/_{4}$ 1902 m. Jensine Johanne Amalie Bangsgaard af Skyum. f. $^{1}/_{7}$ 1878. Datter af Kristen Bangsgaard og Hustru Johanne B. H—2
- Deres Børn I 1—3.
- Else Marie Nyeboe* f. $^{30}/_{6}$ 1905. I—1
- Johannes Conrad Nyeboe* f. $^{12}/_{8}$ 1906. I—2
- Christen Bangsgaard Nyeboe* f. $^{29}/_{6}$ 1909. I—3
- Mariane Nyeboe* f. $^{12}/_{8}$ 1865. G. m. Mads Jensen Tølbøll af Skyum, f. $^{9}/_{11}$ 1861. Ejer af Herregaarden Koustrup i Sønderhaa Sogn. Har været Sogneraadsmedlem. H—3
- Deres Børn I 1—6.
- Jens Tølbøll* f. $^{18}/_{5}$ 1889. I—1
- Johannes Tølbøll* f. $^{19}/_{8}$ 1890. I—2
- Else Tølbøll* f. $^{21}/_{6}$ 1897. I—3
- Einar Tølbøll* f. $^{11}/_{8}$ 1900. I—4
- Aage Tølbøll* f. $^{9}/_{11}$ 1902. I—5
- Harald Tølbøll* f. $^{3}/_{12}$ 1903. I—6
- Marius Ib Nyeboe* f. $^{25}/_{7}$ 1867, cand. polyt. Ingeniør. H—4
- Medindehaver af Firmaet Nyeboe & Nissen, som har Kontorer i København, Mannheim og Bonn. Han er Direktør for den grønlandske Minedrifts A. S. Repræsentant i Hedeselskabet (udnævnt af Bestyrelsen). G. $^{12}/_{8}$ 1896 m. Dagmar Nicoline Helms f. $^{22}/_{2}$ 1871. Datter af Skolebestyrer Kaptajn Henrik Steffens Helms og Ida Caroline Petersen.
- Deres Børn I 1—5.
- Else Nyeboe* f. $^{26}/_{6}$ 1897. I—1

- I—2 *Ida Nyeboe* f. $^{10}/_9$ 1898.
- I—3 *Esther Nyeboe* f. $^{12}/_5$ 1904.
- I—4 *Johannes Conrad Ib Nyeboe* f. $^8/_{10}$ 1905.
- I—5 *Helle Vibeke Nyeboe* f. $^{21}/_7$ 1910.
- H—5 *Nikoline Nyeboe* f. $^7/4$ 1876. G. $^{16}/_{11}$ 1900 m. I. A. K. Andersen af Thisted, nu i Skive. Assistent ved Statsbanerne f. $^{27}/_2$ 1873.
Deres Børn I 1—3.
- I—1 *Aage Nyeboe Andersen* f. $^{31}/_5$ 1902.
- I—2 *Gerda Andersen* f. $^{17}/_1$ 1907.
- I—3 *Ellen Else Johanne Andersen* f. $^{17}/_2$ 1911.
- G—2 *Kristen Lundsgaard Nikolaisen Nyeboe* f. $^9/2$ 1834. Ejer af Dovergaard i Thy, † der $^9/3$ 1907. G. m. Kristine Jensdatter fra Dovergaard f. $^{13}/_9$ 1831, † $^{11}/_{12}$ 1912.
Deres Børn H 1—4.
- H—1 *Jens Povlsen Nyboe* f. $^5/7$ 1858 paa Dovergaard. Forstander paa Ødum Landboskole pr. Hadsten. G. 1) m. Kristine Agger, Datter af Mads Agger i Bøvling f. $^{14}/_4$ 1866, † $^{29}/_7$ 1890, 1 Datter, g. 2) $^{11}/_{10}$ 1893 m. Johanne Rasmussen, Rørth, Odder, f. $^4/8$ 1863.
Børn I 1—9.
- I—1 *Johanne Kristine Nyboe* f. $^{14}/_{12}$ 1889, g. $^1/_{12}$ 1910 m. Anders Andersen. Lærer paa Ladelund.
- I—2 *Johannes Nyboe* f. $^{27}/_8$ 1894.
- I—3 *Asta Marie Nyboe* f. $^{27}/_{11}$ 1895.
- I—4 *Niels Lundsgaard Nyboe* f. $^{14}/_4$ 1897.
- I—5 *Axel Nyboe* f. $^{29}/_{11}$ 1898.
- I—6 *Sigrid Nyboe* f. $^{16}/_8$ 1900, † $^{21}/_9$ 1900.
- I—7 *Holger Nyboe* f. $^{19}/_4$ 1902.
- I—8 *Signe Marie Nyboe* f. $^7/2$ 1903
- I—9 *Ejnar Kjærsgaard Nyboe* f. $^{22}/_7$ 1905.
- H—2 *Maria Nyboe* f. paa Dovergaard $^3/4$ 1863 g. m. Kristen Iversen Thomsen bor i Dover pr. Hurup.
Deres Børn I 1—4.

- Kristine Thomsen.* I—1
Maren Thomsen. I—2
Marie Thomsen. I—3
Jens Kristen Thomsen. I—4
Elisabet Nyboe f. $28/3$ 1865. Ugift. H—3
Jensine Nyboe f. $24/12$ 1867. G. m. Gdmd. Kristen H—4
 Dam, Refs.
 Deres Børn I 1—3.
Kristian Dam. I—1
Dorthea Dam. I—2
Kristen Nyboe Dam. I—3
Marie Elisabeth Nyboe f. i Lemvig døbt $19/4$ 1791, F—7
 † i Kolding $1/4$ 1834. G. m. Kontorist og Ekstrapost-
 fører Lars Peter Wisbech.
 Deres Børn G 1—5.
Lauritz Andreas Wisbech f. $1/4$ 1819 i Middelfart, G—1
 † ugift.
Johannes Lundsgaard Wisbech f. $31/3$ 1821 i Kolding, G—2
 † i København $10/5$ 1887. Udgiver af „Wisbechs Alma-
 nak,“ som blev trykt i Kolding. 1886 solgte han Alma-
 naken og flyttede til København. G. m. Margrethe
 Hansigne Madsen f. i Horsens $22/10$ 1842.
 Deres Børn H 1—9.
Marie Elise Wisbech f. $14/4$ 1867 i Kolding, † der H—1
 $18/6$ 1882.
Gerda Christiane Wisbech f. $28/4$ 1868, † $18/6$ 1874. H—2
Johannes Lauritz Wisbech f. $12/4$ 1870 i Kolding. H—3
 Papirhandler og Bogtrykker i København. G. $16/1$ 1902
 m. Alma Elise Meier f. $7/8$ 1879 i Holbæk.
 Deres Børn I 1—5.
Margrethe Wisbech f. $5/5$ 1903. I—1
Karen Wisbech f. $27/8$ 1904. I—2
Ebba Wisbech f. $9/11$ 1905. I—3
Johannes Lundsgaard Wisbech f. $21/1$ 1907. I—4
Henny Wisbech f. $1/8$ 1909. I—5

- H—4 *Thora Margrethe Wisbech* f. i Kolding $^{28}/_{12}$ 1871. G. m. Procurist Chr. Christensen i Horsens.
Deres Børn I 1—2.
- I—1 *Einar Wisbech Christensen* f. $^4/_{11}$ 1887.
- I—2 *Gerda Wisbech Christensen* f. $^{17}/_{10}$ 1788.
- H—5 *Einar Jens Peter Wisbech* f. i Kolding $^1/_{3}$ 1873. Apotheker siden 1896, bosiddende i Brooklyn. G. m. Nathalie Cappelen.
1 Barn: Edna Wisbech f. i Brooklyn $^{15}/_{2}$ 1903.
- H—6 *Christian Wilhelm Wisbech* f. i Kolding $^7/_{9}$ 1874. Forpagter af Hvidbjerggaard, Karby St. Mors.
- H—7 *Helene Petronelle Wisbech* f. i Kolding $^{24}/_{9}$ 1877, \dagger $^{29}/_{10}$ 94.
- H—8 *Hildur Emilie Wisbech* f. i Kolding $^5/_{5}$ 1879. G. m. Ingeniør Victor Albert Gottlieb f. i Roskilde $^{21}/_{2}$ 1867, nu bosiddende i Yjpest v. Budapest.
Deres Børn I 1—3.
- I—1 *Ernst Vincent Gottlieb* f. $^6/_{3}$ 1900.
- I—2 *Arne Gottlieb* f. $^{30}/_{11}$ 1902.
- I—3 *Asta Margrethe Gottlieb* f. $^{28}/_{10}$ 1903.
- H—9 *Wilhelm Humblet Wisbech* f. i Kolding $^8/_{2}$ 1885, nu i Staten Origion U. S. A.
- G—3 *Christen Humble Wisbech* f. $^{25}/_{6}$ 1823 i Kolding. Var hos Broderen Johannes i Kolding, \dagger ugift.
- G—4 *Dorthea Elisabeth Wisbech* f. $^{15}/_{5}$ 1827 i Kolding.
- G—5 *Conrad Christian Fritz Wisbech* f. $^3/_{11}$ 1830 i Kolding, \dagger $^{11}/_{6}$ 1832.
- E—8 *Elisabeth C. Lundsgaard* døbt $^{12}/_{11}$ 1747 i Viborg Graabrødrekirke begr. $^7/_{3}$ 1748 paa Graabr. Kirkeg.
- E—9 *Elisabeth C. Lundsgaard* f. paa Hald ved Viborg 1749, \dagger paa Ørnhoved i Tjørring, begr. $^9/_{12}$ 1805. G. paa Lergrav $^{18}/_{7}$ 1772 m. Laurids Lauridsen Nyboe af Ørnhoved, f. i Holstebro $^{23}/_{4}$ 1741, \dagger som Aftægtsmand i Sahlholdt $^8/_{12}$ 1823.
Deres Børn F 1—3.

Else Nyboe f. paa Ørnhoved $1/10$ 1773, † sst., be- F—1
gravet $24/4$ 1810. G. $24/9$ 1808 paa Ørnhoved m. Jens
Christensen fra Guldforhoved i Bording. Ingen Børn.

Conrad Lundsgaard Nyboe f. paa Ørnhoved 1775, F—2
døbt $5/2$ i Tjørring K. Købte 1802 Gaarden Sahlholdt
i Herning Sogn, siden Kirkegaard i s. Sogn, † der
 $14/1$ 1861. G. 1) i Rind K. $22/5$ 1802 m. Ane Kirstine
Schaarup, Datter af Gaardm. Rasmus Schaarup af V.
Høgild i Rind S. † i Hern. Kirkegaard $27/4$ 1842 $63\frac{1}{2}$
Aar gl.

1 Datter G—1.

G. 2) i Vildbjerg K. $7/7$ 1843 m. Abalone Nielsd. af
Buurgaard, † i Tjørring $7/5$ 1866, 89 Aar gl.

Marie Elisabeth Conradsd. Nyboe f. i Sahlholdt, G—1
døbt i Herning K. $21/7$ 1805. † $25/4$ 1852 i Sahlholdt.
G. $27/9$ 1822 m. Niels Lauridsen Sahlholdt, f. i Sivebæk,
Tjørring S. 1793, † i Sahlholdt $29/10$ 1881.

Deres Børn H 1—7.

G. 2) m. Mette Krogstrup.

Laurids Sivebæk Nielsen f. i Sivebæk i Tjørring $29/9$ H—1
1823, † i Tjørring $9/9$ 1898. Først Ejer af Herning
Kirkegaard, som han arvede efter Bedstefaderen, (hos
hvem han var opdraget) kaldtes derfor altid Laust Kirk.
Senere Boelsmand i Tjørring, hvor han i 30 Aar tillige
var Lærer for Børn, hvis Forældre tilhørte en streng
kirkelig Retning udenfor Folkekirken. G. i Tjørring
Kirke $16/10$ 1846 m. Sidsel Nielsd. Kragelund af Tjørring.
6 Børn. 2) borgerlig viet m. Maren Thuesdatter af
Ejsing, † $24/2$ 1894. 4 Børn.

Børn I 1—10.

Ane Kirstine Lauridsen f. $27/10$ 1847 i Herning Kirkeg. I—1
† i Amerika ca. 1886. Hendes Mand, Peter Christensen,
har gjort sig særlig fortjent ved den Støtte, han har
ydet den danske Højskole i Ashland. 3 Børn.

Conrad Lundsgaard Nyboe Lauritsen f. i Herning I—2

Kirkegaard ²⁷/₆ 1850, Tricotagefabrikant i Kristiania. G. i Herning Kirke ²⁶/₁₁ 1880 m. Kirstine Marie Truelssen, Datter af S. Truelssen, f. paa Vesterholm i Herning Sogn ⁶/₄ 1855, † ⁸/₈ 1887 i Kristiania.

Deres Børn J 1 - 5.

J—1 *Else Johanne Nyboe Lauritsen* f. i Kristiania ⁵/₁₀ 1881.

J—2 *Søren Truelssen Nyboe Lauritsen* f. i Kristiania ²³/₉ 1882. Uddannet i Tyskland og England i Trikotagefabrikation. Nu Bestyrer af A/S. Lauritsen og Sørensens Trikotagefabrik i Kristiania.

J—3 *Laurits Sivebæk Nyboe Lauritsen* f. i Kristiania ⁷/₂ 1884, † ¹/₈ 1887.

J—4 *Sigrid Kirstine Nyboe Lauritsen* f. i Kristiania ¹²/₁₀ 1885. G. ¹⁶/₁₁ 1912 m. Premierløjtnant Petter Nettum.

J—5 *Conrad Lundsgaard Nyboe Lauritsen* f. i Kristiania ⁴/₆ 1887, tog artium opholdt sig et Par Aar i Tyskland og England, tog Diplomexamen i Rentlinger Würtemberg i Karteri og Spinderi. Nu Bestyrer af Karteriet, Spinderiet og Farveriet ved A/S. Lauritsen og Sørensens Trikotagefabrik Kristiania. G. ¹⁵/₆ 1912 m. Yngvardi Eger fra Holtet i Bærum.

I—3 *Niels Sahlholdt Lauritsen* f. i Herning Kirkeg. † i Tjørring.

I—4 *Elisabeth Marie Kirstine Lauritsen* f. i Herning Kirkegaard ²⁵/₁ 1856, rejste som ung til Amerika, bor i Grand Rapids som Enke, har været gift 2 Gange. 6 Børn.

I—5 *Niels Kragelund Lauritsen* f. ¹⁴/₁₀ 1858, † ⁷/₁ 1859.

I—6 *Marie Kirstine Lauritsen* f. i Herning Kirkegaard ²⁶/₁₁ 1859, rejste som ung til Amerika, bor i Grand Rapids Mich, g. m. Fred. Hansen fra Horsenseggen, Formand paa en Møbelfabrik. De har haft 6 Børn hvoraf de 4 lever.

I—7 *Thue Lauridsen* f. 1864, † Aaret efter.

I—8 *Niels Sahlholdt Lauritsen* f. i Tjørring 1866, Hus-

mand i Tjørring, † der $^{25}/_{11}$ 1910. G. m. Ane Johanne Madsen, † 1902.

Deres Børn J 1—6.

Laurids Sivebæk Lauridsen f. $^{11}/_1$ 1889. J—1

Maren Lauridsen f. 1890. J—2

Mette Katrine Lauridsen f. 1892. J—3

Mads Østergaard Lauridsen f. 1895. J—4

Sidsel Marie Lauridsen f. 1898. J—5

Elisabeth Lauridsen f. $^9/_9$ 1901. J—6

Thue Lauridsen. Arbejdsmand, f. i Tjørring $^7/_6$ 1867. I—9

Ugift.

Ane Sivebæk Lauridsen f. $^6/_3$ 1869, borgerlig viet I—10 $^{28}/_3$ 1889 til Hans Kristian Frederik Lodahl, Boelsmand og Snedker i Tjørring, samt Lærer efter Svigerfaderen.

Deres Børn J 1—9.

Lene Marie Lodahl f. 1890, g. $^{16}/_6$ 1908 m. Povl J—1 Chr. Pedersen, Boelsmand i Tjørring.

1 Søn K—1.

Peder Fiskbæk Pedersen K—1

Mads Lodahl, f. $^{23}/_9$ 1891. J—2

Maren Kirstine Marie Lodahl f. $^{13}/_7$ 1894. J—3

Laura Sivebæk Lodahl f. $^{25}/_2$ 1897. J—4

Laurits Sivebæk Lodahl f. $^9/_9$ 1899. J—5

Josva Lodahl f. $^{16}/_{12}$ 1901. J—6

Kirstine Maria Lodahl f. $^{13}/_2$ 1904. J—7

Hans Peter Lodahl f. $^{24}/_7$ 1906. J—8

Johanne Lodahl f. $^9/_5$ 1909. J—9

Ane Nielsen født og døbt i Sahlholdt $^8/_1$ 1826, † i H—2 Abildtrup, Vorgod S. $^{27}/_4$ 1860. G. $^{11}/_{10}$ 1844 i Herning Kirke m. Gaardejer Christen Christensen af Abildtrup i Vorgod S. f. 1806, † sst. $^{19}/_3$ 1879.

Deres Børn I 1—5.

Christen Christensen f. $^1/_8$ 1846, † $^{12}/_5$ 1906. Gaard- I—1 ejer i Abildtrup. G. 1) $^{16}/_4$ 1869 m. Christine Jensen

af Abildtrup, † ca. 1894. G. 2) m. Marie Nielsen af Najbjerg.

Børn J 1—6.

J—1 *Ane Christensen* f. $^{30}/_7$ 1872. G. 1) m. Poul Nørsgaard Nielsen af Najbjerg i Timring S. † efter nogle Aars Forløb. G. 2) $^{2}/_{11}$ 1900 m. Ungkarl Johan Engelbrecht Nielsen, bor i en ny Gaard, som er udstykket fra Fødegaarden.

J—2 *Karen Abildrup Christensen* f. $^{25}/_2$ 1878. G. $^{20}/_{11}$ 1902 m. Ungkarl Jens P. Jørgensen (Navneforandring Bækgaard) Gaardejer i Vorgod.

J—3 *Christen Abildtrup Christensen* f. $^{7}/_1$ 1882. G. $^{11}/_{10}$ 1906 m. Nielsine Pedersen af Vorgod, har Fødegaarden i Abildtrup.

J—4 *Jens Abildtrup Christensen* f. $^{12}/_3$ 1884. G. m. en Datter af Lærer Møller N. Nissum. Førstelærer i Lømborg ved Lemvig.

I—5 *Niels Abildtrup Christensen* f. ca. 1897 (af andet Ægteskab).

J—6 *Christian Abildtrup Christensen* f. ca. 1901.

I—2 *Kirsten Marie Christensen* f. $^{23}/_{12}$ 1848 i Abildtrup, † $^{17}/_{11}$ 1871 i V. Herborg. G. $^{16}/_4$ 1869 m. Jens Jensen fra Abildtrup.

1 Datter J—1.

J—1 *Ane Jensen* f. $^{8}/_{11}$ 1871, † $^{9}/_{12}$ 1892.

I—3 *Elisabeth Christensen* f. $^{17}/_8$ 1851, † $^{20}/_3$ 1857.

I—4 *Mette Marie Christensen* f. $^{25}/_4$ 1854, † i Barde $^{22}/_{11}$ 1887. G. $^{28}/_{10}$ 1873 m. sin Søster Kirsten Maries efterlevende Ægtefælle ovennævnte Gaardmand Jens Jensen af V. Herborg nu i Barde; hedder ved Navneforandring Abildtrup, er Sognefoged og Dannebrogsmænd.

Deres Børn J 1 og 2.

J—1 *Jens Abildtrup Jensen* (Navneforandring af $^{22}/_6$ 1905, bortkastet Jensen) f. $^{9}/_6$ 1875. Skolelærer paa Mols v. Aarhus. G. m. Sophie Toustrup, Datter af forhv. Gdmd. Peder Toustrup, nu Herning.

Chr. Abildtrup Jensen (Navnef. $22/6$ 1905, bortk. J—2 Jensen) f. $16/5$ 1878. Skolelærer paa Fur. G. m. Karoline Byskov, Datter af Peder Byskov, Hygum, nu Lemvig.

Niels Christensen (Navneforandring til Niels Abild- I—5 trup) f. i Abildtrup, Vorgod S. $24/7$ 1858. Ejer af Trøstrupgaard i Herborg S. fra 1879—1910. Repræsentant i vest- og sønderjydske Kreditforening. Formand og Kasserer for Vorgod- N. Vium Kommunes- og Omegns Spare- og Laanekasse. Formand for Vorgaard-Brejning m. fl. Sognes Landboforening. Formand for Skjern Banks Bankraad, osv. G. $27/12$ 1879 m. Else Marie Jørgensen af Fjilstervang, f. $16/1$ 1858.

Deres Børn J 1—12.

Christen Abildtrup f. $31/1$ 1881, Ejer af Trøstrupgaard. J—1 G. $11/6$ 1910 m. Jensine Jensen, Bakkebølle, Sjælland.

Jørgen Husted Abildtrup f. $13/11$ 1882, Snedkermester J—2 i Herning. G. $29/11$ 08 m. Anna Amanda Elise Hansen fra Haslev, Sjælland, f. $23/1$ 1888. † i Herning $29/4$ 1911.

Niels Sahlholt Abildtrup f. $31/8$ 1884 Grdj. i Over- J—3 gaard, som er udskilt fra Trøstrupgaard. G. $11/10$ 1910 m. Julie Andersen fra Gjedved.

Anton Abildtrup f. $25/9$ 1886. Redaktør af Frederiks- J—4 havns Venstreblad.

Ane Abildtrup f. $6/9$ 1888, † som lille. J—5

Ane Abildtrup f. $23/7$ 1890. † $18/11$ 1906. J—6

Martha Margrethe Abildtrup f. $25/4$ 1892. J—7

Mads Trøstrup Abildtrup † som lille. J—8

Mads Trøstrup Abildtrup f. $19/9$ 1894. J—9

Mette Marie Kirstine Abildtrup f. $6/2$ 1896. J—10

Magnus Abildtrup f. $17/5$ 1898. J—11

Eli Dusine Abildtrup f. $17/11$ 1900, † $2/3$ 1906. J—12

Laurids Nyboe Nielsen f. i Sahlholdt $8/4$ 1829. Ejer H—3 af Sahlholdt. Fra 1888 boede han i Lille Sahlholdt, † der $16/3$ 1903. Har været Medlem af Rind-Herning Sogneraad. G. i Ørre Kirke $27/10$ 1852 m. Karoline

Nielsen fra Romviggaard i Ørre S. f. $13\frac{1}{2}$ 1830. † i Herning $3\frac{1}{6}$ 1908.

Deres Børn I 1—10.

- I—1 *Niels Sahlholdt Lauridsen* f. $15\frac{1}{6}$ 1855. † $18\frac{1}{8}$ s. A.
- I—2 *Elisabeth Nyboe Sahlholdt Lauridsen* f. i Sahlholdt $11\frac{1}{5}$ 1857, døbt samme Dag. G. i Herning K. $23\frac{1}{9}$ 1875 m. Gaardejer Johannes Lauridsen Hagelskjær i Ikast S. f. i Hagelskjær $26\frac{1}{11}$ 1850. Har bl. a. været Medlem af Ikast Sogneraad.
Deres Børn J 1—12.
- J—1 *Laust Johannes* f. $26\frac{1}{5}$ 1876, † samme Dag.
- J—2 *Laust Johannes Lauridsen* f. $8\frac{1}{8}$, døbt $9\frac{1}{8}$ 1877. † $21\frac{1}{2}$ 1878.
- J—3 *Laust Lauridsen Hagelskjær* f. $9\frac{1}{1}$ 1879, døbt samme Dag, ordineret $31\frac{1}{8}$ 1906 i Ribe Domkirke til Missions-Præst i Kina. G. $6\frac{1}{11}$ 1909 i Port Arthur m. Jakobine Christine Caroline Larsen f. $21\frac{1}{3}$ 1880.
1 Barn K—1.
- K—1 *Elisabeth Sahlholdt Hagelskjær* f. $17\frac{1}{9}$, døbt $16\frac{1}{10}$ 1910 i Anlung.
- J—4 *Marie L. Hagelskjær* f. $15\frac{1}{3}$, døbt $17\frac{1}{3}$ 1880. G. i Ikast K. $23\frac{1}{9}$ 1900 m. Fabriksbestyrer Kresten Mouritsen i Ikast f. $16\frac{1}{7}$ 1871 i Ure. Ikast Sogn.
Deres Børn K 1 og 2.
- K—1 *Karen Hagelskjær Mouritsen* f. $15\frac{1}{10}$ 1902.
- K—2 *Elisabeth H. Mouritsen* f. $22\frac{1}{7}$ 1905.
- J—5 *Caroline L. Hagelskjær* f. $25\frac{1}{4}$ døbt $30\frac{1}{4}$ 1882.
- J—6 *Laurids Nyboe Hagelskjær* f. $4\frac{1}{10}$ døbt $8\frac{1}{10}$ 1885. Tømrer og Tømmerhandler v. Ikast Station.
- J—7 *Lars Bækgaard Hagelskjær* f. $3\frac{1}{12}$ døbt $7\frac{1}{12}$ 1887.
- J—8 *Johanne Jensine Lauridsen Hagelskjær* f. $30\frac{1}{5}$ døbt $31\frac{1}{5}$ 1891. G. i Juni 1912 m. Gaardejer Karl Lund. Ikast Sogn.
- J—9 *Niels Sahlholdt L. Hagelskjær* f. $12\frac{1}{6}$ døbt $14\frac{1}{6}$ 1893. † $26\frac{1}{11}$ samme Aar.

Nielssine Bolette Anine L. Hagelskjær f. $7/2$ døbt J—10
 $10/2$ 1895.

Elna L. Hagelskjær f. $29/9$ døbt $3/10$ 1897. J—11

Niels Sahlholdt Hagelskjær f. $15/11$ døbt $19/11$ 1899. J—12

Niels Sahlholdt Lauritsen f. i Sahlholdt $3/5$ 1859. I—3

Ejer en stor Farm i Kansas. G. 1899 m. Josephine
 Mentlick f. $6/1$ 1867 i Washington County Jowa. Hendes
 Forældre var fra Bøhmen.

1 Søn J—1.

Joseph Mac Lauritsen f. $18/12$ 1900. J—1

Niels Romvig Lauridsen Sahlholdt)* f. $11/6$ 1861. I—4

Ejer af Sahlholdt, Medlem af Herning Menighedsraad,
 har været Medlem af Herning Sogneraad. G. i Ulfborg
 $11/5$ 1888 m. Karoline Karstoft af Neder Ulfkjær f. $1/4$
 1869 Datter af Jens Chr. Eriksen Karstoft og Bertha
 Marie Nielsen.

Deres Børn J 1—12.

Karoline Lauridsen Sahlholdt f. $21/10$ 1889. J—1

Laurids Nyboe L. Sahlholdt f. $11/11$ 1891 † $8/3$ 1893. J—2

Bertha Marie L. Sahlholdt f. $8/3$ 1893 † $10/7$ s. A. J—3

Bertha Marie L. Sahlholdt f. $15/5$ 1894. J—4

Laurids Nyboe L. Sahlholdt f. $26/9$ 1896. J—5

Jens Kristian Karstoft L. Sahlholdt f. $11/12$ 1898. J—6

Johanne L. Sahlholdt f. $8/5$ 1900. J—7

Dagmar L. Sahlholdt f. $11/4$ 1902. J—8

Niels Erik L. Sahlholdt f. $4/1$ 1904. J—9

Ellen L. Sahlholdt f. $18/2$ 1907 † $15/5$ 1908. J—10

Marie Elisabeth L. Sahlholdt f. $25/11$ 1908. J—11

Maren Lauridsen Sahlholdt f. $17/2$ 1912. J—12

Ane Kirstine Romvig Lauridsen f. i Sahlholdt $4/6$ I—5
 1863. G. i Herning K. $5/7$ 1888 m. Christen Sørensen
 paa Voldbjerg i Hee S. f. der $13/7$ 1862. Har været
 Sogneraadsmlem i Hee og i Bestyrelsen for Ulfborg-

*) Sahlholdt ifølge Bevilling.

Hind Herreders Landboforening. Nu Medlem af Ringkøbing Amtsraad. I Bestyrelsen for Ringkøbing og Omegns Sparekasse. Formand for Laanebestyrelsen i Ringkøbing Amtsraadsreds.

Deres Børn J 1—10.

- J—1 *Søren Voldbjerg Sørensen* f. $19/4$ 1889.
 J—2 *Kirsten V. Sørensen* f. $6/11$ 1890.
 J—3 *Sidsel V. Sørensen* f. $19/3$ 1892.
 J—4 *Laurids Nybo V. Sørensen* f. $12/8$ 1893.
 J—5 *Karoline Nybo V. Sørensen* f. $31/7$ 1895.
 J—6 *Ellen V. Sørensen* f. $5/11$ 1897.
 J—7 *Johannes V. Sørensen* f. $22/10$ 1899.
 J—8 *Carl V. Sørensen* f. $23/3$ 1902.
 J—9 *Christian V. Sørensen* f. $18/5$ 1904.
 J—10 *Niels V. Sørensen* f. $5/8$ 1907.
 I—6 *Conrad Lundsgaard Nyboe* f. $3/6$ 1865. † 1866.
 I—7 *Andreas Kristian* f. $27/10$ 1867 † $16/11$ s. A.
 I—8 *Conrad Lundsgaard Nyboe L. Sahlholdt* f. $10/1$ 1869, opholdt sig mange Aar i Amerika, var bl. a. Lokomotivfører. Nu Medindehaver af en Manufakturforretning i Haslev paa Sjælland. Ugift.
 I—9 *Ane Kirstine Johanne Ellen* f. $1/6$ 1872 † $24/2$ 1875.
 I—10 *Maren Meedum Romvig Lauridsen* f. i Sahlholdt $11/8$ 1876, † i Lem $2/7$ 1902. G. i Herning K. $26/11$ 1896 m. Landstingsmand Mads Degnbol i Lem S. ved Ringkøbing, f. $23/12$ 1866.
 Deres Børn J 1 og 2.
 J—1 *Peder Degnbol* f. $2/11$ 1897.
 J—2 *Marie Degnbol* f. $19/3$ 1900.
 H—4 *Ane Kirstine Nielsen* f. i Sahlholdt, Herning S. $9/8$ 1831 døbt $30/8$, † i Understrup i Ørre S. $11/6$ 1865. G. i Herning K. $10/4$ 1851 m. Gdj. Jens Chr. Christensen af Understrup i Ørre S. Har været Medlem af Ørre Sogneraad, f. $6/1$ 1824 † i Understrup $17/4$ 1883.
 Deres Børn I 1—6.

G. 2) m. Bigithe Christensen, f. i Simmelkjær ³⁰/₁₂ 1839.

Christen Jensen Understrup f. i Understrup, Ørre S. I—1
¹³/₂ 1852 † der ⁷/₈ 1875.

Elisabeth f. ²⁹/₇ 1854 † ²⁸/₂ 1858. I—2

Niels Jensen Understrup f. ¹⁴/₇ 1857. Har opholdt I—3
sig ca. 25 Aar i Norge. Bor nu hos sin Søster i Rind.
Ugift.

Konrad Jensen Understrup f. i Understrup, Ørre S. I—4
²²/₉ 1859, Gaardmand i Brændgaard, Herning S. Fra
1894—1906 Medlem af Herning Sogneraad og Skole-
kommission. G. i Ørre Kirke ²/₄ 1889 m. Eva Anne
Marie Orloff, f. i Sinding Skole v. Herning ¹⁴/₆ 1868,
Datter af Lærer Graves Orloff og Hustru Mariane Døes.

Deres Børn J 1—3.

Svend Understrup f. i Brændgaard, Herning S. ⁵/₇ J—1
1892.

Ejnar Understrup f. i Brændgaard, Herning S. ²⁸/₄ J—2
1894. Kommis i Manufaktur.

Harald f. i Brændgaard, Herning S. ³/₄ 1896 † ²¹/₁ J—3
1897 begr. paa Herning Kirkeg. ²⁸/₁.

Maren Jensen Understrup f. i Understrup ¹⁸/₁₀ 1861. I—5
G. i Ørre K. ¹⁸/₁₀ 1883 m. Gaardmand Kristen Jensen
Lind af Vester Lind, Rind S. f. ¹⁷/₇ 1855, har 2 Gange
været Medlem af Rind Sogneraad, Søn af Gdj. Jens
Understrup Christensen og Hustru Severine Madsen.

Ingen Børn.

Elisabeth f. ³⁰/₈ 1864 † ¹⁵/₄ 1866. I—6

Else Johanne Nielsen f. i Sahlholdt ⁸/₈ 1834, † paa H—5
Vesterholm i Herning S. ³/₂ 1871. G. i Herning Kirke
⁹/₁₂ 1853 m. Søren Truelsen paa Vesterholm f. ⁸/₃ 1826
senere Ejer af Nørholm i Herning S. Købmand først
paa Vesterholm, senere i Herning, † der ²⁸/₂ 1910.
Har været Medlem af Rind-Herning Sogneraad.

Deres Børn I 1—6.

- I—1 *Kirstine Marie Truelsen* f. paa Vesterholm, Herning Sogn $\frac{6}{4}$ 1855. G. m. Fætteren Conrad N. Lauritsen i Kristiania (se foran).
- I—2 *Truels Truelsen* f. paa Vesterholm $\frac{26}{4}$ 1857 † $\frac{7}{5}$ 1858.
- I—3 *Elisabeth Truelsen* f. $\frac{17}{9}$ 1859, † $\frac{23}{5}$ 1873.
- I—4 *Truels Truelsen* f. paa Vesterholm, Herning Sogn $\frac{18}{4}$ 1862. Tricotagefabrikant i Herning. Medlem af Bestyrelsen for Herning Spare- & Laanekasse. G. $\frac{8}{3}$ 1888 i Aarhus Domkirke m. Kirstine Laurine Kristiansen af Aarhus, f. $\frac{12}{2}$ 1860.
Deres Børn J 1—5.
- J—1 *Johanne Truelsen* f. $\frac{26}{5}$ 1890.
- J—2 *Søren Truelsen* f. $\frac{4}{11}$ 1891.
- J—3 *Knud Truelsen* f. $\frac{11}{10}$ 1894.
- J—4 *Marie Truelsen* f. 1896, født og † samme Dag.
- J—5 *Ella Truelsen* f. $\frac{7}{12}$ 1900.
- I—5 *Niels Truelsen* f. paa Vesterholm $\frac{28}{12}$ 1864. Ejer af Nørholm i Herning S. G. i Hee Kirke m. Magdalene Sørensen f. paa Voldbjerg i Hee $\frac{12}{8}$ 1870.
Deres Børn J 1—10.
- J—1 *Holger Truelsen* f. $\frac{2}{3}$ 1896.
- J—2 *Søren Truelsen* f. $\frac{6}{8}$ 1897.
- J—3 *Søren Kristian Voldbjerg Truelsen* f. $\frac{3}{10}$ 1898.
- J—4 *Johannes Truelsen* f. $\frac{31}{8}$ 1900.
- J—5 *Ejnar Truelsen* f. $\frac{19}{6}$ 1902.
- J—6 *Svend Aage Truelsen* f. $\frac{8}{9}$ 1903.
- J—7 *Else Johanne Truelsen* f. $\frac{21}{4}$ 1905.
- J—8 *Kristen Voldbjerg Truelsen* f. $\frac{26}{10}$ 1906.
- J—9 *Marie Truelsen* f. $\frac{4}{5}$ 1908.
- J—10 *Elisabet Truelsen* f. $\frac{8}{12}$ 1910.
- I—6 *Anne Cathrine Truelsen* f. paa Vesterholm, Herning S. $\frac{12}{5}$ 1867. G. 1) $\frac{4}{6}$ 1889 i Herning Kirke m. Handelsfuldmægtig Louis Charles Gram fra København f. der $\frac{25}{12}$ 1854, † sst. $\frac{29}{9}$ 1900, 2 Børn. G. 2) m.

Ludvig Henrik Mørkeberg, Købmand i Præstø, f. der $15/4$ 1855. Han er bl. a. Medlem af Præstø Ligningskommission og i Bestyrelsen for Haandværkerborgerforeningen, 1 Søn.

Børn J 1—3.

Ellen Marie Gram f. i København $12/3$ 1890. G. i J—1 Maj 1911 m. Sofus Emil Nielsen, f. $25/12$ 1885, Bankbogholder i N. Sundby.

Søren Holger Gram f. i København $8/8$ 1891. J—2

Kristian Johannes Mørkeberg f. i Præstø $8/8$ 1905. J—3

Ellen Høgild Nielsen f. i Sahlholdt $21/5$ 1837, † i H—6 Nygaard Gellerup S. $28/1$ 1866. G. i Herning K. $26/3$ 1857 m. Søren Krøjgaard, f. i Krøjgaard $22/2$ 1833. Har været Amtraadsmedlem og Sogneraadsformand. Var i Bestyrelsen for Herning Sparekasse. Taktationsmand for Umyndiges Midler. Dannebrogsmænd 1908, boede 30 Aar i Nygaard i Gellerup, 20 Aar i Klokkekilde s. Sogn, † i Herning $22/2$ 1912.

Deres Børn I 1—3.

Elisabeth Krøjgaard f. i Nygaard Gellerup S. $7/2$ 1858. I—1 G. 1) $5/10$ 1877 m. Thomas Frølund Madsen † 1880. Ingen Børn. G. 2) $26/3$ 1883 m. Niels Østergaard Pedersen af Skovby i Gellerup f. $1/2$ 1855.

Børn J 1—7.

Thomas Frølund Østergaard f. i Mørup, Rind S. $6/4$ J—1 1884 † $4/2$ 1888.

Ellen Høgild f. $19/10$ 1885 † $20/5$ 1904. J—2

Peder Nielsen Østergaard f. $7/1$ 1889. J—3

Søren Krøjgaard Østergaard f. $13/3$ 1891. J—4

Anna Margrethe Østergaard f. $17/4$ 1893. J—5

Thomasine Østergaard f. $19/7$ 1895. J—6

Dorthea Karoline Østergaard f. $14/7$ 1898. J—7

Kirsten Marie Krøjgaard f. i Nygaard $13/5$ 1860 † I—2 i Januar 1867.

Ane Johanne Krøjgaard f. $8/2$ 1862. G. $26/3$ 1886 I—3

- m. Niels Abildtrup Krøjgaard f. $^{21}/_7$ 1862, bor i Nygaard, Gellerup S.
 Deres Børn J 1—7.
- J—1 *Kirsten Marie Krøjgaard* f. $^{11}/_7$ 1889.
 J—2 *Laura Sivebæk Krøjgaard* f. $^{15}/_3$ 1893.
 J—3 *Ellen Høgild Krøjgaard* f. $^{30}/_{10}$ 1894.
 J—4 *Tomasine Krøjgaard* f. $^1/_{11}$ 1897.
 J—5 *Laurids Krøjgaard* f. $^{31}/_{10}$ 1899.
 J—6 *Karen Abildtrup Krøjgaard* f. $^{11}/_5$ 1904.
 J—7 *Soren Krøjgaard* f. $^{23}/_{10}$ 1906.
- H—7 *Tomassine Nielsen* f. i Sahlholdt, Herning S. $^4/_4$ 1847.
 G. i Herning K. $^{12}/_6$ 1866 m. Søren Krøjgaard af Nygaard i Gellerup, se ovenfor, bor i Herning. Ingen Børn.
- F—3 *Lauritz Nyboe* f. paa Ørnghoved i Tjørring S. døbt $^{15}/_{10}$ 1778. Købmand i Ringkøbing. G. der $^{18}/_{11}$ 1808 m. Jomfru Sidsel Christensdatter. Ingen Børn. De træffes som Faddere i Ringkøbing til 1818, men ingen af dem ses at være død i Byen (Ringk. Kb.).
- E—10 *Johannes C. Lundsgaard* døbt $^{10}/_1$ 1751 i Viborg Sortebrødrekirke, begr. $^{27}/_2$ samme Aar paa Sortebr. Kirkegaard.
- E—11 *Marie C. Lundsgaard* f. paa Taarupgaard, døbt $^{12}/_8$ 1753 † i Levring Præstegaard. begr. $^{19}/_1$ 1774. G. paa Lergrav $^{18}/_7$ 1772 m. Jens Ibsen Bisted, Præst til Levring og Hørup, f. 1741, Stud. Aalborg 1760. Cand. $^{30}/_9$ 62, begr. $^3/_{12}$ 1783.
 1 Søn F—1.
 G 2) m. Caroline Henriette Andersd. Bang f. 55, † 1780.
- F—1 *Conrad Lundsgaard Bisted* nævnes i Skifterne efter Bedstefaderen, Conrad Lundsgaard 1781 og Bedstemoderen 1784.
- E—12 *Christen C. Lundsgaard* f. paa Taarupgaard $^8/_3$, døbt $^{13}/_3$ 1757. Ejer af Lergrav fra 1781 til 1807, † $^{14}/_{10}$ 1807. Ligsten over ham paa Aulum Kirkeg. G. i Holste-

bro $^{10}/_7$ 1783 m. Margrethe Nyboe f. i Holstebro $^{19}/_8$ 1750, døbt $^{23}/_8$, (Datter af Købmand Christen Lassen Nyboe) † paa Lergrav $^{18}/_6$ 1796.

Deres Børn F 1—7.

Christen Nyboe Lundsgaard f. paa Lergrav $^{27}/_4$ 1784, F—1 hjemmedøbt $^{28}/_4$ Ejer af Tvis Kloster fra 1807—11, af Nygaard i Ejsing fra 1811—19, Forpagter paa Strandet i Ørum S. 1820—23, Ejer af Nygaard 1823—41, af Eskebæk 1841—46, † der $^{11}/_1$ 1846. G. 1) i Holstebro $^{3}/_{12}$ 1807 m. Ane Margrete Groth, begr. $^{6}/_7$ 1814 i Ejsing, Datter af Sognepræst i Holstebro Simon Groth og Hustru Dorothea Sophia Grøn.

Deres Børn G 1—4.

G. 2) paa Nygaard $^{15}/_1$ 1830 m. Jomfru Ane Margrethe Schaltz eller Skals, † paa Eskebæk $^{13}/_6$ 1845, 53 Aar gl.

Sophia Dorethea Magrete døbt i Tvis K. $^{23}/_{10}$ 1808. G—1

Magrete Lundsgaard f. paa Tviskloster, døbt $^{25}/_{12}$ 1809 G—2 i Tvis, † i Skive $^{20}/_2$ 1871 begr. paa Skive Kirkegaard $^{28}/_2$.

G. i Ejsing K. $^{2}/_4$ 1830 m. Christian Edvard Tolstrup til Hostrup i Lem Sogn, f. 1805 paa Hostrup, Ejer af denne Gaard fra 1830—55, da han flyttede til en mindre Gaard (Tolstrupsminde) ved Skive og derfra til Skive, † der $^{13}/_{12}$ 1882, begr. paa Skive Kirkeg. $^{18}/_{12}$.

1 Datter H—1.

Jorgine Magrethe Tolstrup f. paa Hostrup $^{18}/_9$ 1831, H—1 † i København 1906. G. $^{17}/_{10}$ 1854 m. Charles Axel Chr. Bracht fra Rydhave, f. 1827, † i København 1907. Fra 1855—81 Ejer af Herregaarden Hostrup i Salling Ingen Børn.

Elisabeth Lundsgaard f. $^{4}/_5$ døbt $^{6}/_5$ 1811 i Ejsing. G—3 † i Holstebro $^{17}/_{10}$ 1878. G. m. Niels Hofmann-Bang, f. $^{28}/_8$ 1801. De boede først i Valby v. København, dernæst paa Eskebæk og paa Kallesø ved Lemvig, flyttede 1867 til Holstebro. † i Februar 1882 paa Munkgaard i Snebjerg hos en Søn.

Deres Børn H 1—3.

H—1 *Ane Elisabeth Bang* f. 1842 paa Eskebæk † paa Lergrav 1881. G. m. J. P. Damgaard paa Lergrav (se længere frem).

H—2 *A. C. N. Bang* f. paa Eskebæk $^{11}/_6$ 1853. Har boet i Munkgaard i Snejbjerg m. fl. Steder, bor nu i Alderslyst v. Silkeborg. G. $^{4}/_{11}$ 1879 m. Helene Frederikke Schelde, Datter af Lærer S. i Mariager. Børn.

H—3 *Sine Bang*.

G—4 *Sophie Dorthea Lundsgaard* f. paa Nygaard i Ejsing $^{30}/_1$ 1813, døbt $^{1}/_2$, † i Ølholm $^{1}/_8$ 1859. G. $^{16}/_5$ 1834 i Ejsing m. Gomme Graae Nielsen f. $^{24}/_7$ 1809. Købmand i Lemvig fra 1833—46, da han købte Gaarden „Sorgenfri“ i Ø. Starup v. Kolding, solgte den 1852 og boede i Kolding til 1855, da han købte en Gaard i Ølholm, Langeskov S. v. Vejle, solgte den efter sin Hustrus Død og flyttede 1860 til København, † der $^{7}/_3$ 1889.

Deres Børn H 1—5.

H—1 *Christen Lundsgaard Nielsen* f. i Lemvig $^{1}/_1$ 1836. Cand. theol. 1861. Først Lærer ved Nørre Allés Skole i Kbhvn., pers. Kap. i Søborg—Gilleleje 1864, res. Kap. i Tikøb—Hornbæk—Hellebæk 1868, Sognepræst i Sandby paa Laaland 1873, i Rudkøbing—Skrøbelev 1877, Dr. phil. $^{2}/_5$ 1879, R. af Dbg. 1888, Provst $^{4}/_6$ 1891, Sognepræst i Bøstrup paa Langeland $^{29}/_6$ 91, Dbmd. 1905, afskediget $^{1}/_{12}$ 1905, † i Kbhvn. $^{14}/_3$ 1909. G. 1) $^{9}/_{11}$ 1862 m. Anna Povline Vilhelmine Nielsen † i Kbhvn. $^{29}/_6$ 1864 — ingen Børn. G. 2) $^{7}/_{10}$ 1868 med Christiane Elisabeth Raaschou, f. $^{19}/_{11}$ 1841 i Søborg, † $^{30}/_{11}$ 1894 i Bøstrup.

Deres Børn I 1—10, som ifg. kgl. Bevilling af $^{25}/_8$ 1898 har Familienavnet Raaschou-Nielsen.

I—1 *Marie Softe Raaschou-Nielsen*, f. $^{20}/_9$ 1869. Lærerindeksamen 1894; ansat ved Frederiksbergs Skolevæsen 1896. Ugift. † $^{20}/_5$ 1912.

Henrik Raaschou-Nielsen f. $16/1$ 1871, 1889 Student I—2 fra Sorø Akademi, 1896 Cand. mag. (Latin, Dansk, Græsk). Fra 1891 Lærer ved Borgerdydsskolen i Kbhvn., har studeret i Oxford; $15/8$ 1896 Adjunkt ved Herlufsholm lærde Skole og Opdragelsesanstalt, $25/4$ 1911 udnævnt til Rektor for Sorø Skole og Opdragelsesanstalt fra $15/8$ at regne. G. $17/7$ 1901 m. Nelly Elisabeth Andersen af Kbhvn. f. $6/11$ 1875.

Deres Børn J 1—4.

- Herluf Raaschou-Nielsen* f. $29/12$ 1902. J—1
Eleonor Raaschou-Nielsen f. $28/6$ 1904. J—2
Elisabeth Raaschou-Nielsen f. $27/6$ 1906. J—3
Berete Raaschou-Nielsen f. $1/8$ 1910. J—4
Ove Lundsgaard Nielsen f. $7/3$ 1872. † $16/11$ 1876. I—3
Christian Lundsgaard Nielsen f. $5/5$ 1873. † $29/3$ 1875. I—4
Annette Raaschou-Nielsen f. $9/10$ 1874. 1901 Syge- I—5
 plejerske paa Kommunehospitalet i Kbhvn. Ugift.
Agnes Elisabeth Raaschou-Nielsen f. $21/1$ 1876 er Syge- I—6
 plejerske under Foreningen „Røde Kors“ i Kbhvn. Ugift.
Clara Poulina Raaschou-Nielsen f. $21/7$ 1877, Lærer- I—7
 indeeksamen 1903; 1908 ansat ved Kbhvn.s Skole-
 væsen. Ugift.
Holger Lundsgaard Raaschou-Nielsen f. $13/12$ 1878. I—8
 Tog Eksamen som Maskiningeniør i Mittweida i Sachsen
 1903. Er ansat ved den kinesiske Regerings Jern- og
 Staalværker i Hankow. Ugift.
Olaf Raaschou-Nielsen f. $28/9$ 1880. Er Isenkræmmer I—9
 i Frederiksværk. Ugift.
Emilie Hansine Raaschou-Nielsen f. $23/5$ 1885. Er I—10
 ansat i Tiendeafløsningskontoret under Landbrugs-
 ministeriet.
Anne Christine Margrethe Nielsen f. $26/4$ 1837, † H—2
 $11/11$ 1848.
Sofie Dorthea Emilie Nielsen f. $11/3$ 1839, lever i H—3
 Kbhvn. Ugift.

- H—4 *Hansine Christine Elisabeth Nielsen* f. $14\frac{1}{2}$ 1843. Musiklærerinde i Kbhvn. † $24\frac{1}{2}$ 1892.
- H—5 *Conrad Christian Emil Nielsen* f. $20\frac{1}{2}$ 1847. Vare-mægler i Kbhvn. G. $7\frac{1}{7}$ 1882 m. Agnes Wengler af Kbhvn. † $29\frac{1}{11}$ 1905.
I Datter I—1.
- I—1 *Alma Nielsen* f. $21\frac{1}{7}$ 1883. Ugift. Translatøreksamen i Engelsk 1912.
- F—2 *Conrad C. Lundsgaard* f. paa Lergrav $13\frac{1}{6}$ 1785 hjemmedøbt $15\frac{1}{6}$, har været Ejer af Estvadgaard v. Skive, Østergaard og Tangsgaard i Gudom S. sidst af Ø. Toftum i Resen S. † der $20\frac{1}{3}$ 1882. — Han og Hustru begr. paa N. Nissum Kirkegd. G. $24\frac{1}{10}$ 1812 i Ejsing m. Maren Bloch Østengaard f. $26\frac{1}{12}$ 1778 i Lime, † $9\frac{1}{5}$ 1854 paa Ø. Toftum i Resen S. Datter af Sognepræst i Lime Jens Østengaard og Hustru Martha Deichmann.
Deres Børn G 1—6.
- G—1 *Marthe Margrethe Lundsgaard* f. paa Estvadgaard $29\frac{1}{9}$ 1813, † paa Kongensgaard N. Nissum S. $22\frac{1}{10}$ 1841. G. $27\frac{1}{10}$ 1836 i Estvad m. Andreas Cortnum Steenstrup f. $3\frac{1}{4}$ 1814 i Nandrup, Flade S. Ejer af Kongensgaard i N. Nissum S. † der $19\frac{1}{4}$ 1882 Søn af Proprietær Jens Kraft Steenstrup og Dorthea Cortnum. (Han g. 2) m. hendes nedennævnte Søster Caroline Lundsgaard.
Deres Børn H 1 og 2.
- H—1 *Conradine Steenstrup* † som Barn.
- H—2 *Maren Dorthea Kirstine Steenstrup* f. $13\frac{1}{11}$ 1839 Kongensgaard † $20\frac{1}{6}$ 1867 Gudumkloster. G. $22\frac{1}{5}$ 1863 N. Nissum m. Iver Olesen f. $23\frac{1}{4}$ 1825 Gudumkloster, † $24\frac{1}{8}$ 1902 Nygaard i Gudum S. Ejer af Gudumkloster. Medlem af Ringkøbing Amtsraad, Formand for Gudum Sogneraad. Rd. af Db. 1892. Søn af Christen Olesen til Gudum Kloster og Kirstine Marie Lillelund. (Iver Olesen g. 1) m. Kirstine Munch, † 1861).
Deres Børn I 1—3.

- Andreas Olesen* f. $^{13}/_3$ 1864 Gudumkloster † $^{25}/_{12}$ s. A. I—1
Margrethe Olesen f. $^{5}/_7$ 1865 Gudumkloster G. $^{20}/_6$ I—2
 1889 Gudum m. Erik Valdemar Schaumburg f. $^{3}/_5$ 1863
 Tolstrup. Ejer af Vorgaard, Bælum S. (Søn af Sogne-
 præst Ditlev Pentz Schaumb. og Christiane Henrikke
 Luise Anegrethe Hedvig Vissing).
 Deres Børn J 1—4.
Erik Valdemar Pentz Schaumburg f. $^{20}/_3$ 1890 Smid- J—1
 strup Nørgaard, Sejlstrup S., † $^{20}/_3$ 1892 sst.
Aage Holten S. f. $^{23}/_3$ 1891 sst. J—2
Eva Margrethe S. f. $^{14}/_9$ 1893 Vorgaard. J—3
Anna Dorthea S. f. $^{5}/_1$ 1896, Vorgaard. J—4
Andreas Olesen f. og † 1867. I—3
Anne Elisabeth Lundsgaard f. $^{7}/_1$ 1815 Estvadgaard, G—2
 † $^{16}/_5$ 1833.
Caroline Elisabeth Lundsgaard f. $^{1}/_4$ 1816 sst. † G—3
 paa Kongensgaard $^{27}/_7$ 1871. G. $^{18}/_5$ 1843. Estvad m.
 ovennævnte Andreas Corinum Steenstrup. Han g. 1)
 med Søsteren Marthe Margrethe Lundsgaard (G—1).
 Deres Børn H 1—3.
Margrethe Elisabeth Steenstrup f. $^{13}/_2$ 1844 Kongens- H—1
 gaard. † $^{17}/_1$ 1898 i Boston, Amerika. G. i Maj 1864
 i N. Nissum K. m. Klædefabrikant Theodor Glaesel
 fra Tyskland. Udvandret med sine Børn til U. S. N. A.
 Deres Børn I 1—6.
Vilhelm Glaesel f. 1865. I—1
Eva Glaesel. I—2
Holger Glaesel. I—3
Carl Glaesel. I—4
Waldemar Glaesel. I—5
Poul Glaesel f. 1877. I—6
Conradine Steenstrup † som Barn. H—2
Jens Kraft Steenstrup f. paa Kongensgaard $^{23}/_8$ 1849. H—3
 Ejer af først Boderøgel i Flønder, derefter Kongens-
 gaard og sidst Solvang i Dagnæs ved Horsens. † i

København ²⁹/₆ 1911. G. ¹¹/₇ 1876 Kolding m. Sophie Beck f. ¹⁰/₁₀ 1851 i Visby v. Tønder (Joh. Vilh. Aug. Beck, Landmand, Cæcilie Jacobine Palme).

Deres Børn I 1—5.

- I—1 *Einar Beck Steenstrup* f. ⁷/₄ 1877 Boderøgel i Flønder S. Boghandler i Ringe. G. ¹⁶/₅ 1910 i Ringkøbing m. Anna Fischer f. ²⁷/₁₀ 1880. Datter af Guldsmed Fischer i Ringkøbing og Hustru, Datter af Skolelærer Mortensen i Snebjerg.
- I—2 *Viggo Beck Steenstrup* f. ¹⁷/₇ 1879 Boderøgel. Maskingeniør i New York, g. der ¹⁵/₆ 1912 m. Rosa Christensen, Datter af Papirfabrikant Christensen, Charlottenburg, Berlin. f. ¹²/₅ 1889.
- I—3 *Alice Beck Steenstrup* f. ³⁰/₁₀ 1880 Kongensgaard. Massøse, København.
- I—4 *Halvor Beck Steenstrup* f. ¹¹/₁₁ 1881 Kongensgaard. G. ¹⁹/₂ 1909 i Sct. Thomas Kirke, København m. Ella Riisberg f. ¹⁸/₅ 1883. Datter af C. Andreas Riisberg, Landmand og Bodil Marie Sørensen.
H. B. S. og Hustru boer paa Lykkesholm ved Ll. Skensved St.
En Datter J—1.
- J—1 *Esther Riisberg Steenstrup*.
- I—5 *Aage Beck Steenstrup* f. ¹/₃ 1883 Kongensgaard. Har lært Kolonial- Material- og Farvehandel, rejste til Chicago i 1905; derfra til San Francisco Aaret efter.
- G—4 *Christine Lundsgaard* f. ²²/₇ 1817 Estvadgaard. † Ø. Toftum, Resen ⁶/₄ 1863. Ugift, begravet N. Nissum.
- G—5 *Jens Christian Lundsgaard* f. ²⁶/₅ 1819. Estvadg. † der ²⁶/₁ 1821.
- G—6 *Anders Frederik Lundsgaard* f. ¹/₉ 1820 Estvadgaard. † i København ¹³/₆ 1895. Var først Ejer af Nygaard i Ejning, derefter Estvadgaard og sidst af Langesgaard i Grinderslev S., i Salling. Legatstifter, R. af Dbr. og Dbm. Havde en Del Dyrskue-Dømmervirksomhed ved

de store Landmandsforsamlinger. G. i Skive $11/5$ 1854 m. Ane Cathrine Hestbek f. $23/10$ 1825 sst. † $25/1$ 1905 i Skive. Ingen Børn. Begge begr. paa Skive Kirkegd.

1879 oprettede de et Legat:

„A. F. Lundsgaards og Hustrues Sølvbryllupslegat for Tyende i Sallingland og Skive.“

Findes i Ministerialtidende A. 1879 Pag. 174.

Fru Lundsgaards Søster oprettede 1907 et Legat saalydende:

„Søstrene Anna Cathrine gift Lundsgaard og Johanne Marie Hestbeks Legat.“

Det var ifølge Fru Lundsgaards Ønske, at dette Legat blev stiftet. Legatets Størrelse er 92863 Kr. 45 Øre, som Frk. Hestbek arvede efter sin Søster Anna Cathrine og Svoger A. F. Lundsgaard. (Se Ministerialtidende A. 1907 Pag. 99).

Johannes C. Lundsgaard f. paa Lergrav, hjd. $24/3$ F—3 1787, † $26/4$ 1788.

Peder C. Lundsgaard f. og hjemmedøbt $1/6$ 1788 paa F—4 Lergrav. Ejer af Lergrav fra 1807—1866. † der $18/12$ 1872. G. i Holstebro $23/4$ 1808 m. Bente Cathrine Hoppe, f. i Hjørring $28/2$ 1774, † paa Lergrav $20/2$ 1852.

Deres Børn G 1—6.

Magrethe f. $14/5$ 1809 begr. $14/6$ s. A. G—1

Magrethe Cathrine Lundsgaard f. $27/4$ 1810 (konf. G—2 1825 som Anne Magrete L. 14 Aar gl.) † i Borbjerg Mølle $3/6$ 1863. G. paa Lergrav $1/6$ 1841 m. Christen Skierlund Damgaard, f. i Holstebro 1809. Ejer af Borbjerg Mølle, † paa Lergrav $13/4$ 1883.

1 Søn H—1.

Jens Peter Damgaard f. i Borbjerg Mølle $12/3$ 1842. H—1 Ejer af Lergrav fra 1866. † der $27/7$ begr. $1/8$ 1907, i mange Aar Formand for Aulum-Hodsager Sogneraad. G. 1) paa Eskebek 1866 m. Ane Elisabeth Bang f. 1842 paa Eskebek, † paa Lergrav 1881. 10 Børn.

G. 2) i Sinding K. $^{30/3}$ 1883 m. Christine Henriette Meedom f. paa Visgaard $^{30/3}$ 1855 † paa Lergrav $^{9/4}$ 1884. 1 Datter, Ragnhild. G. 3) i Sinding K. $^{28/4}$ 1885 m. Ane Marie Meedom f. paa Visgaard $^{13/5}$ 1848 (Søster til Christine Meedom).

Børn I 1—11.

I—1 *Peder Lundsgaard Damgaard* f. paa Lergrav $^{23/4}$ 1867. Har været Forpagter paa Henne Mølle. Nu Ejer af Kløvgaard pr. Henne St. G. $^{30/10}$ 1894 m. Petrine Gade af Staushede i Felding S. v. Holstebro.

Deres Børn J 1—6.

J—1 *Anna Margrethe Pouline Damgaard* f. $^{1/5}$ 1896.

J—2 *Ragnhild Marie* f. $^{18/8}$ 1897.

J—3 *Greda* f. $^{6/4}$ 1899.

J—4 *Valborg* f. $^{14/2}$ 1901.

J—5 *Astrid Pouline* f. $^{27/2}$ 1904.

J—6 *Bendthe Johanne* f. $^{26/2}$ 1907.

I—2 *Margrethe Kathrine Damgaard* f. paa Lergrav $^{10/8}$ 1868, † i Holstebro $^{26/1}$ 1911. G. i Aulum $^{28/10}$ 1887 m. Jens Charles Meedom f. paa Visgaard, Sinding S. $^{16/6}$ 1857, Maskinfabrikant i Holstebro.

Deres Børn J 1—15.

J—1 *Aage Meedom* f. i Holstebro $^{8/8}$ 1888.

J—2 *Ragna Meedom* f. $^{16/3}$ 1890, † $^{30/8}$ 1907.

J—3 *Anna Meedom* f. $^{9/11}$ 1891.

J—4 *Christine Meedom* f. $^{26/4}$ 1893.

J—5 *Elna Meedom* f. $^{14/9}$ 1894.

J—6 *Christian Meedom* f. $^{1/10}$ 1895.

J—7 *Jens Peter Damgaard Meedom* f. $^{21/11}$ 1896.

J—8 *Ernst Charles Meedom* f. $^{29/12}$ 1897.

J—9 *Marie Meedom* f. $^{15/9}$ 1899.

J—10 *Karen Margrethe Meedom* f. $^{20/12}$ 1900.

J—11 *Ejnar Meedom* f. $^{28/6}$ 1902.

J—12 *Gerda Meedom* f. $^{8/7}$ 1905.

J—13 *Henny Julie Meedom* f. $^{3/3}$, † $^{3/4}$ 1907.

- Regnar Henning Meedom* f. $19/3$ 1908. J—14
- Knud Meedom* f. $19/12$ 1909. J—15
- Anne Birgithe Damgaard* f. paa Lergrav $17/12$ 1869. I—3
- G. $20/3$ 1891 m. Poul Stokholm Smith f. i Nymølle,
Lem S. $7/4$ 1869, var først Gaardejer i Finderup,
Hanning S. flyttede 1897 til Brejninggaard i Brejning S.
Deres Børn J 1—12.
- Anna Smith* f. $9/4$ 1892. J—1
- Peder Smith* f. $7/6$ 1893. J—2
- Johannes Smith* f. $22/9$ 1894. J—3
- Marie Smith* f. $3/11$ 1895. J—4
- Kristian Smith* f. $5/11$ 1896. J—5
- Birgithe Smith* f. $15/12$ 1897. J—6
- Poul Smith* f. $18/3$ 1899. J—7
- Kristine Smith* f. $14/3$ 1900. J—8
- Knud Krarup Smith* f. $26/4$ 1901, † $24/7$ 1904. J—9
- Damgaard Smith* f. $20/6$ 1902. J—10
- Krarup Smith* f. $21/7$ 1905. J—11
- Karl Vilhelm Smith* f. $9/2$ 1908. J—12
- Kristen Skjærlund Damgaard* f. paa Lergrav $28/11$ 1870. I—4
- Ejer af Nissumgaard i Aasted S. pr. Durup St. G. i
Staushede, Felding S. v. Holstebro $17/12$ 1895 m.
Knudsine Gade f. $11/11$ 1872.
- Deres Børn J 1—9.
- Jens Peter Mikal Damgaard* f. $15/11$ 1896. J—1
- Anna Damgaard* f. $9/3$ 1898. J—2
- Kristen Gade Damgaard* f. $15/1$ 1900, † $5/5$ 1907. J—3
- Svend Damgaard* f. $28/5$ 1902. J—4
- Poulline Damgaard* f. $12/4$ 1904. J—5
- Esther Damgaard* f. $15/6$ 1905. J—6
- Kristine Damgaard* f. $2/5$ 1907. J—7
- Kristen Gade Damgaard* f. $3/12$ 1908. J—8
- Ella Damgaard* f. $3/2$ 1910. J—9
- Anne Elisabeth Damgaard* f. 1872, † samme Aar. I—5
- Niels Damgaard* f. 1873, † 1874. I—6

- I—7 *Anna Elisabeth Damgaard* f. paa Lergrav $^{29}/_4$ 1874.
 † $^{29}/_6$ 1903. G. $^8/_11$ 1893 m. Johan Peter Tronhjem,
 Slagter i Vildbjerg.
 Deres Børn J 1—4.
- J—1 *Harry Tronhiem* f. $^{18}/_8$ 1894.
- J—2 *Anna Frederikke T.* f. $^{13}/_6$ 1895.
- J—3 *Ane Marie T.* f. $^{28}/_7$ 1897.
- J—4 *Ragnhild T.* f. $^{28}/_{12}$ 1900.
- I—8 *Svend Damgaard* f. 1875, † i Nyborg $^1/_5$ 1902 begr.
 i Aarhus. G. m. Emilie Pedersen, Datter af en Tog-
 fører i Aarhus.
 1 Datter J—1.
- J—1 *Ellen Laura Damgaard.*
- I—9 *Astrid Damgaard* f. paa Lergrav $^{24}/_3$ 1877, † $^{15}/_2$ 1903.
- I—10 *Niels Damgaard* f. 1879, † s. A.
- I—11 *Ragnhild Damgaard* f. 1884, † 1889.
- G—3 *Birgithe Catrine Lundsgaard* f. paa Lergrav $^{30}/_6$ 1812.
- G—4 *Christen* f. $^{21}/_9$ 1813, † 1814, $^3/_4$ Aar gl.
- G—5 *Frands Mathias Lundsgaard* f. $^6/_3$ 1815, † i Aulum
 S. $^{17}/_5$ 1856. G. $^{30}/_{11}$ 1852 m. Ane Nielsdatter (30 Aar gl.)
 Deres Børn H—1.
- H—1 *Peder Frandsen Lundsgaard* f. 1853 $^{25}/_3$, † Dagen efter.
- G—6 *Ane Birgithe Lundsgaard* f. paa Lergrav $^6/_12$ 1817,
 † ugift paa Lergrav $^{27}/_2$ 1903.
- F—5 *Lars C. Lundsgaard* f. og hjemmedøbt $^9/_8$ 1789 paa
 Lergrav. Fra ca. 1811—12 Ejer af Hveiselgaard i
 Hveisel Sogn. Fra ca. 1813—14 af Remme i Ikast
 Sogn. Fra ca. 1816—30 af Lille Mindstrup i Hveisel
 S. Gaardmand i Bjerlev ca. 1843. Husmand paa Bjerløv
 Mark ca. 1848. † 1853 $^5/_11$ som Indsiddet i Hvejsel. g. m.
 Catrina Sophia Møller, døbt $^16/_5$ 1787 (Fredericia Trini-
 tates Kb.) Datter af Sr. Peder Møller, Fuldmægtig paa
 Toldboden. Hun † $^7/_8$ 1843 paa Lille Mindstrup.
 Deres Børn G. 1—12.
- G—1 *Peder Christian* f. $^{25}/_1$ 1811 begr. $^{12}/_1$ 1812.

Maria Lundsgaard f. $\frac{2}{2}$ 1812, hun blev gift, men G—2 døde kort Tid efter. Ingen Børn.

Margrete hjemmedøbt $\frac{5}{9}$ 1813 † $\frac{18}{9}$ 1813 i Ikast. G—3

Peder Christian Lundsgaard f. 1814, hjemmedøbt G—4 $\frac{25}{9}$ i Ikast, Husmand i Fausing, Hveisel S., ses ikke at være død i dette Sogn — 1891. g. $\frac{5}{2}$ 1842 m. Ane Margrethe Steiner, $27\frac{3}{4}$ Aar gl.

Deres Børn H 1 —9.

Carl Frederik Pedersen Lundsgaard f. $\frac{15}{3}$ 1841 † H—1 $\frac{12}{12}$ 1848.

Cathrine Sophie Lundsgaard f. $\frac{22}{3}$ 1842 †, var gift H—2 m. Jakob Nielsen, Alsted Mark. Havde 4 Sønner og 3 Døttre.

Christen Lundsgaard f. $\frac{5}{4}$ 1844, †, g. m. Mette H—3 Thomsen, Skovbølling. Havde 3 Sønner og 1 Datter.

Ane Margrete Lundsgaard f. $\frac{23}{6}$ 1846 † $\frac{24}{6}$ s. Aar. H—4

Ane Margrete Lundsgaard f. $\frac{24}{7}$ 1847, †, g. $\frac{15}{11}$ H—5 1879 m. Mads Jensen $34\frac{3}{4}$ Aar gl.; Ungkarl af Hesselballe. 1 Søn og 2 Døttre.

Carl Frederik Lundsgaard f. $\frac{24}{9}$ 1849, † $\frac{5}{6}$ 1882 H—6 paa Ørumgaard v. Vejle.

Marie Lundsgaard f. $\frac{20}{4}$ 1852 † $\frac{17}{4}$ 1853. H—7

Marie Lundsgaard f. $\frac{11}{6}$ 1854 g. $\frac{30}{4}$ 1884 m. Peder H—8 Jørgen Nielsen, fra Hover Sogn. Bor ved Lerbæk og har 3 Sønner og 5 Døttre, 2 af Døttrene er gift.

Christian Lundsgaard f. $\frac{7}{6}$ 1857. †, g. 1883 m. H—9 Laurine Hansen af Tinneth. Har 4 Døttre.

Margrete Kjerstine Lundsgaard f. $\frac{18}{9}$ 1816. g. m. G—5 Husmand Poul Jensen Hougaard.

1 Datter. H—1.

Johanne Kathrine Sophie g. m. Niels Hougaard, bor H—1 i Tørring By.

Ane Elisabeth Lundsgaard f. $\frac{17}{2}$ 1819 g. $\frac{7}{5}$ 1842 G—6 m. Peder Christian Lærke i Bjerløv † $\frac{25}{8}$ 1889, $80\frac{1}{2}$ Aar gl. 1 Søn og 2 Døttre bor alle i Bjerlev.

- G—7 *Christiane Lundsgaard* f. $^{22}/_{11}$ 1820 † $^{16}/_{4}$ 1848.
- G—8 *Frederik Christian Lundsgaard* f. $^{10}/_{3}$ 1823 paa L. Mindstrup. Væver i Hammer S. Vrads Herred, † der $^{20}/_{5}$ 1887. g. m. Inger Rasmusdatter † $^{31}/_{12}$ 1894. Ingen Børn.
- G—9 *Conradine Lundsgaard* hendes Daab publiceret i Hvejsel Kirke $^{23}/_{5}$ 1825. † $^{1}/_{3}$ 1884 som Husjomfru paa Flintholm, begr. paa Hundstrup Kirkeg. (Fyn) $^{5}/_{3}$.
- G—10 *Niels Peter Larsen Lundsgaard* f. paa Lille Mindstrup, Hvejsel Sogn v. Vejle $^{18}/_{1}$ 1828. Han kom tidligt i Huset hos sin Farbroder Christen Nyboe Lundsgaard paa Nygaard i Ejsing Sogn v. Holstebro. Ved 16 Aars Alderen blev han Kontorlærling paa Byfogedkontoret i Lemvig; tog senere dansk juridisk Examen og blev i 1856 Fuldmægtig paa Randers Byfogedkontor og i 1859 Fuldmægtig paa Samsø Birks Kontor; kom derfra 1861 atter til Randers som Byfogedfuldmægtig og blev i denne Stilling til Slutningen af 1867. Han blev derefter boende i Randers som Klasselotterikollektør og Repræsentant for Bikuben. † $^{23}/_{1}$ 1888. G. i København $^{5}/_{6}$ 1860 m. Emanuelle Christence Gundelach, f. i Viborg $^{17}/_{11}$ 1830 † i København $^{8}/_{6}$ 1890. Hun var Datter af Kancelliraad Frederik Christoffer Gundelach, Borgmester i Viborg (senere Byfoged i Lemvig) og Frederikke Albertine Blom.
- 1 Søn H—1.
- H—1 *Einar Lundsgaard* f. i Randers $^{4}/_{4}$ 1867. Student fra Metropolitanskolen 1885, tog medicinsk Embedseksamen i Januar 1892. Siden Oktober 1894 praktiserende Læge i Frederiksberg. I 1896 erhvervede han Universitetets Guldmedaille og i 1900 den medicinske Doktorgrad. Siden Maj 1902 Skolelæge, siden April 1909 Formand for Vesterbro-Frederiksberg Lægeforening og siden Januar 1910 Formand for Dansk Forening for Børnemandpleje. G. $^{28}/_{6}$ 1895 i Farum Kirke m. Mathilde

Nielsen, f. i Nyborg $^{28}/_6$ 1875, Datter af Postmester Niels Christian Nielsen og Hustru, Dorthea Henriette Salomon.

Deres Børn I—3.

Erik Lundsgaard f. i Frederiksberg $^{2}/_4$ 1896. I—1

Einar Lundsgaard f. $^{12}/_2$ 1899. I—2

Karen Lundsgaard f. $^{16}/_1$ 1907. I—3

Rasmine Lundsgaard f. $^{31}/_3$ 1830, † $^{5}/_1$ 1831. G—11

Rasmine Lundsgaard f. $^{20}/_3$ 1832, bor nu i Jelling G—12
By. G. $^{13}/_6$ 1857 i Langeskov m. Niels Peter Hansen, † i Jelling $^{23}/_4$ 1896. Boede først i Langeskov, siden i Jelling. Har været Sogneraadsmlem i Jelling.

Deres Børn H 1—4.

Ane Maria Hansen f. i Langeskov $^{1}/_7$ 1857, g. m. H—1
Jens Thomsen, Haastrup i Bjerre Herred, har 2 Børn
1 Datter og 1 Søn.

Lars Lundsgaard Hansen f. i Jelling $^{27}/_1$ 1860. H—2

Hans Hansen f. i Jelling $^{6}/_3$ 1862. H—3

Niels Peder Hansen f. i Jelling $^{8}/_{10}$ 1864. H—4

Den ene af de 3 Sønner er død, de andre 2 bor i Amerika som ugifte.

Johannes C. Lundsgaard f. paa Lergrav $^{14}/_3$ 1791. F—6
Hjd. $^{18}/_3$, boede først i Frølund, Gellerup S. var derefter Ejer af Hampensø Kro, Vrads S. Siden af Nørre Snede Kro, † der $^{27}/_4$ 1874, g. 1) m. Benedicta Chatrina Fenger, f. i Malt S. $^{28}/_{10}$ 1780 døbt $^{30}/_{11}$ s. A. † i Hampensø Kro $^{23}/_4$ 1839.

Deres Børn G 1—5.

G. 2) m. Margrethe Preetsman, f. $^{1}/_{11}$ 1792 † i N. Snede Kro $^{30}/_{11}$ 1875.

Hun havde været g. tidligere, en Søn af f. Ægteskab død før andet Ægteskab.

Jens Christian Lundsgaard f. i Frølund, Gellerup G—1
S. $^{12}/_{12}$ 1812, Grosserer i København, † der $^{25}/_1$ 1893.
Ugift.

- G—2 *Margrethe Sofie Lundsgaard* f. i Frølund, Gellerup S. $\frac{6}{3}$ 1814 † i Randers $\frac{21}{6}$ 1897. G. i N. Snede K. $\frac{4}{5}$ 1833 m. Snedkermester Rasmus Jørgensen, f. i Gundestrup, Hørning S. $\frac{17}{7}$ 1797 † i Randers $\frac{13}{6}$ 1870.
Deres Børn H 1—11.
- H—1 *Jørgen Johan Jørgensen* f. $\frac{23}{2}$ 1834 † ugift $\frac{3}{12}$ 1903
Snedkermester.
- H—2 *Johannes Most Jørgensen* Maskinmester f. $\frac{24}{12}$ 1835
† $\frac{4}{7}$ 1908 g. m. Augusta Seward fra Altona † $\frac{14}{11}$ 1903.
Deres Børn I 1—6.
- I—1 *Bertha Jørgensen* g. m. Maskinmester Anton Nielsen
København.
- I—2 *Carl Jørgensen*, Maskinmester g. m. Ellen Jørgensen.
- I—3 *Olga Jørgensen* g. m. Kaptain Fritz Schøtz, København.
- I—4 *William Jørgensen* Maskinmester.
- I—5 *Johanne Jørgensen* g. m. Maskinmester Rasmussen.
- I—6 *Frode Jørgensen* Ejer af Skibet Kro ved Vejle. G.
m. Ellen Petersen.
- H—3 *Daniel Smidt Jørgensen* Snedkermester f. $\frac{21}{2}$ 1838,
bor i Hartford i Amerika. G. m. Natalia Lemann † 1899.
Deres Børn I 1—5.
- I—1 *Margrethe Jørgensen* g. m. John Bouer, Amerika.
Deres Børn J 1—4.
- J—1 *Else*.
- J—2 *Poul*.
- J—3 *Hellen*.
- J—4 *Walter*.
- I—2 *Ermestine Jørgensen* g. m. E. Sisson, Amerika, 1 Søn.
- J—1 *William*.
- I—3 *Carl Rasmus Jørgensen*, Amerika g. m. Emma Kloser.
- I—4 *Poul Jørgensen*.
- I—5 *Louise Jørgensen*.
- H—4 *Sophie Jørgensen* f. $\frac{5}{8}$ 1840 † $\frac{13}{9}$ 1896. G. m.
Restauratør Jørgen Petersen, † i Decbr. 1906.
Deres Børn I 1—3.

- Julie Petersen*. G. m. Konditor Bigum, Helsingør. 1—1
Jens Christian Petersen Godsfuldmægtig paa Vallø 1—2
 g. m. Alma Honore.
Cathinka Petersen g. m. Maskinmester Jens Petersen 1—3
 København.
Carl Christian Jørgensen, Kontorist f. $14/9$ 1842 † H—5
 som Soldat paa Als $29/6$ 1864, (gik med som frivillig).
Poul Jørgensen f. $9/8$ 1844, † $7/5$ 1845. H—6
Rasmus Jørgensen Bagermester i København f. $21/6$ H—7
 1846. G. m. Betty Jost.
 Deres Børn I 1—6.
Betty Jørgensen. 1—1
Wilhelm Jørgensen. 1—2
Valborg Jørgensen g. m. Købmand Jørgen Jensen 1—3
 København.
Olga Jørgensen. 1—4
Axel Jørgensen. 1—5
Jørgen Jørgensen. 1—6
Karen Margrethe Jørgensen f. $9/6$ 1848, g. m. Købmd. H—8
 Jens Mogensen, Randers † $14/2$ 1897.
Anna Johanne Jørgensen f. $9/1$ 1851. G. m. Købmand H—9
 Carl Eduard Arffmann. F. i Utterup $22/10$ 1841, † i
 Randers $3/6$ 1910.
 Deres Børn I 1—5.
Margrethe Dorthea Arffmann f. $31/7$ 1872. G. m. 1—1
 Grosserer Sophus Michaelsen, København, f. $22/1$ 1863.
 Deres Børn J 1—5.
Gerda f. $27/5$ 1894. J—1
Carl Johan f. $2/12$ 1899. J—2
Karen Margrethe f. $29/10$ 1902. J—3
Else f. $28/3$ 1905. J—4
Svend f. $21/2$ 1908. J—5
Andrea Arffmann, Sygeplejerske f. $9/6$ 1875. 1—2
Rasmus Jørgensen Arffmann Købmand i Randers, 1—3
 f. $10/12$ 1877, g. m. Magda Mogensen.

- I—4 *Dorthea Arffmann* f. $^{13}/_1$ 1881.
- I—5 *Carl Eduard Arffmann* f. $^{13}/_{10}$ 1885.
- H—10 *Marie Jørgensen* f. $^2/_{10}$ 1853, † $^{27}/_{10}$ 1855.
- H—11 *Johannes Lundsgaard Jørgensen* f. $^{30}/_5$ 1855, † $^{16}/_{12}$ 1891.
- G—3 *Sophie Marie Johannesdtr. Lundsgaard* f. i Frølund, Gellerup S. $^{30}/_5$ 1816, † i Randers $^{10}/_9$ 1839.
- G—4 *Christen Johannes Lundsgaard* f. i Frølund i Gellerup $^{26}/_9$ 1818, Kroejer i Nørre Snede. † der $^{17}/_2$ 1895 g. i N. Snede $^{14}/_6$ 1860 m. Larsine Stausbøll f. $^{16}/_7$ 1830 i Sinding Mølle v. Herning. Enke efter Kroejer K. P. Nielsen. † i N. Snede $^{27}/_8$ 1908.
Deres Børn H 1—4.
- H—1 *Johannes Lundsgaard* f. $^3/4$ 1861 i N. Snede. Kroejer sammesteds g. i Linnerup K. $^6/_{11}$ 1891 m. Madsine Andrea Madsen f. i Linnerup $^{16}/_8$ 1860; Datter af Gdj. M. Bak Hansen og Hustru Johanne Mogensen i Linnerup.
Deres Børn I 1—2.
- I—1 *Sine Lundsgaard* f. $^8/_{12}$ 1892.
- I—2 *Johanne Lundsgaard* f. $^2/5$ 1896.
- H—2 *Mads Stausbøll Lundsgaard* f. i N. Snede Kro $^{31}/_{10}$ 1863 Gaardejer i Hundshoved, N. Snede, † der $^{20}/_6$ 1895 g. i Nim K. $^{20}/_{10}$ 1890 m. Berteline Hansen, f. $^{18}/_4$ 1864; Datter af Gdj. Hans Hansen og Hustru Karen Hansen i Nim.
Deres Børn I 1 og 2.
- I—1 *Kristen Lundsgaard* f. $^5/_{11}$ 1891 Stud. polyt.
- I—2 *Hans Lundsgaard* f. $^5/5$ 1893.
- H—3 *Benedicte Lundsgaard* f. i N. Snede $^4/2$ 1866. G. i N. Snede $^{15}/_{11}$ 1889 m. Viggo Kjær f. $^{14}/_6$ 1862. Gaardejer i Birk v. Herning. Søn af Gdj. Them Kjær og Hustru Ane Petersen, Føvling.
Deres Børn I 1—2.
- I—1 *Kristian Lundsgaard Kjær* f. $^{16}/_{12}$ 1891 i Birk v. Herning. Assistent ved Statsbanerne.

- Them Alfred Kjær* f. $1^2/7$ 1894 i Birk. I—2
- Margrethe Lundsgaard* f. $11/11$ 1871 i N. Snede. G H—4
i N. Snede $5/3$ 1898 m. Karl Petersen f. i Horsens $2/8$
1872. Købmand v. Rask Mølle St. Søn af Manufakturh.
P. Petersen Rask Mølle St.
- Conrad Christian Lundsgaard* Snedker f. i Frølund, G—5
Gellerup S. $20/8$ 1820. † i Hald v. Viborg $5/6$ 1868. g.
i Vedslet K. $23/11$ 1851 m. Lene Kirstine Simonsen
Kjær, f. i Sjelle $1/2$ 1828 † i Silkeborg $16/11$ 1898.
Deres Børn H 1—8.
- Simon Johannes Lundsgaard* f. $28/1$ 1854, † i Bræ- H—1
strup $4/7$ 1895. Snedker, ugift.
- Johannes Christian Hjorth Lundsgaard* f. i Silkeborg H—2
 $28/1$ 1856, † $31/1$ 1857.
- Benedicte Cathrine Sofie Lundsgaard* f. i Silkeborg H—3
 $17/12$ 1857. G. i Silkeborg $27/1$ 1880 m. Rebslager Niels
Gottfred Nielsen, f. i København $7/11$ 1853.
Deres Børn I 1—4.
- Frederikke Sophie N.* f. i Silkeborg $1/6$ 1880 ug. I—1
- Helene Kirstine N.* f. $10/9$ 1882 ug. I—2
- Konrad Kristian Lundsgaard N.* f. $9/7$ 1884. Maskin- I—3
mester, ug.
- Anna Kirstine* f. $26/1$ 1888, † $23/12$ 1891. I—4
- Margrethe Marie Christine Lundsgaard* f. i Silkeborg H—4
 $22/11$ 1860, ugift.
- Christiane Bolette Lundsgaard* f. $25/7$ 1862. † $4/9$ s. A. H—5
- Christiane Bolette Lundsgaard* f. $21/6$ 1864, † $24/11$ s. A. H—6
- Carl Christian Lundsgaard* f. $9/1$ 1866. † $10/1$ s. A. H—7
- Conrad Christian Carl Lundsgaard* f. i Silkeborg H—8
 $20/8$ 1867. Student 1886, medicinsk Embedsexamen 1893.
Universitetets Guldmedalje 1897. Dr. med. 1900. Reserve-
kirurg v. Frederiks Hospital 1902—4. Øjenlæge v. Finsens
Lysinstitut fra 1903. Afdelingslæge v. Frederiksberg Poli-
klinik 1905—8. Leder af Afdelingen for Øjensygdomme
paa St. Elisabeths Hospital. Øjenlæge v. Frederiksberg

Hospital. Formand for Det oftalmologiske Selskab i København. G. $1/5$ 1897 i Frue Kirke, København, m. Ingeborg Margrethe Guldbrandsen, f. paa Frederiksberg $5/4$ 1870, Datter af Etatsraad V. A. Guldbrandsen og Hustru f. Krüger.

Deres Børn I 1—3.

- I—1 *Jens Christian Lundsgaard*. f. $22/12$ 1899.
 I—2 *Ruth Lundsgaard* f. $25/5$ 1901.
 I—3 *Hans Henning Lundsgaard* f. $29/10$ 1907.
 F—7 *Anne Else Lundsgaard* f. paa Lergrav, hjemmedøbt $27/8$ 1794. † som Barn.

SLÆGTEN LUNDSGAARD

LEVNEDSSKILDRINGER
OG STEDSBESKRIVELSER

(TILLÆG TIL DEN I 1913 UDGIVNE STAMTAVLE)

AF

KONRAD UNDERSTRUP

KØBENHAVN
FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI

1915

SLÆGTEN LUNDSGAARD

SLÆGTEN LUNDSGAARD

LEVNEDSSKILDRINGER
OG STEDSBESKRIVELSER

(TILLÆG TIL DEN I 1913 UDGIVNE STAMTAVLE)

AF

KONRAD UNDERSTRUP

KØBENHAVN
FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI

1915

DA jeg udarbejdede Stamtavlen over Slægten Lundsgaard, fik jeg efterhaanden saa meget interessant Stof, som ikke kunde rummes i selve Stamtavlen. Det blev derfor i Samraad med andre besluttet at samle og udgive dette Tillæg, som forhaabentlig vil blive modtaget med Interesse af Slægten.

Som man ser, er det i Reglen kun Personer af de 6 ældste Slægtled, der her er skrevet lidt om.

Alle Henvisninger i Tillæget gælder Stamtavlen af 1913, saa denne maa have ved Haanden under Læsningen.

Som i Stamtavlen vil jeg gerne atter bringe dem min bedste Tak, som har støttet Arbejdet med Penge eller paa anden Maade.

For mig har selve Arbejdet været en Glæde.

Brændgaard ved Herning, 15. Januar 1915.

Konrad Understrup.

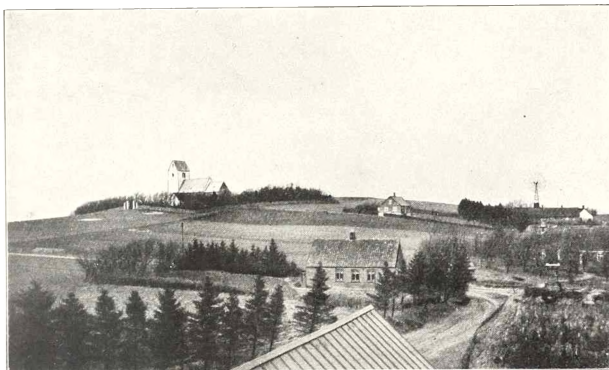

Fig. 1. Vorde Kirke og dens Omgivelser i 1914.

Vorde.

IMELLEM Viborgs Købstadjorder og Hjarbæk Fjord ligger Vorde Sogn. Worre, som det forudm skreves, og som det endnu hedder paa Egnens Sprog.

Udadtil er det bedst kendte Sted i Sognet Viborgs gamle, nu nedlagte, Ladeplads Hjarbæk ved Fjorden af samme Navn.

Nogle faa Minuters Gang øst for Hjarbæk, men meget højere, ligger Vorde Kirke.

Henved halvanden Kilometer øst for denne og ca. 12 km nord for Viborg ligger

Lundsgaard.

Fra denne Gaard stammer den Slægt, som den i 1913 udgivne Stamtavle omhandler. Der er imidlertid 2 Gaarde, men de ligger lige ind imod hinanden og kaldes altid Lundsgaard. Oprindeligt har det vel nok været én Gaard,

men selv de ældste Folk i Sognet har dog intet hørt derom. De to Gaarde har tilsammen en 150 Tdr. Land og ca. 8 Tdr. Hartkorn.

Lundsgaard ligger højt og frit med prægtig Udsigt især mod Nord over Hjarbæk Fjord. I Øst har man den store Skalsaadal, i Vest bl. a. Vorde By og Kirke, i Syd er Udsynet stængt af en Bakke. Begge Gaarde er ny-opbyggede og intet minder om gamle Tider.

Det var J. P. Damgaard (Stamt. S. 33), der i 1907 gjorde opmærksom paa, at Slægten nok stammede fra denne Gaard; snart efter blev dette bekræftet af et Epitafium, som findes i Vorde Kirke.

Naar man læser Indskriften paa dette, uden at kende Sagen nærmere, tror man, at

Anders Christensen (Stamt. S. 1) ejede og dyrkede denne Gaard. Ingen af Delene har været Tilfældet, han beboede den som Birkedommer eller Birkefoged. Ved Vorde Kirke laa nemlig i gamle Dage et af Viborg Domkapitels vigtigste Birketing, særlig omfattende Vorde, Fiskbæk og Romlund Sogne, hvor Kapitlet havde mange Ejendomme og vistnok indbringende Fiskeri i Hjarbæk Fjord og Skals Aamunding.

Ved Undersøgelser i Landsarkivet i Viborg blev det oplyst, at der i 16. og 17. Aarhundrede boede Birke-dommere i Lundsgaard, flere nævnes, og man kom da paa den Tanke, om Anders Christensen ikke havde været Dommer ved Vorde Birketing, der staar nemlig bl. a. paa Epitafiet, at han var viis, og det kunde jo tyde i den Retning, og Undersøgelserne godkendte dette tilfulde.

Tingbøger er ikke bevarede fra Vorde Birketing, men i Viborg Bispearkiv findes følgende Tingsvidner udstedte paa Vorde Birketing af Anders Christensen:

1646	2. Oktober,	Bispestolens Dok. 6 Pk. Nr. 8
1649	14. Decbr.	ibid. Nr. 9
1649	14. Decbr.	ibid. Nr. 10
1650	13. Juli	ibid. Nr. 11
1650	2. August	ibid. (med Stævning Nr. 12 dat. $13/6$ 1650)
1654	3. Marts	ibid. Nr. 14

Under Dokumenterne er Anders Christensens Segl med Bomærke omskrevet Anders Chrestens. Under

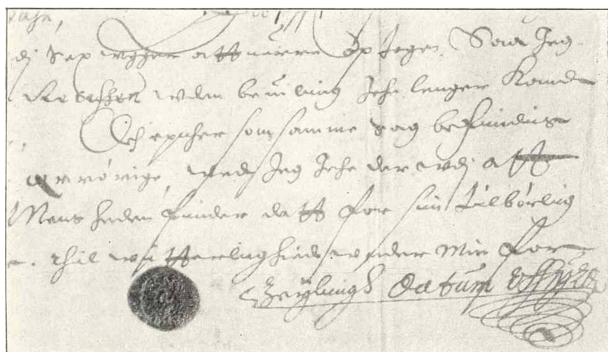

Fig. 2. Segl under Anders Christensens Frifindelsesdom.
Viborg Bispearkiv, Nørlyng Herred. Bispestolens Breve 6. Pk. Nr. 12.

nogle af Dokumenterne er tillige hans Underskrift, Anders Chrestensen, Efternavnet staar altid under Fornavnet. Stævningen af 13. Juni 1650 er skrevet af Anders Christensen selv, ikke paa Birketinget men i Lundsgaard. Denne Skrivelse med Sagens Gang følger hermed:

Anders Chrestensønn j Lundzgaar domer tiill Wore bierke ting gjør witerlig, at ffør mig haffuer veret hederlig och høylert mand mester Frans Rosenberig¹⁾ superjndtendent

¹⁾ Biskop, Magister Frants Rosenberg, født i Aalborg 1593, rejste udenlands, blev derpaa Professor i Mathematik i Lund, og siden første Capellan ved den derværende Domkirke. Han var bekendt som Disputator og Theolog, døde som Bisp i Viborg Aar 1658.

(Ursin: Stiftsstadn Viborg, Fortegnelse over Viborg Bisper.)

offuer Wiborig stiftt det hand haffuer tilltalle till Jens Jensøn och Mikell Jensønn j Bresgaar¹⁾ for nogle ord dj till Wore bierke ting denn 14 December suored och sagtt haffuer ar 1649 om nogenn aff di jegigrenne, som sijøns mend haffuer omhiemelit och saagt dett di er komenn till bespensn egenh behoff som er medt tings-winde, att beuisse, huarfor forskrefne mester Frans formiennet att Jens Jensønn och Mikell Jensønn bør att beuisse dett eller att lide der for som for andett løgenn, tij stteffner ieg forskrefne mennd for mig j rette till Wore bierketing denn neste ting dag

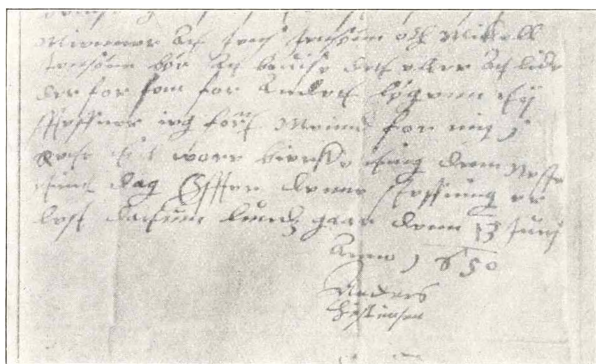

Fig. 3. Anders Christensens Haandskrift.

effter denne steffning er lest. Datum Lundzgaar denn 13 Junj anno 1650. Anders Chrestensen.

I denne Sag findes endvidere et Tingsvidne af Vorde Birketing udstedt 1650 13. Juli (med Anders Christensens m. fl. Segl under), hvor Bispen ved sin Fuldmægtig fører Vidner paa, at han ikke har ladet noget hugge til sit Behov.

1650 2 August afsagde A. C. derpaa den Dom, efter at Jens Jensønn og Mikell Jensønn havde benægtet at have taget eller hugget nogen af de Egegrene: „Da effterdj samme sagh findis wdj sex wgger att uerre optagen, saa jeg den imod Recessen uden beuilning icke lenger kand opsette,

¹⁾ Bredsgaard i Raunstrup Sogn.

Och efther som samme sag befindis att uere ærrørige, ved jeg icke der wdj att kiende, mens hedenfender dett for sin tilbørlig dommer. Thil witterlighed wnder min forzeylingh. Datum vtsupra.

(L. S.).

1653 11 Marts blev Jens og Mikkel Jensen stævnedes for Viborg Landsting; desuden stævnedes (som Underrettsdommeren altid blev det, naar en Sag appelleredes) Anders Christensen med sin Dom „den at forantvorde“.

Det kom dog ikke til Dom, thi 1653 15 Marts forpligtede de to Mænd sig overfor Bispen til ikke at hugge i Bredsgaards Skov under deres Gaardes Fortabelse, og dermed bortfaldt Sagen.

(Viborg Bispearkiv, Nørlyng Herred: Bispestolens Breve 6 Pk. Nr. 12.)

Følger vi nu den Vej, som Birkedommer Anders Christensen i ca. 40 Aar har vandret eller redet fra Lundsgaard til Tinget ved Vorde Kirke, er første Nabo i Vest Vordegaard (ogsaa 2 Gaarde), ved den findes en temmelig stor Voldbakke med Spor af Grave omkring, i Volden er funden Murrester af Munkesten. Sagnet siger, at Erik Glippings Kammersvend, Rane Jonsen, ejede denne Borg. Dernæst kommer Præstegaarden, som ligger i en Kløft med malerisk Udsigt over en Del af Fjorden. Fra Præstegaarden kryber Vorde By opad Bakken mod Kirken, ved denne findes intet Spor af det gamle Birketing.

I et Skifte efter Conrad Lundsgaard til Lergrav 1781 nævnes foruden Vorde Kirke, som han ejede, et gammelt Skøde paa et 8 Fags Hus ved Vorde Kirke, som ogsaa var hans Ejendom, mulig har det været det Hus, hvor Birketinget holdtes.

Vorde Kirke, hvorfra en vid Udsigt, er en gammel hyggelig romansk Kirke med Taarn; Skib og Kor er af Granitkvadre, alt er tækket med Bly paa Vaabehuset nær. Udvendig maa Kirken omtrent se ud som da An-

ders Christensen for henved 300 Aar siden var dens Værge; at han havde den Bestilling ses paa Kirkeklokken, som er støbt 1642.

Den 20. Januar 1890 undersøgte Vorde Kirkes Klokke (som hænger i Taarnet) af Arkitekt Uldall, der tog nøjagtig Aftryk af den, tillige har han beskrevet den i en Kirkebog i Præstegaarden: Paa Klokkens øverste Rand er en Krans af Lavrbærgrene og Englehoveder, der under følgende Indskrift i 2 Linier: „Salevator mundi

Fig. 4. Vorde Kirke.

deus salva nos¹⁾. Her Jørgen Mattisøn Sognepræst til Vorde Kierck. Anders Christensøn Kierke Værge anno 1642²⁾). Uldall har siden gjort opmærksom paa, at Latinen ikke er hel korrekt. Paa Klokken findes endvidere i Relief et lille Brystbillede af Kristus, Støberens Mærke m. m. Det passer med Præsterækken, at Mattisen paa den Tid var Præst i Vorde, at Anders Christensen er Birkedommeren er der jo næppe Tvivl om.

¹⁾ Oversættes: Verdens Frelser Gud frels os.

²⁾ Hele Indskriften staar med store latinske Typer.

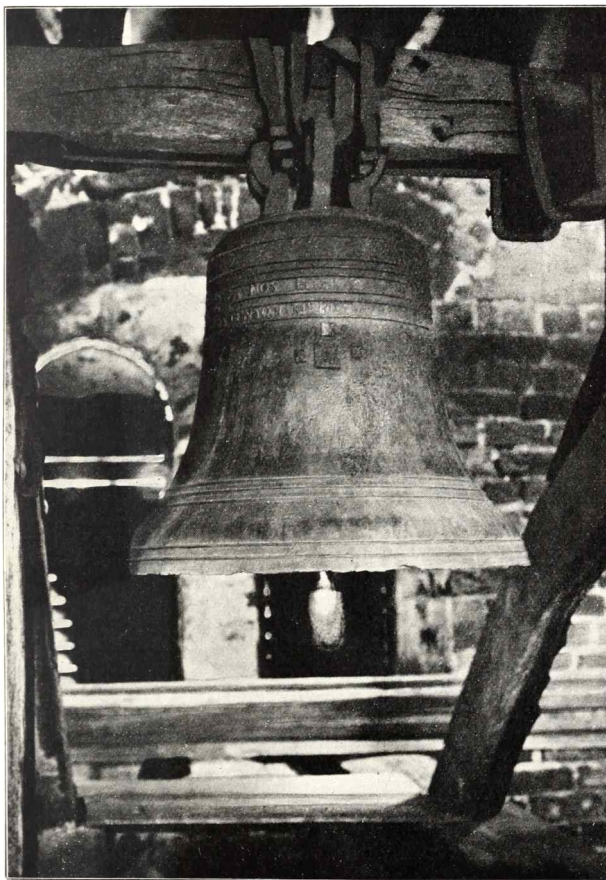

Fig. 5. Klokken i Vorde Kirke.

I Vib. Landsarkiv findes flere Kirkeregnskabsbøger fra 17. Aarh., desværre findes ingen for Vorde Kirke.

Ved Vorde Kirke er den Mærkelighed, at Døren altid er aaben, saa man kan gaa ind, naar man vil. Døren fra Vaabehuset ind til Kirken ses at være skænket 1623 af Christen Worre til Kjærgd. (altsaa i Anders Christensens Tid). Det indre af Kirken er meget forandret fra hans Tid. Altertavle og Prædikestol (sidste med Aarst. 1671) er fra Vib. Graabrødrekirke, derfra stammer ogsaa det sjældne Kors paa Messehaglen. I Skibets nordre Side, udfør 4. og 5. Kirkestol fra oven hænger det før omtalte Epitafium, det eneste Mindesmærke i Kirken. Udfør dettes Plads har vel Anders Christensen haft sin Kirkestol, endnu kaldes 5te Stol, Lundsgaardsstolen og benyttes den Dag i Dag af Folk fra Lundsgaard.

Epitafiet, der er godt 4 Alen højt og mindst 3 Alen bredt med Sidefløjene, naar fra Kirkestolene til Loftet; det er af Træ med udskaarne Søjler, som omslutter 2 Malerier, foroven et mindre: Gud i Himlens Skyer, over hvilket Jehovas Navn er skrevet med hebraiske Bogstaver. Forneden et større Maleri: Kristus paa Korset. Til venstre for Korset 5 Mænd knælende med foldede Hænder, foran første Mand fra Korset et knælende Barn, og 2 knælende Børn foran anden Mand. Børnene er ikke helt smaa. De 3 af Mændene bærer Præstedragter, de 2, nemlig anden og sidste Mand, bærer vist Dommerdragter.

Nr. 2 er antagelig Anders Christensen, han har ved nærmere Eftersyn hvidt Haar og Skæg. Første Mand er maaske Sønnen N. A. Lundsgaard, Præst i Ørslevkloster.

Til højre for Korset 2 knælende Kvinder med foldede Hænder, et Svøbelsebarn ligger paa en Madras og Pude

foran første Kvinde. Den ene Kvinde maa jo være Anne Rørsdatter. Ovenover dette Billede staar Joh. 3,16:

Saa Elskte Gud Verden at hand gaff sin enbaarne Søn, paa det at Alle de som Tro paa hannem, icke skulle fortabis, men haffue det Euige Liff.

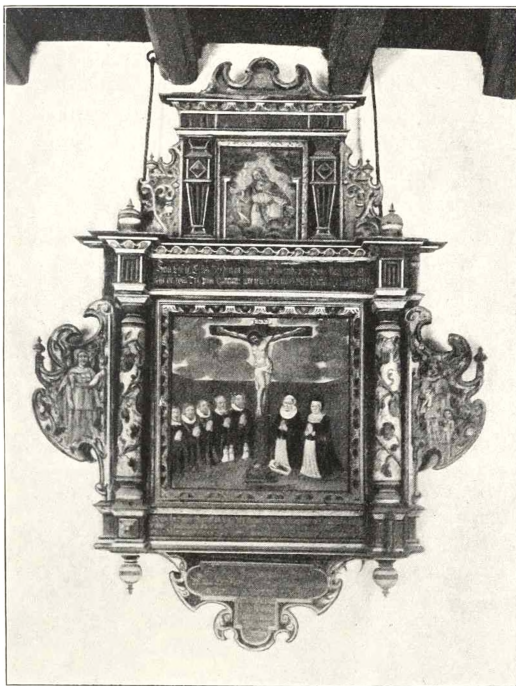

Fig. 6. Epitafiet i Vorde Kirke.

Under Billedet staar:

Neden for Ligger Begravuet, Erlig viis velagt nu Salig Mand Anders Christensen, som boede oc døde i Lundsgaard, den 5. Aug: A: 1661. med sin Kiere Hustru Anne Rørs datter, Som Døde den 17 Marty. Ano. 1654.

Gud giffue dem begge en Glædelig Opstandelse.

Allernederst paa Epitafiet staar:

Anno 1662. Lod Hæderlig oc Vellærd Mand Her Niels Andersøn Lundsgaard, Sogne Præst till Ørsløffkloster Kircke, dene Taffle Sine Salige Forældre til en Hæderlig Affmindelse Staffere.

Paa Epitafiets Fløj tilvenstre er malet en Engel med et Kors i højre Haand og holdende en opslaaet Bog paa venstre Haand og Arm. Paa Fløjen tilhøjre staar en lignende Skikkelse med et nøgent Barn paa højre Arm og venstre Haand hvilende paa et nøgent staaende Barn. Barnet har et Baand om den ene Skulder og holder i oprakte højre Haand en Genstand, maaske en Frugt. Øverst paa Epitafiet et Barnehoved.

Om *Anne Rørsdatter* vides intet udover hvad der staar paa Epitafiet. Navnet Røer lever maaske ikke mere i Danmark, derimod træffes det ikke helt sjældent i Norge.

Naar man læser paa Epitafiet, at nedenfor ligger begravet osv., vil man vist uvilkaarlig tro, at de 2 fra Lundsgaard er begravet under Kirkestolene. De er imidlertid gravlagt i Kirkegangen. I 5. Kirkestol ud imod Gangen ligger nemlig en flad Marmorsten, omtr. $\frac{2}{3}$ Meter i Kvadrat, paa hvilken læses:

Her under hviler ærlig og vel fornemme Mand, Sr. Anders Christensøn, som boede og døde udi Lundsgaard med sin kjære Hustru Anne Rørsdatter. Gud gifve dennem en glædelig Opstandelse.

Anno 1694.

Denne Sten laa i Kirkegangen ind imod Lundsgaardsstolen indtil 1885, da Kirken blev restavreret, den flyttedes da ind i Kirkestolen¹⁾. Denne Sten maa jo skulle sige, at Begravelsen er i Kirkegangen, og ikke i det Grav-

¹⁾ Fortalt mig af Søren B. Nielsen, Hvolager, Vorde, som paa den Tid var Kirkevæрге i Vorde.

kapel, der før var under Kirketaarnet. Gravkapellet havde Nedgang fra Skibet, og Folk i Vorde siger, at det gemmer afdøde fra Lundsgaard fra gammel Tid, og det kan jo være rimeligt nok, naar man ved, at Gaarden var Sæde for Birkedommere, mulig sættes denne Tradition dog i Forbindelse med Epitafiet. Den omtalte Kirkevæрге fortalte, at der fandtes 7 voksne Kister i Gravk. og 4 Børnekister, og de gemte de 7 voksne og 4 Børn, man saa paa Epitafiet.

Hvormange Kister der stod i Kamret er man uenig om, men nogle af Ligene var balsamerede, Laaget kunde tages af Kisterne. Ingen, heller ikke Præsten fra den Tid, Kamret blev tilkastet, mener, at der var Indskrift paa nogen af Kisterne. I en gl. Slægtsmeddelelse, som Dr. med. K. K. K. Lundsgaard, København, har, staar om Pastor Niels Andersen Lundsgaard:

„Balsameret og bisat i Vorde Kirke mellem Viborg og Skive. Liget særdeles velbevaret, ogsaa hvad Ansigtstrækkene angaar“.

I nævnte Meddelelse er der Ting, der passer, andre som ikke gør det. At det skulde være N. A. L. har man maaske sluttet sig til fra Epitafiet. Snarere er det Conrad Lundsgaard fra Lergrav, som vist er begravet i Vorde. En Ting var man enig om, der var ikke hyggeligt i Gravkamret, Lyset var sparsomt, Kisterne forfaldne, Maarer og flere Slags Kryb holdt til dernede. Da Kirken saa blev restavreret (efter Trap 1885), blev Kamret fyldt med Strandsand, som holder alt friskt, og tilmuret, Kisterne blev staaende. Men forud førtes en Forhandling mellem Præsten og Kirkeværgerne. Den første foreslog, at Gravkamret istandsattes og bevaredes, men Værgerne syntes, dette blev for dyrt, og Kamret blev tilkastet, uden at Myndighederne blev spurgt.

I Wibergs Præstehistorie nævnes

Jens Nielsen Lundsgaard,

født 1616, Sognepræst til Hvidbjerg og Lyngs, gift med Lisbeth Pedersdatter Nørkjær, død 1665 osv.

Liber daticus i Hvidbjerg Præstegaard paa Thyholm giver følg. Oplysning om ham:

Jens Nielsen Lundsgaard, død 1665, 47 Aar gammel og var kun i 5 Aar Præst i Kaldet. —

Paa en Ligsten i Kirken staar:

Jens Nielsen Lundsgaard født i Lundsgaard i Vorde Sogn ved Viborg 1618. Sognepræst til Hvidbjerg og Lyngs 4 Aar. I hans Ægteskab med Lisbeth Pedersdatter med en Datter velsignet.

Denne Pastor Lundsgaard er næppe i Familie med Niels Andersen Lundsgaard, men har kun som han taget sit Efternavn efter Gaarden Lundsgaard. Han er derfor ikke opført paa Stamtavlen. Kirkebøgerne for Hvidbjerg—Lyngs begynder først 1730, og der er ingen Skifter efter Gejstlige i Aalborg Stift før 1670, saa der kan ikke ad den Vej skaffes yderligere Oplysninger om ham.

Ørslevkloster Sogn.

Nordligst i Fjends Herred, op imod Lovns Bredning og Hjarbæk Fjord, ligger Ørslevkloster Sogn, næst Højslev (der har stor Stationsby) det folkerigeste Sogn i Herredet. I Sognet ligger Byerne Hald, Lund, Bødstrup og Heilskov, og midt i Sognet Herregaarden Ørslevkloster, hvis nordre Fløj er Sognets Kirke. At det er gammel beboet Jord ses af de ca. 100 Gravhøje i Sognet, hvoraf flere fredede, Sognet er bakket som de fleste Limfjordsegne.

De ældste Bygninger i Sognet er sikkert Kirken og Stuehuset i Heilskov Præstegaard, netop dem som her mest interesserer os. I 70 Aar, nemlig fra 1646—1717,

har Niels Andersen Lundsgaard og hans Svigersøn, Søren Bering, talt i denne Kirke og i samme Tidsrum har de boet med Familie i det gamle Stuehus i

Heilskov Præstegaard.

Præstegaarden er den vestligste Gaard i Heilskov By. Gaardens 4 Længer er paa de 3 Sider omgivet af Have, hvori findes ældgamle Linde.

Fig. 7. Heilskov Præstegaard (c. 1913).

Der hører godt 100 Tdr. Ld. til Præstegaarden (3 Tdr. Hartkorn). Jorderne ligger ud til Fjorden i Vest, men længst ude er Hede og daarlig Mose. En Del af Jorden er god, det meste dog af let Beskaffenhed. Gaarden er bortforpagtet for 1200 Kr. aarlig. I Lundsgaards og S. Berings Tid hørte der mere Jord til.

Det gamle Stuehus nord i Præstegaarden er godt 300 Aar gammel¹⁾ og beboes endnu af Præsten i Sognet.

¹⁾ I en gl. Dagbog i Præstegaarden ses, at Huset er bygget ca. Aar 1600.

I den gamle Liber daticus i Præstegaarden staar om den 3die Præst efter Reformationen:

„3. Mag. Jens Ravn, som Anno 1594 efter Kongens Benaadning kom fra Bjørnsholm og Malle Sogner i Sleth Herret til Ørslevkloster Kald, og var han den første Præst, som boede i Heilschou Præstegaard, døde 1602, og var han der i 8te Aar“.

Tidligere boede Præsten i Hald. I D. Atlas staar: „Præsten boer i Heilskov Præsteg., men tilforn havde Kong Frederik II 1573 ladet udlegge en Kronens Gaard i Hald By til en Præstegaard.“

Stuehuset er af Bindingsværk, der er 24 Bindinger à $2\frac{1}{2}$ Al., dens Længde er saaledes 60 Alen. Af L. daticus ses, at de 2 vestre Bindinger er senere tilbygget, men tidligere har det haft 2 Kviste ud imod Haven. Huset er godt 10 Alen vid indvendig, og der er $3\frac{1}{2}$ Al. til Gibsdækket. Indvendig er Huset naturligvis undergaet store Forandringer i Tidens Løb, dog menes det, at Køkkenet er det oprindelige. Huset er straatækt. I S. Berings Tid var Skolen ogsaa i dette Hus.

Hovedgaarden Ørslevkloster har efter Trap 850 Tønder Land med $35\frac{3}{4}$ Td. Hartkorn. Det var oprindeligt et berømt Nonnekloster, nævnt første Gang 1268. 1565 levede endnu en af Nonnerne og de nævnes endnu i et Lensbrev fra 1571. Danske Atlas skriver (1768): „Stedet, hvor Borgegaarden nu staar, maa før have været en Kirkegaard, thi man graver neppe 2 Alne nogensteds i Jorden, før man finder mange Dødes Been, hvoriblandt før endel Aar siden er fundet nogle af usædvanlig Størrelse. General Johan Rantzau og Frue Sophia Amalia Friis har i 18. Aarhundred ladet Gaarden ombygge og efter Italiensk Bygning indrette, dog ikkun én Etage, men meget høj, med hvælvede Kieldere og Kammer, samt Kiøkken og Brøggers neden under. Borg-

gaarden bestaar af 3 grundmurede Huse, som slutte sig med Kirken som det fjerde, og haver en smuk Anseelse og dejlig Prospect til Haven, Skoven, Marken og Limfjorden.“

Denne Beskrivelse passer endnu.

Ørslevkloster Kirke er som nævnt den fjerde og nordre Bygning af Ørslevkloster Borggaard, dog er dens Grund betydelig højere end de andre Bygningers. Kirken

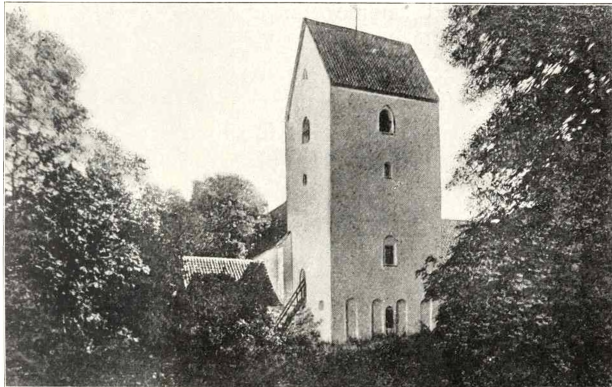

Fig. 8. Ørslevkloster Kirke.

har sikkert oprindelig ligget frit paa sin Plads. Kirken er meget høj. D. Atlas siger: „Kirken er en god massiv Bygning, mest af hugne Stene og med et temmelig højt Taarn. Indvendig er den i meget smuk Stand.“

Kirken ligger knap 2 km sydøst for Heilskov Præstegaard. Granitkvadrene er overkalkede, Taget er mest Bly. Skib, Kor og Apsis, alle med Bjælkeloft, er fra romansk Tid, Koret har før været hvælvet. Paa Korets Sydside har før en Dør ført ud til Klostergaarden. Ældgamle Kirkestole med Døre. Beboerne fra Gaarden har

Indgang fra Herregaardens vestre Hus, og straks er der et lille Pulpitur for Herskabet. I Kirken hænger en af de Tiggerposer med Skaft, som i sin Tid blev brugt af Degnen til at række ind i Kirkestolene, for at der i den kunde ofres til de fattige. I Koret findes en lukket Skriftestol, som, af somme, menes at være fra før Reformationen. I Koret hænger et Epitafium over Magnus Hejnesen¹⁾, som 1589 blev halshugget for Sørøveri, men Aaret efter paa Herredagen frikendt og ført til Ørslevkl. og hæderlig begravet i Kirken. Hans Lindenov²⁾ paa Ørslevkloster lod samme Aar ophænge Epitafiet, som ikke taler blide Ord om Heinesens Fjender. I Korets Gulv er Heinesens Ligsten med Bomærke. Altertavlen er udskaaet i Renæssancestil, restaur. 1736. Prædikestolen er fra 1740. Romansk Granitdøbefont. 2 meget smukke Jerngitterporte fører fra Koret ind til det for Familien Berregaard indrettede Gravkapel, som nu er tilmuret. Om Ligstenen i Korvæggen se under Niels Andersen Lundsgaard.

Niels Andersen Lundsgaard (S. 5),

født i Lundsgaard 1621. Han har rimeligvis haft Sødskende, men ingen kendes; Kirkebøgerne fra Vorde gaar ikke saa langt tilbage. Han har ene sat Mindemærket over sine Forældre i Vorde.

Ifølge Københavns Universitets Matrikel, udgivet af Birket Smith, blev han Student fra Viborg Skole 1642. Viborg Katedralskoles Arkiv begynder først med det 18de Aarhundredes Begyndelse. 25 Aar gl. blev han Præst i Ørslevkloster Sogn og var den 5. Præst efter Reformationen.

Kirkebøger fra hans Haand er ikke bevaret, og der

¹⁾ Tapper Fribytter, født paa Færøerne 1545.

²⁾ Rigsraad under Kristian den fjerde.

Fig. 9. Stenen i Ørslevkloster Kirkes Kor.

er intet Skifte efter ham, da gejstlig Skifteprotokol for Fjends Herred først haves fra 1695.

Epitafiet.

Nordenfor Alteret i Klosterkirkens Kor er indmuret en Sten omtrent i Mands Højde fra Gulvet; Stenen er uden Ramme, den er ca. 1 Meter høj og halvt saa bred. Indskriften lyder saaledes:

„I denne Begravelse her under hviler hæderlig og meget vellærde Mand Uer Niels Andersøn Lundsgaard fordem Sogne Uerre hertil Ørslevcloster Kirke fød Anno 1621 d. 14 October udi Lundsgaard og salig i Uerren Anno 1684 d. 21 Julii udi Ueilskou Præstegaard hensovet med sin kiere Uustru Anne Nielsdaatter Nipgaard velfornemme Niels Nipgaards fordem Raadmand udi Viborg kiere Daater som er fød Anno 1634 d. 7. December i Viborg og salig Anno 16-- d. — i Ueilskou Præstegaard bortdød.

Gud give dennem med alle sine en glædelig Opstandelse.

Uer hviler du af Arbeiden
du Guds Ords Mand med Glæde
for Gud skalt du blant Engle sin
paa Domme Dag fremtræde.“

Alt er skrevet med store Bogstaver og U er brugt som H.

Niels Andersens Hustru overlevede ham i omtr. 36 Aar, hendes Død er altsaa ikke i 1720 bleven indristet paa Stenen, man ved heller ikke, om hun er begravet i Klosterkirken.

I den gamle Liber daticus i Hejlskov Præstegaard ses, at der under Alteret i Ørslevkloster Kirke var en aaben Begravelse for Præster; i den maa N. A. Lundsgaard være nedsat. Naar der i en Stamtavle hos Dr. med. K. Lundsgaard staar, at N. A. Lundsgaard er balsameret og bisat i Vorde Kirke mellem Viborg og Skive, foreligger her nok en Misforstaaelse; man har vistnok tænkt, at en af de balsamerede Lig i Vorde var af N. A. L.,

eller ogsaa har man forvekslet Ørslevkloster Kirke med Vorde, om dem begge kan der med lige Ret siges, at de ligger mellem Viborg og Skive.

Naturligvis kunde det jo tænkes, at han var flyttet til Vorde, hvor Forældrene laa, men man kan vel ikke godt tænke sig, at dette kan være sket, mens hans nære Paarørende har boet i Ørslevkloster, saa vilde vel Mindestenen i Klosterkirken være nedtaget; er det først sket, da hans Hustru er død, og Slægten er flyttet fra Kloster Sogn, kunde man bedre forstaa, at Mindestenen er blevet siddende.

Gulvet i Koret er sunket i Klosterkirken og skal engang omlægges, maaske kunde da Gaaden løses.

Anne Nipgaard (S. 5)

er født i Viborg 1634 og var Datter af Raadmand Niels Nipgaard. Fra Landsarkivet i Viborg er det ikke lykkedes at tilvejebringe Oplysninger om Niels Nipgaard, kun ved man, at han var Raadmand ca. 1650 i Viborg. Navnet Nipgaard stammer rimeligvis fra Gaarden Nipgaard i Vium Sogn ved Viborg, en stor Gaard, som nu er skilt i mindst 5 Gaarde. Anne Nipgaard er ved 20 Aars Alderen gift med N. A. Lundsgaard og bleven Præstekone i Heilskov ca. 1654. Hun er lige ved de 50, da hendes Mand dør.

Af Liber daticus ses det, at hun selv har bygget Hus paa Præstegaardens Grund¹⁾, hun ejede en lille Kapital foruden Pension af Embedet. Hvor længe hun har boet i Heilskov vides ikke, men af Skiftet efter hende ses, at hun var der 1699, thi det Aar har hun der underskrevet et Pantebrev til hendes Søn.

I Bradpande har hun ejet 5 Boder eller Voninger, altsaa 5 smaa Huse²⁾.

¹⁾ S. Berings Indberetning.

²⁾ eller er det maaske 5 Lejligheder i samme Hus.

Bradpande laa i Sortebrødre Sogn, nu søndre Sogn. Officielt er Navnet Bradpande forsvundet, men endnu lever det i Folkemunde i Viborg. 1720 den 31. Marts døde hun der over 85 Aar gl. Hendes Død er ikke indført i Viborg Kirkebøger. At hun er død nævnte Aar og Dag udledes af Skiftet efter hende; det begyndte nemlig 29. April, som var 30te Dagen efter hendes Død. Skifte efter gejstlige begyndte altid 30te Dagen efter Vedkommendes Død, og Dødsdagen taltes med.

Anne Nipgaard havde en Søster, Oliva Nipgaard, som døde i Viborg 1719 som „Enke efter Velærværdige nu Sal. Mag. Kield Andersen Schive, fordem Sognepræst til Sortebrødre Kirke udi Viborg.“

Ilg. Skiftet efter Anne Nipgaard solgtes hendes 5 Boder i Bradpande ved Auktion for 100 Rigsdaler.

Efter Søsteren arvede hun 25 Rdl. i „klingende Mynt“. Hendes ringe Indbo og resterende Husleje indbragte andre 25 Rdl. Men hendes Gæld var mindst lige saa stor som de 150 Rdl., som hendes Ejendele indbragte.

(Nørlyng Herreds gejstlige Skifteprotokol
1690—1731, Pag. 644 ff.)

Christen Nielsen Lundsgaard (S. 5).

Efter Wiberg er han født 1656 og er maaske den ældste af sine Søkende. 18 Aar gl. blev han Student fra Viborg og 26 Aar theologisk Kandidat. Den ³⁰/₃ 1691 kaldet til residerende Kapellan ved Viborg Graabrødrekirke, Asmild og Tapdrup. Kun godt 3 Aar blev han i Embedet, thi han kom i en heftig Strid med sin Sognepræst Magister Morten Rodius. 1694 ¹⁶/₇ suspenderes han af Biskop Gerner. I Viborg Bisparkiv, Graabrødre Kald og Kirke, 2 Pk. Nr. 4 findes: „Nogle Documenter Hr. Christen Lundsgaards Suspension ang. 1694.“

I denne Pakke i Landsarkivet findes mange interessante Aktstykker om Striden. Det ses bl. a., hvad Løn

Fig. 10. Christen Nielsen Lundsgaard.
(Efter Maleri. Tilh. Fru A. M. Damgaard i Aulum. (St. T. S. 34)).

og Pligter Lundsgaard har. Der er et Brev fra Rodius til Bispen om at Lundsgaard er bleven værre siden Suspensionen osv. Lundsgaards Navn med egen Haand findes mindst 2 Gange i disse Dokumenter.

Sagens Gang er denne, efter at Lundsgaard er suspenderet af Bispen 1694 $\frac{16}{7}$, dømmes han af Provstetretten $\frac{25}{7}$ samme Aar, fordi han er rejst til København uden sin Sognepræsts Vidende og Villie, for Forsømmelse i Embedet og trodsig og usømmelig Insolence mod sin Sognepræst; 1695 $\frac{3}{4}$ kom det ved Landemodet til et Slags Forlig: Lundsgaard opgiver frivilligt sin Tjeneste og skal offentlig paa Bytinget erklære de Skældsord, han har brugt mod Rodius, for uberettigede, mens Rodius skal betale ham et halvt Aars Løn.

Graabrødrekirke laa lidt nord for Domkirken, den blev nedrevet 1830. En Del af de gamle Klostermure i Graabrødrekloster lidt nord for Kirken staar derimod endnu. Kirken og dens Kirkegaard er særlig kendt fra Hans Tausens Prædikener.

1896 afdækkedes Graabrødrekirkens Fundamenter, men tildækkedes igen.

Ved lave Hækker ser man Kirkens Plads og Grundplan, endog Døbefont, Prædikestol, Alterbord og Altertavle er efterlignet ved Plantninger. Det har været en stor Kirke. Graabrødre Kirkens Grund og Kirkegaard er nu det saakaldte „Tausens Minde“, et lille Anlæg. Monumentet for Hans Tausen staar kun faa Alen øst for Graabrødrekirkens Kor.

Chr. N. Lundsgaard var henved 6 Aar uden Embede, formodentlig har han i den Tid boet i Viborg, thi $\frac{4}{12}$ 1694 døbes hans Datter i Grbr. Kirke og 1698 $\frac{6}{5}$ begravnes hans $4\frac{1}{2}$ -aarige Søn Niels (Graabr. Kirkebog).

Den 1ste April 1700 blev han kaldet til Præst for Hjermind, Le og Hjorthede i Middelsom Herred, Viborg Stift. Biskop Gerner er da levende, men dør en 7 Uger

efter. I Hjermind døde Lundsgaard efter Wiberg 6. Juli 1721¹⁾, og det passer med Skiftet efter ham, som begynder 4. Aug. 1721, som er 30te Dagen efter hans Død. Det er et meget langt Skifte, paa 20 store, meget tæt-skrevne Sider.

Af Chr. N. Lundsgaard haves et Maleri, som har hængt paa Lergrav vel sagtens fra 1758, da hans Søn, Conrad, flytter dertil. 1907, da Lergrav kom paa andre Hænder, tog Fru Damgaard Billedet med til „Fredshegn“ i Aulum Kirkeby, hvor det nu hænger.

Billedet er foruden Rammen ca. 14 × 11 Tommer. Rammen er gammel; paa dens Bagside staar:

Chr. Nielsen Lundsgaard, Præst i Hjermind, Le og Hjorthede 1701²⁾.

Det gamle Stuehus i Hjermind Præstegaard, hvor Christen Lundsgaard og Karen Høeg boede, staar endnu, men bruges til Forpagterbolig, Stald m. m., det ligger nord i Gaarden, i Øst er for over 50 Aar siden bygget nyt Stuehus.

Hjermind Kirke med Taarn er meget rummelig. Gammel udskaaet Altertavle med Billede af Nadveren. 2 Lysestager bærer Aarstallet 1635.

Le Kirke er en høj Kampestensbygning uden Taarn, teglhængt, ser ud til at være meget gammel, og som den aldrig kunde forgaa, saa fast staar den. Altertavlen ikke køn, men gammel. Prædikestolen har Billeder af Evangelisterne.

Hjorthede Kirke i Hjorthede By, en uanselig gammel Kirke uden Taarn. Ret smuk Korbue. Altertavlen bærer Aarstallet 1623, men den har faaet et nyt Billede. Gammel Døbefont og en ejendommelig gammel Kirkedør.

¹⁾ 4 Degne (nemlig fra Hiermin, Winchel, Saal og Hoslev) sang ved „sl. Hr. Christen Lundsgaards Liigbegængelse“. Ifg. Skiftet fik de hver 4 Mark.

²⁾ Maaske er han malet det Aar.

Karen Høeg (S. 5).

Efter den opgivne Alder ved hendes Død i Lem Kbg. er Karen Thomasdatter Høeg født 1657, sagtens i Viborg. Af Viborg 3 Sogne haves kun i Søndresogn Kirkebøger, der gaar tilbage til hendes Fødselsaar, men hun findes ikke døbt der i Aarene 1656—58. Hun hører nu ogsaa rimeligvis hjemme i Graabrødre Sogn, hvor hendes 2 sidste Vielser er indført i Kirkebogen, men denne begynder for dette Sogn 1685.

Slægten Høeg eller Høg (snart staves Navnet med snart uden e), støder man meget ofte paa i Historien, vel ikke mindst i den her omhandlede Tid. Høgslægten har haft fremtrædende Stillinger i Samfundet og mange har været adlede.

Det er lykkedes at finde Karen Høegs Fader; der er ialfald den største Sandsynlighed for, at det er hendes Fader. Iblandt Viborg Bispestols Dokumenter, 6te Pakke Nr. 28 findes „Bispens Fuldmagt til Thomas Høeg i Viborg at svare Vulff von Buchwaldt ang. nogle Enge til de 4re Gaarde udi Fuusøre som hører til Raunstrup Præbende, dat. 2. April 1668.“

Af samme Pakke i Bispearkivet fremgaar det, at Thomas Christensen Høg var Procurator og Borger udi Viborg. Smst. findes et Indlæg underskrevet af ham selv (Thamas Christensen Høg).

Blandt begravede i Graabrødre Sogn fra 1685 (Kirkeb. Begyndelsesaar) —1730 er imidlertid ikke fundet bl. begr. nogen Thomas Høg.

Viborg Skifteprotokoller haves fra 1699 (han er snarest død før det Aar), men er først forsynede med Registre fra 1717.

Karen Høeg har altsaa (som Stamtavlen siger) først været gift med Christen Christensen Teglbrænder, begr. ^{30/10} 1688, 64 Aar gl. Med ham har hun 3 Sønner, som

kendes fra Skiftet i Hjermind. I samme Skifte ses, at hendes første Mand har været Borger og Indvaaner i Viborg, saa det er ikke sagt, han har været Teglblænder, det Navn har han maaske arvet fra Forfædrene. Karen Høeg har bl. a. arvet efter ham 2 Stkr. Markjorder paa Viborg Mark.

Anden Gang blev Karen Høeg gift med Peder Sørensen Bach den $11/9$ 1691, men ham er hun ikke engang gift med i 3 Maaneder, thi han bliver begravet i Viborg $2/12$ 1691, 43 Aar gl., hvad han har været kan ikke ses af Graabr. Kirkebog.

1693 $29/3$ blev hun for tredie Gang gift, nemlig med Chr. N. Lundsgaard (Grbr. Kb.). 1698 den 19. Novbr. lader Wiberg i sin Præstehistorie Karen Høg dø, men hun levede vitterlig 30 Aar efter den Tid. Hvorlænge hun har opholdt sig i Hjermind efter hendes Mands Død vides ikke, men i 1725 maa hun være kommet til sin Søn Conrad, Forpagter paa Hostrup i Salling; thi Skiftet efter hende siger, at hun havde boet paa Hostrup $3 1/2$ Aar. Hun blev begravet paa Lem Kirkegaard $29/11$ 1728, 71 Aar gl.¹⁾, og iflg. Skiftet efter hende var der stor Begravelse. Skiftet findes i Rødding Herreds gejstlige Skifteprotokol. 1692—1799. Fol. 201 ff.

Karen Høeg havde som nævnt 3 Sønner i første Ægteskab: Christen, Thomas og Peder. De to yngste nævnes i Skiftet og andre Steder altid med Efternavnet Høg.

Under den Strid hendes Mand havde med Præst og Bisp i Viborg, optræder Karen Høg som en kraftig Forsvarer for ham.

I Skiftet efter Chr. N. Lundsgaard er der meget om hende; det er ikke altid til hendes Fordel, hun synes

¹⁾ Lem Kb.

at være stejl og paaholdende, men man maa jo huske paa, at hun før har haft Strid med Myndighederne.

Andreas Nielsen Lundsgaard (S. 6).

Som nævnt i Stamtavlen var der 1674 en Student fra Viborg af dette Navn foruden Chr. N. Lundsgaard; at de to er Brødre er meget rimelig, og mere sandsynligt bliver det, hvis Andreas skal være Anders (de to Navne forveksles let¹⁾); han maa jo da være opnævnt efter Farfaderen i Vorde. Maaske er han den ældste af de to. Chr. N. L. er jo 18 Aar, da han bliver Student, og det kan vel ikke saa godt tænkes, at Broderen bliver Student i en yngre Alder. Oplysning i Sagen kan næppe skaffes, da Kirkebogen fra Ørslevkloster først begynder 1686, og der intet Skifte er efter Faderen.

Peder Nipgaard (S. 6).

Hvornaar han er født i Heilskov Præsteg. vides ikke. I Skifterne efter hans Moder og Moster nævnes han altid næst efter sin Broder Chr. Nielsen Lundsgaard og kaldes Peder Nipgaard af Slagelse; han kaldes aldrig Lundsgaard.

1719 er han til Stede under Skiftesamlingen i Viborg efter hans Moster Oliva Nipgaard. Han bor da hos Anders Sørensen Harboe, Tinstøber og Borger i Viborg. Denne Tinstøber møder for Peder Nipgaard 1720 i Skiftesamlingerne efter hans Moder Anne Nipgaard.

Fra Landsarkivet for Sjælland er oplyst følgende (ved Assistent Henry Bruun v. Rigsarkivet):

I Mandtal og Specification over Kop og Heste Skatten for 1705 findes under Løvegades Fierding anført:

Peder Nipgaard og Hustrue 2 Rdlr.
1 gammel udlebet Hest.

¹⁾ Birket Smith kalder ogsaa Christen N. Lundsgaard for Christian.

og i et lignende Mandtal for 1719 findes ogsaa under Løvegades Fierding:

Peder Nielsen Nipgaard	
sig selv	2 Rdlr.
Hustrue	2 —
2 Hæste til at age Skarn af hans Gaard med	_____
	4 Rdlr.
formedelst Armod modereret	3 Rdlr.

Lignende Oplysning findes for 1720. Kirkebogen for Sct. Mikkels Kirke begynder først, hvad Begravelser angaar, 1756, og Peder Nipgaard maa være død før. En Gennemgang af Sct. Peder og Antvorskovs Kirkebogs Døde til 1750 gav heller intet Resultat, lige saa lidt som Slagelse Skifteprotokoller, til hvilke der er Registre, gav Oplysning om ham.

I Skiftet efter hans Moder er indført et Brev fra ham til Skifteretten.

Peder Lundsgaard (S. 6)

boede i Hem Præstegaard, som er ombygget for ca. 40 Aar siden. Foruden i Hem og Sem Kirker skulde han ogsaa prædike, naar det forlangtes, i Mariager.

Hans første Hustru Maren Gabrielsdatter, Præstedatter fra Blære¹⁾, døde i Hem ca. 1718, man har ikke fundet noget Skifte efter hende; men i Onsild Herreds gejstlige Skifteprotokol 1698—1728 findes en Registrering af Boet efter hende, dateret 1718 den 28. August.

Efter hans anden Hustru, Berte Jensd. Kall, er der heller ikke fundet noget Skifte, men i Onsild Herreds gejstlige Auktionsprotokol findes $\frac{7}{4}$ 1744 Auktion efter afg. Berte Jensd. Kall, hvor det ses, at den eneste største Arving er den salig Kones Søsterdatter, gift med Anders Pedersen, Skipper i Hobro.

¹⁾ Wiberg.

Begge Peder Lundsgaards Ægteskaber har saaledes rimeligvis været barnløse. Peder Lundsgaard synes ikke at have ført Kirkebogen i Hem, da hans egen Begravelse er noteret med samme Haand som alle de forudgaaende Tilførsler.

Skifte efter ham er ikke fundet. Om han har forrettet Præstegerning til sin Død vides ikke; men da han er 75 Aar, maa han have gjort Tjeneste; thi $\frac{4}{10}$ 1735 fik han en Kvinde dømt til en Bøde og offentlig Skriftemaal, fordi hun efter sin Barselfærd var gaaet i Kirke uden hans Introduction¹⁾.

Wiberg skriver i sin Præstehistorie, at Lundsgaard var efter Beskrivelsen underlig, urimelig og trættekær, og anfører saa nogle Exempler derpaa. I den Anledning er særlig Onsild Herreds gejstlige Justitsprotokol bleven undersøgt, og det maa siges, at Wiberg ikke har gjort ham Uret; thi Peder Lundsgaard har haft over 20 Rets-sager, hvori han saa godt som altid har trukket det korteste Straa.

Claus Nielsen Lundsgaard (S. 6).

Det eneste, man ved om ham, er, hvad der staar i Skiftet efter hans Moder. Deri ses, at han som det ene Vitterlighedsvidne har sat sit Navn under den Pante-forskrivning, som hans Moder udsteder fra Heilskov 1699. I Skiftet staar endvidere om 2 Dyner, hans Moder havde givet ham. Og endelig om en Messing Lysplade, han har pantsat for 14 Skilling, som han har købt Lys for til at brænde over hans Moders Lig.

Han bor hos sin Moder, da hun dør i Viborg. Et Sted i Skiftet kaldes han Claus Heilschou.

¹⁾ Onsild Hrdrs. gejstl. Justitsprotokol.

Christentze Nielsdatter Lundsgaard (S. 6)

har maaske haft en Søster, thi Wiberg siger, at hendes Fader efterlod sig 5 Sønner og 2 Døttre. Hun er maaske opnævnt efter Ejerinden paa Ørslevkloster, Christence Lindenov († 1681). Hun blev 21 Aar gammel gift med Faderens Eftermand i Embedet, Søren Bering. 1686 bliver hendes ældste Datter født. Hun er 53 Aar, da hendes Mand dør, og hun er snart efter flyttet fra Heilskov Præstegaard, thi ifølge en Beregning i Fjends Herreds gejstlige Skifteprotokol, Fol. 267, Skiftet efter Provst Christen Scheel i Kobberup, død 1729, har Christence Nielsdatter Lundsgaard boet til Leje der 1718—30. Provst Scheel holdt Ligtalen over Søren Bering og var gift med en Søster til ham.

I et andet Skifte fra 1723 over en Præsteenke gør Christence Fordring i Boet for en Del, denne skyldte hende. De sidste 8 Aar af hendes Liv har hun maaske boet hos Datteren Amalie i Skørping Præstegaard. Kirkebogen fra Skørping¹⁾ siger:

Christence Nielsdatter Lundsgaard Sl. Hr. Søren Bering's Enke begr. 1738 ^{24/11} 74 Aar gl.

Sit Navn har hun skrevet med egen Haand under Skiftet efter sin Mand.

At Niels Andersen Lundsgaard og Anne Nipgaard har haft flere Børn end de 8, Stamtavlen nævner, er der ikke Tvivl om, f. Ex. ses hverken Raadmand Niels Nipgaard eller Anne Rørsdatter at være opnævnt, og Bedsteforældre blev dengang saa sikkert som noget opnævnt.

Søren Bering (S. 6).

Det, der er opført i Stamtavlen om Søren Bering, er taget ud af Wibergs Præstehistorie. Efter den hed Faderen

¹⁾ Skørping ligger midt imellem Hobro og Aalborg.

Peder Jensen Bering¹⁾ og var Præst i Kobberup fra 1643(45?). Søren Bering var Præst i Ørslevkloster fra 1684—1717. Han har skrevet en Indberetning om Ørslevkl. Kald, som findes i en Liber daticus (Dagbog) i Ørslevkl. Præstegaard.

I den før omtalte Stamtavle hos Dr. K. K. K. Lundsgaard staar, at der hænger et oliemalet Portræt af Søren Bering paa Ørslevkloster; dette ved man dog ikke noget om nu paa Klosteret, men at Forholdet har været godt mellem Præstegaarden og Herregaarden ses af, at deres Beboere gensidig er til Stede ved flere af deres kirkelige Handlinger. Berings ældste Datter, Sophie Amalia, er vist opnævnt efter Fruen paa Ørslevkloster.

I Landsarkivet i Viborg gaar Kirkebøgerne fra Ørslevkloster Sogn tilbage til 1686, altsaa 2 Aar efter N. A. Lundsgaards Død; man ser saaledes Søren Berings Haand gennem 31 Aar, og han har ikke ført Kirkebogen med Knaphed, men gjort adskillige Bemærkninger om sine Sognebørn, f. Ex. naar han begraver en Mand: Gid han maa faa en glædelig Opstandelse!

Kirkebogen indledes saaledes:

Octob. 1686

Anno 1686 den 10 October blev min lille Datter Sophia Amalia fød, den 19 Oct. blev hun døbt af min Fader Hr. Peder Biering i Kobberup.

Gud lad hende opvokse Gud til Ære og os til Glæde.
(Blandt Fadderne er Anne Lundsgaard).

Flere Uddrag:

Niels f. 1687 ²⁶/₁₀, om Aftenen,
⁹/₁₂ s. A. ligget ihjel af sin Amme.

1687 den 12 December blev min lille Søn Niels Biering begravet, som os til stor Hiertesorg den 9 December af sin Amme blev opprimeret.

¹⁾ † ¹/₅ 1703, døjede saa meget i Krigstiden, at han blev rørt i Underkroppen og i mange Aar ikke kunde forrette sit Embede.

(Wibergs Præstehistorie).

Mette døbt 1689 1 Paaskedag (kaldet efter min sl. Moder)
 Johan hjd. 1690 ²⁰/₇ —
 1691 ³⁰/₁₂ mellem 9 och 10 slet om Aftenen fødte min
 Hustru hendes 5te barn. Nytaarsdag derefter blev han hjem-
 døbt af mig self och blev kaldet Nicolai Peiter.
 1695 3 Paaskedag døbte jeg min egen liden Søn, blev

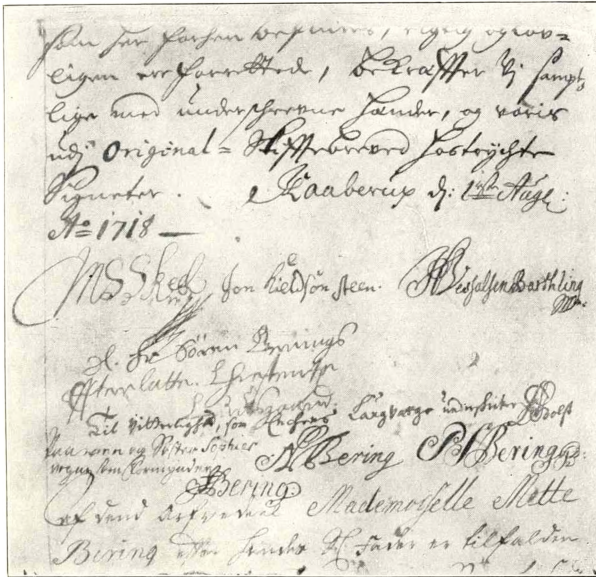

Fig. 11. Haandskrifter fra Skiftet efter Søren Bering.

kaldet Peder (baaret af Fruen paa Ørslevkloster, bl. Faderne er Anne Nielsd. Lundsgaard).

Paa samme Side som Søren Bierings Skrift ophører (1717) staar:

Udy indeværende Aar er ogsaa Dend ærværdige, meget Hæderl: og Vellærde Mand Nu Sal. hos Gud Hr. Søren Bering forrige Sognepræst for Ørslef Closter Menighed

Ved Døden Afgangne, og prædikede hans Velærværdighed Prousten Hr. Christen Scheel udy Kobberup ofver hannem d: 26 April udy hans Alders 65 Aar.

I Fjends Herreds gejstlige Skifteprotokol 1695—1739, Fol. 136 ff., findes Skifte efter ham. Der er 60 Tdr. Rug paa Loftet (men da er vel ogsaa Tienden modtaget), de vurderes til 80 Rdlr. „For den sl. Mands Ligprædiken til Provsten“ er betalt 6 Rdlr. og 4 Mark.

Af Bøger nævnes der 55, de fleste tyske.

Anne Christensd. Lundsgaard (S. 7)

er født i Viborg 1694. Hun nævnes ofte i Skiftet efter sin Fader i Hjermind Præstegaard. Sidst paa Aaret 1721 er hun bleven gift med Sogndegn Peder Busch i Sahl. Kirkebog for Hjermind haves ikke fra den Tid, saa det kan ikke ses, naar Vielsen er sket. Den yngste af de 2 Børn, de havde sammen, er døbt ca. 1 $\frac{1}{2}$ Maaned før Faderens Død.

Efter Mandens Død er Anne Lundsgaard maaske flyttet til sin Broder, Conrad, som om Foraaret 1725 blev Forpagter paa Hostrup. Omtrent 3 Aar efter Peder Busch' Død blev hun viet i Vejby (Annekssogn til Lem) til Peder Christensen Buur af Vejby. Hvor Anne Lundsgaard har været de sidste 50 Aar ved man ikke, maaske hos Broderen, hos hvem hendes Søn var, omtrent fra den Tid han kom til Lergrav. Hun døde i hvert Fald paa Lergrav kun godt 2 Maaneder før Broderen.

Aulum Kirkebog siger følgende:

1780.

„Lørdagen 30 Decbr. er Madm. Anne Christensdatter paa Lergrav begravet i hendes Alders 86' Aar 3 Uger og 1 Dag, allene med Sang og Jordpaakastelse.“

Det var nu ikke saa lige at vide, hvem denne Anne Christensd. var; havde der ogsaa staaet Lundsgaard, var det en anden Sag. Men da Anne Christensd. Lundsgaard

er født 1. Decbr. 1694 og død 22. Decbr. 1780, ser man, at det passer nøjagtig med den opgivne Alder (se Stam-tavlen).

Skifte efter hende findes ikke i Lundenes—Bøvling Amtsarkiv.

Peder Busch (S. 7).

Peder Busch var fra 1717—22 Sognedegn i Sal og Gullev, det sidste Sogn grænser til Hjermind, Gudenaar er Skel. Han har vistnok ført Sal—Gullev Kirkebog 1717—22, i hvert Fald skifter Haanden ved den tidligere Degns Michel Kioldsens Begravelse. I Skiftet fra Hjermind kaldes han Sognedegn for Saal og Gullev Menighed. Der var betydelig Forskel paa en Sognedegn og en Løbedegn, den første var langt den fornemste.

Peder Busch var først gift med Margrete Pedersdatter, som blev begravet $\frac{8}{5}$ 1721. Et Par Børn af dette Ægteskab døde kort efter Fødselen, kun en Datter overlevede Faderen.

Ved den Tid P. Busch blev gift med Anne Lunds-gaard flyttede de til Ørum Sogn i Sønderlyng Herred, hvor P. B. døde som Degn 1724, 34 Aar gl. Skifte efter Peder Pedersen Busch i Sønderlyng Herreds gejstlige Skifteprotokol, Fol. 172 ff.: Af Børn er der Mette af første Ægteskab, Catharina Maria af andet. Af Skiftet fremgaar det, at P. Busch nok stammede fra Aarhus; han kan dog ikke findes døbt der, da Kirkebøgerne ikke gaar tilstrækkeligt langt tilbage. Hans Broder og Stifader er Snedkere i Aarhus.

Peder Christensen Buur (S. 7).

Navnet Buur skal efter Traditionen stamme fra Bur Sogn ved Holstebro, men dette Sogns Kirkebog begynder først 1734, saa der kan ikke derfra skaffes Oplysning om P. Chr. Buur. Han er naturligvis bleven

kendt med Anne Lundsgaard paa Hostrup, som ikke ligger langt fra Vejby. Hvad han har været, giver Vejby Kirkebog ingen Oplysning om.

Der kan intet Skifte tilvejebringes efter ham, da Skivehus Amts Skifter først haves fra 1751, og Rødding Herreds Godsskifteprotokoller alle er yngre end 1730, undtagen den fra Kaas, i hvilken hans Skifte dog ikke findes.

Christen Pedersen Buur (S. 7)

er født i Vejby i Salling 1728. 1763 er han kommet til Lergrav, thi ved Skiftet efter hans Morbroder og Svigerfader Conrad Lundsgaard i Foraaret 1781, ses det, at han i 17 Aar har tjent paa Lergrav. Traditionen siger, han var Huslærer, men Lærergerningen har næppe taget ret meget af hans Tid, Skoletiden var kort den Gang. 40 Aar gl. blev han gift med sit Sødskendebarn, Anne Cathrine Lundsgaard. Omtalte Skifte siger, at han til Snapsting 1782 skal have sin Arvepart 1800 Rdlr. og 100 Rdlr. tilgode, udbetalt. 3 af deres Børn er født paa Lergrav. Ca. 1782 flyttede de til Gaarden Næstholt i Snejbjerg Sogn.

1785 har C. P. Buurs Fætter, Christen Lundsgaard paa Lergrav, udstedt et Dokument¹⁾, hvori P. Chr. Buur faar Lov at rejse hvorhen han vil. Og Pastor Morsing i Aulum erklærer, at „det unge Menneske (han er da 57 Aar) er konfirmeret og har været tilalters osv.“ (Dokumentet er nu i Herning Museum). Næstholt var paa den Tid en Gaard med stort Areal, men meget var udyrket. Nu er en stor Del af Jorderne skilte fra Gaarden, som dog endnu er en ret stor Bondegaard.

Om Slægten Buur har Jens Frølund Buur i Herning, før i Næstholt, udgivet en Stamtavle 1912. Slægten

¹⁾ Nok i Anledning af at Chr. P. Buur fik Lov til at sidde i uskiftet Bo.

stammer jo fra Chr. N. Lundsgaards og Karen Høgs 2 Børn.

Anne Catrine Lundsgaard (S. 7 og 8).

Anne Catrine er den femte af Conrad Lundsgaards Børn; hun er født paa Staarupgaard. 25 Aar gl. blev hun paa Lergrav gift med sin Fætter. I Aulum Kirkebog staar:

„1768

Den 17 Maj holder Christen Pedersen Buur og Jomfru Lundsgaard paa Lergrav Stue Bryllup.“

Paa Ordet Buur er i Kirkebogen spildt noget, saa man ikke kunde tyde Navnet rigtigt. Først Skiftet efter Conrad Lundsgaard gav Klarhed.

Conrad Lundsgaard (S. 7).

Den 15. September 1701 blev — ifølge Skiftet efter hans Fader — Conrad Christensen Lundsgaard født i Hjermind Præstegaard, knapt et halvt Aar efter at hans Forældre var kommet der. Han er omtrent 20 Aar, da Faderen dør, og han nævnes i Skiftet mangfoldige Gange, han kender jo alt derude, Kreaturer, Sæd osv., som skal takseres. Man ser ogsaa, hvad der er „I Conrads Kammer“. Hvem han er opnævnt efter, ved man ikke, vel snarest en af Karen Høgs Familie.

I Foraaret 1725 blev Conrad Lundsgaard Forpagter paa Hostrup, han er da i sit 24de Aar, en ung Forpagter til saa stor en Gaard. Indtil 1737 boede han ugift paa Gaarden, hvor han var til 1742.

Hostrup ligger i Sydvest Salling, fra Gaarden og dens Marker er der en henrivende Udsigt over Limfjorden og dens fjerne Kyster. I „Danske Atlas“ (1768) staar: „Haastrup i Lem Sogn, Røddingherred, en liden Herregaard, ligger tæt ved en Vig af Limfjorden, hvorudi den har godt Fiskeri, sær af Helt og andre Fisk

Sorter. Der er og god Jagt til Gaarden, samt skjønt Fugle-Skytteri af Svaner, Giæs, Ænder, Snepper, Ager- og Ur-Høns. Borgergaarden er for faa Aar siden nye opbyggt i 3 Fløjer af Muur og Bindingsværk af Krigsraad Panderup. Laden bygt 1734 af godt Egetømmer osv.“

I 1910 brændte Udbygningerne. Gaarden har som den Gang ca. 15 Tdr. Hartkorn og et betydeligt Teglværk.

Fra 1742—47 var Conrad Lundsgaard Forpagter paa Staarupgaard (eller Starupgaard) i Højslev Sogn, Fjends Herred.

Staarupgaard, der ligger tæt ved Skive Fjord, med en smuk Udsigt, hører til de ældste jyske Herregaarde, en stor Del af de gamle Grave er bevarede. „Danske Atlas“ siger, at der „paa Gaarden kan staldes imod 100 Stykker Fæe. Hovedgaardens Takst 35 Tdr. Bøndergods 256 Tdr., foruden lidt Skovskyld, Tlender 77 Tdr.“

Fra 1748—50 var Conrad Lundsgaard Forpagter paa Herregaarden Hald ved Viborg. Ifølge Traditionen mente Damgaard paa Lergrav (St. S. 33) at C. L. havde været Forpagter paa Hald, derimod nævnte han intet om, at han havde været Forpagter andre Steder. Imidlertid mente man, at dette var en Fejltagelse af D. Kirkebogen for Dollerup, hvor Hald ligger, gaar ikke saa langt tilbage og gav saaledes ingen Oplysninger. Men 1912 stødte Assistent i Landsarkivet, Hans Knudsen, i Fjends Herreds Justitsprotokol paa en Sag mellem Ejer og Forpagter paa Hald, hvoraf her skal gives et kort Uddrag.

1750

21 Juli stævnedes Landsdommer Schinckel¹⁾ paa Hald

¹⁾ „Gud er Gud, og Kongen er Kongen, men jeg er den Onde gale mig den tredie Mand i Landet!“ — saadan lyder det Mundheld, som Fjends Herreds Bønder den Dag i Dag tillægger den strænge Ejer af

til at møde paa Fjends Nørlyng Hrdrs. Ting paa Krogsgaard Tirsdag 28 Juli efter at Forpagteren Sr. Conrad Lundsgaard havde ladet andrage om Sch.s forøvede Medfart, Forhold og Omgang, der var stridende mod Forpagtningskontrakten af 25. August 1748.

Sch. skulde have ladet drive med sine Kreaturer paa Forpagterens Agermark, naar og hvor han lystede, forbuden Bønderne, at de maatte gøre Hovarbejde for Forpagteren uden hans foregaaende Ordre. Optaget Kongens Kvægtiende, der ligesaa vel i Kontrakten er indbegreben som Korntienden, nægtet og Bønderne ikke maatte køre Citantens Korn til Viborg. Imod Citantens Villie ellers ideligen og dagligt helligt og søgnt fisket i Søerne. Bemægtiget sig over 28 Fag Hus Loftsrum foruden de inderste Værelser i det vesterste Hus, som staar i Gaarden, saavel som Staldrum til 9 Heste tilligemed hosværende Staldkammer, lukt den vestre Port. — — — Saa og endelig tilsidst forbuden Bønderne og ladet dem afsige, at de ikke efter allerede given Varsel og Indkaldelse maatte møde til Hove at slaa Citantens Hovedenge, med mangfoldige flere Forurettelser som daglig imod Citanten blive forøvet, der direkte strider imod hans Forpagtningskontrakt, som urykkelig er lovet skulde holdes og efterleves. Ja vist sig saa myndig og dristig imod Citanten, at han uden Føje og mindste given Aarsag skal have slaget Citanten i Hovedet eller paa Øret.

Desuden indstævnedes en hel Mængde Vidner.

1750 28. Juli mødte Parterne for Retten. Lundsgaards Vidner gav Forklaring i alle 13 Punkter. Punkt 12 lyder saaledes: 12) at Schinckel sendte Bud til Lundsgaard om

Hald: Landsdommer Friderich Schinckel. Da han spiller saa stor en Rolle i denne Novelle, og han desuden aldrig tidligere har fundet sin Biograf, skal vi drage nogle grove Rids af hans Karakteristik.

(Aakjær: Historiske Randgloser til Skytten paa Aunsbjerg II B. om Blicher S. 138).

Fr. Schinckel er f. 26. Jan. 1719, † 1794, blev Vice-Landsdommer 1746. Ikke for intet tillægger Traditionen ham den Udtalelse, at „Uretfærdigheds Penge tætter ogsaa et Hul“. Sch. havde Proces med alle Mennesker. 1759 rager han sig i Strid med hele 5 Provster, idet han indkasserer Lejemaalsbøder til sig selv, som Præsteenkerne tillkommer.

Schinckel forfalskede flere Gange Landstingsprotokollen.

(Nogle faa Uddrag af Aakjærs historiske Randgloser til Blichers Noveller S. 134 ff. II B.)

at laane Smederedskaber, men L. nægtede ham det trods gentagne Henvendelser. Søren Herberg forklarede, da bad Landsdommeren Vidnet, at han vilde gaa ind til Forpagter Lundsgaard og bede ham komme ud til Landsdommeren, som Vidnet og gjorde, og Forpagteren kom ud i Gaarden til Landsdommeren med sin hvid Nathue paa, og Landsdommeren stod med Paryk uden Hat og Hue paa; men helsede ikke Landsdommeren eller tog til sin Hue, hvorover Landsdommeren sagde: „I maatte nok tage jer Hue af og helse paa mig“, og dermed tog Landsdommeren Forpagterens Hue af, og den kom til Jorden, hvorefter de skiltes ad og hver gik til sit, og Landsdommeren fik ikke Smederedskabet dengang, og ellers forklarede Vidnet omstændelig, at han ikke saae, at Landsdommeren slog Forpagteren nogensteds, da han dog var tilstede og overværende saalænge Landsdommeren og Forpagteren var sammen i Gaarden den Tid.

13) at Forpagteren ikke havde kunnet faa Vogne at køre Rug til Viborg med, fordi Bønderne vare tilsagte til at blande Møg for ham selv.

For Retten 1750 11. Aug. mødte Vidner, der vidnede om de første 13 Punkter ligesom d. 21. og 28. Juli.

Men Schinckel lod samtidig føre Vidner paa nogle Ord Lundsgaard havde ladet falde d. 28. Juli i Tingstuen paa Krogsgaard, idet han derved skulde have begaaet „Crimen“, til at vidne indstævnedes navnlig Stokkemændene.

Spørgsmaalene var

- 1) om Sch. ikke havde været indstævnet til Tings den Dag af Lundsgaard,
- 2) om Sch. og L. havde været nærværende,
- 3) om Conrad Lundsgaard ikke nogle Gange greb til at bande om sin Siæl og ieg (Sch.) mindede ham, at det var Synd og utilbørlig for Retten,
- 4) om Conrad Lundsgaard, da ieg stod ved Retten at spørge og hørte Vidnernes Forklaring udbød med disse Ord: Kong Frederik den Fjerde sagde, at en Proprietair kunde føre Tingsvidne paa hvad han vilde for en Potte Brændevin,
- 5) om jeg ikke straks begærede derpaa at drages til Minde,
- 6) om det ikke passerede i Tingstuen for den offentlige Ret.

Af Vidneudsagnene fremgik det, at L. havde udtalt sig omtrent som ovenfor angivet.

Anledningen til Ederne havde bl. a. været, at Sch. havde spurgt Forpagteren, om han da ikke havde fisket om Helligdagen, hvortil Forp. havde svaret Nej Sjæl har jeg ikke.

Paa Spørgsmaalet om hvor i Stuen L. havde udtalt sig, bemærkede et af Vidnerne, „at undertiden sad han ved nedre Bordenden i Tingstuen, undertiden sad han paa en gl. Ligkiste, som stod ved den ene Side af Tingstuen. Retten sad ved øverste Bordende, hvor Sch. stod og hørte paa Vidnerne og L. ved nederste, da denne talte om Kg. Fr.

Da Vidnerne (Stokkemændene) gik hjem, sagde Niels Bolder: „Den Potte Brændevin vil nok komme igen.“

1750 ²⁷/₇ og ¹⁰/₈ procederedes for Viborg Byting om Fiskeri i Hald Sø.

Lundsgaard havde indstævnet Sch., da han mente i Henhold til Forpagtningskontrakten at have Ret til Fiskeri i Hald Sø, men Natten mellem 5. og 6. Juli havde Landsdommeren optaget Lundsgaards Baad med Fisk og Redskaber: „I Dagningen saa de som havde forladt Baaden Landsdommeren med Ladefoged Kusk og Tjener paa Vej over Søen med deres Baad paa Slæb“

— — —

En Daglejer fra Hald vidnede desuden, at Sch. havde slaaet Laas for Forpagterens Adgang til Tørvestakke og fragtaget ham Gedehuset skønt L. havde 223 Faar og 12 Geder og Bukke (Fol. 297.)

1750 12. Aug. fortsattes denne Sag for Fj. Nørlyngs Hrdrs. Ret.

1750 ²⁵/₈ fortsattes Fiskerisagen for Fj. Nl. Hrdrs. ved Vidneforklaringer og navnlig Disput om, hvorvidt Madame Lundsgaard kunde indstævnes som Vidne, og da hun ikke havde givet Møde, indstævnedes hun til 8. Septbr. og idømtes Faldsmaalsbøde, fordi hun ikke havde givet Møde. Denne Kendelse appeleredes til Landstinget.

1750 8. Septbr. Sch. fremlagde et Brev til Lundsgaard, skrevet paa Hald 3. August 1750. Sch. minder især om, hvad L. har sagt om Kong Fr. d. Fjerde som er Crimen.

Sch. forespørger saa paa hvad Maade L. vil ordne Sagen og reparere den begangne Sottise.

I sit Svar af 8. Aug. medd. L. at han ikke havde ment noget ondt med hvad han havde sagt, det var noget han havde hørt i sin Barndom og erklærede, at han ikke havde nogen Sottise at reparere overfor Schinckel.

Derpaa standser Sagen uden nærmere Oplysninger, skønt der var udmeldt Mænd til at se paa og taksere Hald osv.

De to Mænd er vel bleven klare over, at de var for stejle til at arbejde sammen og er saa skiltes. I Begyndelsen af 1751 træffer vi Lundsgaard i Viborg, hvor han boede en Tid efter de forskellige Forpagtninger. 10. Januar 1751 faar han en Søn, Johannes, døbt i Vib. Sortebr. Kirke, og han begravnes halvanden Maaned efter paa Sortebr. Kirkeg. (Stt. S. 26).

Fra 1751 til ca. 58 var Conrad Lundsgaard Forpagter paa Thaarupgaard ved Hjarbæk Fjord, ikke ret langt nordvest for Vorde Kirke, men en Fjordarm er imellem.

Gaarden var meget omtalt for en Del Aar tilbage, da Krigsminister Bahnson havde den. (Den thaarupgaardske Affære).

Den bekendte Kansler, Niels Kaas, der har bygget den nuv. Borggaard, døde her ugift 1594.

D. Atlas siger, at Gaarden kan føde 80 Stude, og at dens Hovedtaxt er 35 Tdr.

Først paa Aaret 1756 havde Conrad Lundsgaard og Else Johansdatter den Sorg at miste deres ældste Søn, Christen, han var efter Thaarup Krkbg. 18 Aar og 21 Dage. Og længere hen paa Aaret kom deres næstældste Søn, Johan Peter, som da er omtr. 17 Aar, til for Vanvare at slaa en Dreng paa hans egen Alder ihjel, hvormed her nogle Oplysninger fra Tingbogen.

En Dag i Septbr. 1756 er Retten sat og de indkaldte tilstede saanær som Peder Lundsgaard, som efter det skete føler sig syg og elendig og ikke kan møde.

Paa Forespørgsel oplyser Faderen, at Peder ved Mikkels-

dag bliver 17 Aar, har altid været hjemme hos Forældrene, er fuldt normal og veloplyst i hans Kristendom. Han mener ikke, at Sønnen med mindste Forsæt har villet tilføje den døde Dreng noget ondt, da han ikke nogen Tid har mærket, at der har været noget imellem dem.

Hovedvidnet er en Karl fra Thaarupgaard, som har set, hvorledes det hele er gaet til.

Det er Søndagen den 12. Septbr. Lundsgaards er ikke hjemme. Karlen og de 2 Drengene er ude paa Grønningen uden for Gaarden, den ene, Hyrredrengen Jens Michelsen, har en lang Pisk.

Efter nogle spøgende Repliker mellem de 2 Drengene, kommer Jens Michelsen til at slaa Peder i Hovedet med Pisken, og Peder bøjer sig da ned og tager en Hyrdekæp op (denne forevises i Retten) og sætter den efter Jens Michelsen, han sigtede ikke efter Hovedet, men idet J. M. bukker sig ned, rammer Kæppen ham i Hovedet og slaar et lille Hul over venstre Øje oppe ved Haaret, saa lidt Blod kommer frem. Nu blev Peder harmt, græd og løb ind i Gaarden til en Pige, Bodild Jensdatter, og kom med hende straks tilbage. Pigen bandt et Klæde om Drengens Hovede, saa Blodet stilttes, og saa fulgtes de alle ind ad Porten, men Jens Michelsen gik i Seng og var der de første Dage, stadig tilset af Madam Lundsgaard; saa begyndte han at komme op, og man troede, at nu kom han sig, men en halvanden Uge efter Slaget døde han, vel nok som Følge af dette, skønt det ogsaa for Retten konstateres, at han før har været sygelig og af og til ligget tilsens. (Om Sagen holdes endnu et Retsmøde).

(Fjends Nørlyng Hrdrs. Tingbog 1753—60, fol 426 ff.)

Siden er der ikke funden noget om Johan Peter Lundsgaard (S. 7). Han maa være død før Faderen, da han ikke nævnes i Skiftet efter denne.

Den 11. April 1758 købte Conrad Lundsgaard Herregaarden Lergrav i Aulum Sogn. Skødet er underskrevet i Gjellerup 3. Maj 1759 og læst paa Viborg Landsting 9. Maj.

Gaarden blev „opraabt, og efter at derpaa var giordt adskillige Budder blev velædle Sr. Conrad Lundsgaard

fra Viborg som højestbydende samme Leergraw Hovetgaard og Gods offentlig solgt og ved Hammerslag tilslagen for 10120 Rdr.“

(Viborg Landstings Skøde og Pantebog Nr. 44.
1758—63, fol. 137 ff.)

Ti Tusind Rigsdaler var en meget stor Sum den Gang, saa L. maa have tjent godt paa sine Forpagtninger; han har rimeligvis ogsaa handlet ikke lidet med Kreaturer. Og i Skiftet efter ham ser det ud til, at han har kunnet betale Gaarden med det samme, maaske dog med Undtagelse af de 240 Rdl., som han ved den Tid laante af Bispen i Viborg. I de godt 20 Aar Conrad Lundsgaard var paa Lergrav, var den økonomiske Fremgang stor efter Tiden, i Skiftet nævnes mange Obligationer og Boets samlede Masse opgøres til 25,200 Rdlr.

Om hans Død melder Aulum Kbg. flg.:

1781. Fredagen den 9de February er Velædle Hr. Conrad Lundsgaard¹⁾ paa Leergraf bleven sat Lig i Aulum Kirke en kort Tid og var 80 Aar med Sang af Ørre Degn og mig

J S.g

Der staar ikke senere i Kirkebogen, at han er begravet. Damgaard paa Lergrav mente, han var begravet i Vorde, og ovenstaaende Dødsanmeldelse tyder jo ikke paa, at han er begravet i Aulum. Det ligger da nær at tænke, at han er ført til Vorde, hvis Kirke og Kirke-tiende han ifølge Skiftet ejede, og hvor andre af Slægten er begravet; maaske er han bisat i Gravkamret under Kirketaarnet. Kirkebogen i Vorde giver dog ingen Oplysning derom, og Kirkeregnskabsbøger fra Vorde, hvor der snarere kunde være Oplysning at finde, eksisterer ikke.

Uden at komme nærmere ind paa Skiftet efter Con-

1) Han døde iflg. Skiftet 2. Februar.

rad Lundsgaard, hvad der kunde være fristende nok, skal dog her gøres et lille Uddrag:

1 Stor blaae Ege-Kiiste med hviid mahlet Jernbeslag	4 r.
Derudi den salig Mands Gang-Klæder:	
1 Mørk graae Klædes Kiol med Væst og Buxer	8 r.
1 Søegrøn Kiol Vest og Buxer er vendt derudi i Kiolen 52 st $\frac{1}{2}$ Sølv Knapper, 36 dito i Væsten i Buxerne 13 dito	16 r.
1 gl. lyseblaae Kiol med 28 st $\frac{1}{2}$ Sølv-Knapper..	5 r.
1 gl. brun Vest med 29 st $\frac{1}{2}$ Sølv-Knapper	2
1 mørk og blaae Klædes Kiolen og Vest med Kammeelshaars Knapper	10
1 gl. hviid reyze Kiolen med 32 Sølvknapper . . .	2—5— „
1 gl. sort Væst og 1 gl. Rød Reyszehætte	3

(Lundenæs Bøvling Amters Skifteprotokol
1778—88. Fol. 138 ff.)

Else Johansdatter Farre (S. 7).

Navnet Farre vides ikke at være nævnt mere end en Gang, nemlig i 5. Jydske Registre for 1756, f. 548 (Rigsarkivet), hvor der er anført, at Forpagter paa Thaarupgaard, Conrad Lundsgaard og Hustru Else Johansdatter Farre (er anført som hendes Slægtsnavn) ^{24/12} 1756 faar Bevilling til, at den længstlevende maa blive siddende i uskiftet Bo med umyndige Børn.

Paa Lergrav har været indtil de sidste Aar det Dokument med Kongens Haand og Segl, hvori Conrad Lundsgaard og Hustru (hendes Navn nævnes ikke) faar Bevilling til at den længstlevende maa sidde i uskiftet Bo. (Dokumentet er nu i Herning Museum).

Det er ikke lykkedes i Arkivet i Viborg at faa oplyst, hvem Else Johansdatters Fader er. Ved Vielsen til Conrad Lundsgaard i Vib. Søndre Sogn 1737 nævnes kun hendes Stiffader, Sr. Peder (Laursen) Giedsted. Af

Skiftet efter ham fremgaar det, at hans Kone hed Anne Pedersdatter, og hun blev begravet i Viborg Sdr. Sogn $\frac{1}{6}$ 1760. Selv blev han begravet smst. $\frac{28}{12}$ 1753; men hverken Skiftet efter ham eller Hustru oplyser noget om Navnet paa hendes første Mand. Heller ikke i nogen af de bevarede Kirkebøger for Viborg er fundet hendes og P. Giedsteds Vielse. I Registrene til Viborg Skifteprotokoller er heller ikke fundet nogen Johan død, der kunde være hendes første Mand.

Af Skiftet ses, at Peder Giedsteds Formuesforhold har været særdeles gode. Boets Værdi efter Gældens Fradrag beløb sig til 1640 Rdlr. 3 Mrk. 4 Sk., efter Tidens Lejlighed et meget anseligt Beløb. Vanskeligere er det at sige, hvad han har været. Viborg Skatteskillings Takster viser, at han ligesom Faderen, Lauritz Pedersen Giedsted, var Medlem af Byens Købmandslav, hvilket dog ikke beviser, at han var Købmand, da man i samme Lav træffer mange andre Bestillinger. Efter hans efterladte Bos Art at dømme, faar man snarest det Indtryk, at han har været Avlsbruger (hvad en stor Del af Viborgs Indvaanere den Gang var), Grundejer og maaske tillige Brændevinsbrænder. I hvert Fald er Redskaber til Brændevinsbrænden tilstede i stor Masse.

(Vib. Skifteprot. 1742—54. Fol. 750).

Ved 24 Aars Alderen er Else Johansdtr. gift med Conrad Lundsgaard, som er 12 Aar ældre, og kommet til Hostrup, hvor 4 af hendes 12 Børn er født, 2 af dem er begravet paa Lem Kirkegaard, vel ved Siden af deres Bedstemoder, Karen Høg. (Den højtliggende Lem Kirke har et 33 Alen højt Taarn, som har været brugt som Sømærke).

Paa Lergrav boede hun i 25 Aar. Hun har baaret mange Børn i Kirke, hvilket ses af de forskellige Sognes Kirkebøger, ikke alene Børnebørn, men ogsaa andre Børn har hun holdt over Daaben. Hun kaldes ved saa-

danne Lejligheder Madame Lundsgaard, hendes Mand staar da gerne samtidig Fadder. Hendes 5 Døttre bliver gifte paa Lergrav fra 1768—80, og Sønnen, Christen, i Holstebro Aaret før hun dør. Om hendes Død siger Aulum Kirkebog saaledes:

„1784. Taarsdag Aftenen Kl. 8te d 9 Septbr. Døde Velædle Madame Lundsgaard paa Leergraf, og 8te Dage derefter sat Lig i Aulum Kirke en kort Tid og var 71 Aar gl. med Sang af Ørre Degn og mig

P. A. Folik“ (Degnen).

Hun er altsaa heller ikke begravet i Aulum, men naturligtvis ved hendes Mands Side.

Skiftet efter hende paa Lergrav er iflg. Lundenæs Bøvling Amters Skifteprotokol begyndt 19. Septbr. 1784 og sluttet 12. Novbr. f. 342 ff. Deling af 12,600 Rd.: Christen Lundsgaard faar 3600 Rd., de andre 5 Arvinger hver 1800 Rd. Else Johansdatters Lauvæрге ved Skiftet efter hendes Mand er Sr. Peder Hansen til Landting. Christen Lundsgaards Kurator er Sr. Peder Giested til Tvis Kloster, vel en Slægting til Else Johansdatters Stiffader.

I Herning Museum staar 2 Dragkister, købte paa Lergrav 1907 efter Damgaards Død. Den ene, Nr. 72, der er lille men med mange Skuffer, er meget gammel, men bærer intet Aarstal. En Plade fortæller, at den er købt paa Lergrav og „Beslaget meget fint Arbejde“. Det har maaske været Else Johansdatters eller Karen Høgs. Den anden, Nr. 73, har heller intet Aarstal, men det smukke Messingbeslag bærer Christian den sjettes Navnetræk, han var som bekendt Konge fra 1730—46. Den Dragkiste er muligvis lavet til hendes Bryllup 1737. De mange udhulede Streger og Snirkler paa den har før været indlagt med fint Træ. Det er vistnok den, der ved Skiftet 1781 staar om: „1 indlagt Skab med Fod — 6 Rdlr.“. Dragkisten har nemlig en høj Fod.

Lergrav.

I Pontoppidans „Danske Atlas“¹⁾ staar: „Lergrav, i Aulum Sogn Hamrumherred, skal først have ligget et andet Sted, men flyttet af Jakob Rostrup, og bygt i en Morads med Graver om, han blev derover fattig og gik paa Søroveri, som bekom ham ilde²⁾ Af de følgende Ejere vides: Albert Skeel og Frue Berte Friis 1634. Peder Reetz. Ove Rammel og Frue Mette Rosenkrands 1663. Mads Opitz 1754. Nu Conrad Lundsgaard.

Ved Gaarden er en liden Lund eller Krat, som er rar (mærkelig) i den Egn . . .“

Nu ved man bedre Rede paa Ejerne. Trap nævner 1513 Erik Eskilsen Høg.

Der fortælles, at Jakob Rostrup brød et stort Stykke ned af Aulum Kirketaarn og brugte Materialet paa Lergrav.

Kalk og Disk i Aulum Kirke er 1663 skænket af Ove Rammel og Mette Rosenkrands fra Lergrav. Deres Navne staar paa dem.

Lergrav har været stærkt befæstet, og skønt Voldene er meget sløjfede, er de dog endnu høje omkring Haven og Vand er der i Voldgravene.

Det gamle 2 Etages Bindingsværks Stuehus, sagtens bygget af Jakob Rostrup, laa nordenfor det nuv. Stuehus ind imod nordre Vold. Gamle Folk i Aulum kan fortælle fra deres Bedsteforældre, at Voldene omkring Borggaarden var saa høje, at man ikke engang kunde se Skorstenene paa den.

Det nuværende 1 Etages Stuehus med 2 Fløje er efter Trap bygget 1810 (dog snarere lidt senere), altsaa af Peder Lundsgaard.

¹⁾ 5. Bind udkom 1769.

²⁾ Det passer, thi det er oplyst, at han for den Haandtering blev hals-hugget paa Halmtorvet i København 1594.

Ladegaarden har ogsaa været omgivet af Volde. Den nærliggende Aa kunde sættes ind i Voldgravene. Jakob Rostrups Lade staar endnu, den har svært Egetømmer og skal ligesom flere gamle Herregaardslader være tilhugget i Norge.

Det er rigtigt, at Gaarden er bygget i et Morads, vel for Befæstningens Skyld. Jorden kan til Tider gungre, og ganske kort under Overfladen ved Borggaarden kunde man kaste Tørv, om man vilde. Nu er Jorden dog ud-

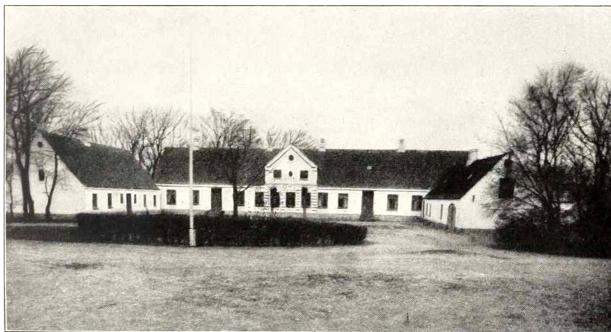

Fig. 12. Lergrav. Borggaarden (nuværende Udseende).

tørret. Tæt syd for Borggaarden viser man det øverste af en Pæl, som skal have hørt til Vindebroen.

Vest for Gaarden har staaet en Hovsten, hvor Hovbønderne samledes. Damgaard har ladet den fjerne.

Lergrav ligger meget lunt bag de lave Volde og gode Plantninger, men der er næsten ingen Udsigt fra Gaarden.

Ude omkring Køkkenet paa Lergrav er flere gamle Døre, som er i Brug; de skal være fra det ca. 12 km. bortliggende Tvis Kloster. Paa Dørenes Fyldinger findes ialt 18 Malerier, som skal være fra det 12. Aarhundrede

og rimeligvis malet af Munke. Der er en vis Maaneskinsstemning over dem.

Man skulde synes, det var en meget lille Pris Conrad Lundsgaard gav for Lergrav, godt 10 Tusind Rdlr., Pengene var noget værd den Gang. Hovedgaarden havde godt 40 Tdr. Hartkorn. 200 Tdr. Hrtk. Bøndergods. Aulum Kirke med 25 Tdr. Hartkorn, foruden Kvægtiende og Mølleskyld. Omtrent det over 12,000 Tønder Land store Aulum Sogn hørte til Gaarden, og flere Gaarde, ja hele Byer, udenfor Sognet. I Skødet staar bl. a. at „forbemeldte Bøndergods er forsynet med megen ung Mandskab, samt haver gode og frugtbare Rugmarker, overalt bygt og besadt og findes i skikkelig god Stand . . .“

Men Gaarden blev jo ogsaa købt ved Auktion, stillet dertil ved Bekendtgørelser i Landets Aviser af Mads Opitzius.

Lergrav har været i Lundsgaardslægtens Eje i 150 Aar, nemlig fra 1758—1907. J. P. Damgaard døde 1907, og Gaarden blev straks efter solgt til et Konsortium, som solgte en stor Del af Jorderne. Nu er der bygget mange Huse og nogle Gaarde paa Marken. Den gamle Gaard har dog endnu henved 150 Tdr. Land.

Karen Lundsgaard. (S. 8)

Hun er født paa Staarupgaard og maa være opnævnt efter Karen Høeg. Hun var 14 Aar, da Forældrene flyttede til Lergrav; i sit 24de Aar blev hun gift 5 Uger efter sin ældre Søster, Anne Catrine; Aulum Kirkebog siger:

„1768. Den 21. Juni er Monsr. Anders¹⁾ Hvas og Jomfru Karen Lundsgaard efter Kongelig Tilladelse kopulerede paa Lergrav af Hr. Høeg²⁾ udy. Sunds.“

¹⁾ Der staar vistnok fejlagtig Andreas.

²⁾ Hans Adolph Pedersen Høeg, Præst i Sunds fra 1758—1799 var vist en Fætter til Karen Lundsgaard.

Karen Lundsgaard og Hvass flyttede til Østergaard i Gudum Sogn. Af Gudum Kirkebog ses, at Karen Hvass første Gang bar et Barn i Kirke i Gudum 13. Juni 1769.

1770—72 og 75 ses hun at have baaret Barn i Kirke, hendes Mand er samtidig Fadder (Efter F. Hvass).

1778 d. 15. Oktober er Mad. Hvass Fadder, da hendes Søstersøn paa Ørnhoved bliver døbt (Tjørring Kbg.).

Vil man vide hvor Karen Lundsgaard og hendes Mand havde deres Plads i Kirken, kan man faa dette at vide af:

„Et nyt Stolestade-Register, indrettet over Gudom Kirke 1767.“

„Øverst i Kirken findes 4 Stole, som tilhører Herregaarden Gudom Closter. Neden for paa den nordre Side af Kirken er Præstekonens Stol, og den liden Stol ligeoverfor paa den anden Side i Kirken er til Præstens Sønner.

De andre Kirkestole ere inddelte efter Gaardenes contribuerende Hartkorn og det efter Numer:

Nr. 1 Østergaard og Sibekiær osv.“

(Hardsyssels Aarbog 1912, S. 168 og 69).

Karen Lundsgaard arvede som de andre Søstre 1800 Rdlr. efter sin Fader, men ved Skiftet efter ham 1781 viser det sig, at hun da har optaget 1700 Rdlr. Ved Skiftet efter hendes Moder 1784 er Ofvergaard fra Holstebro Prokurator for hende.

Karen Lundsgaard overlevede sin Mand i 30 Aar og blev boende i Østergaard. Gaarden testamenterede hun til sin Brodersøn Conrad Lundsgaard.

Hun var lige ved de 63, da hun 15. August 1807 blev begravet paa Gudum Kirkegaard. Paa Østergaard fortæller man endnu, at Madam Hvass var bange for, at man solgte for megen Tørvemose fra Gaarden, saa der kunde blive Mangel paa Ildebrændsel.

Anders Hvass (S. 8).

Anders Jensen Hvass er, efter den opgivne Alder ved hans Død, født 1733. Hans Fader, Jens Hvas, var For-

pagter paa Vinderslevgaard i Vinderslev Sogn, senere paa Lergrav; 1739 vides han at være Forpagter paa Lergrav, og han er nok død der. Den ældste Kirkebog i Aulum begynder 1749, og i den nævnes Jens Hvas ikke.

Anders Hvas's Moder hed Birgitte Marie Strørborg, f. ca. 1695, Datter af Vinderslevgaards Ejer, Hans Thomæsen Strørborg. Hun døde paa Tviskloster hos en Slægtning, og blev 23. Nov. 1759 jordet i Tvis Klosterkirke.

(F. Hvass: Familien Hvass S. 90).

Anders Hvass blev begravet paa Gudum Kirkegaard 3. Februar 1777. Kirkebogen opgiver hans Alder til 44 Aar.

Da Hvass og Karen Lundsgaard ikke havde Børn, oprettede de den 8. Januar 1777 et Testamente, ifølge hvilket den længstlevende skulde beholde det fælles Bo til Ejendom. Hvass døde faa Uger efter.

Dette Testamente findes i Original i Rigsarkivet¹⁾ og er underskrevet af Anders Hvass og hans Broder H. Hvass og Karen Conradsdatter Lundsgaard og hendes Fader C. Lundsgaard. Testamentet er dateret Østergaard d. 8de Januar 1777.

Østergaard ligger østligst i Gudum Sogn, tæt ved Limfjorden, det er nu en god Bondegaard. Tidligere var det en Herregaard.

I Gudum Kirke findes 3 udhugne Personer, under dem er et Vers, der ender saaledes:

„Alle Treis Figur her for Dig staar
De leved og Død i Østergaard.“

Ved Østergaard er der flere Kæmpehøje med Navn. Ved Gaarden var der fordum en Lægedomskilde, Ravnkilde kaldet.

¹⁾ Jyske aabne Breve, Nr. 66 for 1777.

Det er ikke saa mange Aar siden det gamle, ret anelige, Stuehus nedbrødes. I Østergaard staar endnu et gammelt rundt Spillebord, midt i Bordet en stor Tavle til at skrive Beter paa.

I Fredestuen i det gamle Stuehus stod en ret interessant Kakkellovn, som Østergaards nuværende Ejer, Anders Jensen, har skænket til Herning Museum. Det bærer Aarstallet 1765. Ovnene er i 2 Etager med Kobber-rør, hvorpaa en Krone, der var før 4 Kugler paa den. Paa Forsiden er Afbildninger. Den Ovn har Karen Hvas nok fyret i adskillige Gange.

Elisabeth Friis Lundsgaard (S. 8).

Hun er født paa Staarupgaard 1746 og rimeligvis opnævnt efter Staarupgaards Ejerinde, Elisabeth Friis, som ifølge Trap er død 1745.

Iflg. Aulum Kkbg. blev hun gift 1780:

„Onsdagen den 28. Juny ere Velædle Sr. Johannes Nybo til Dalagger og Dyddædle Jomfru Elisabet Lundsgaard Copulerede paa Lergraf af Hr. Niels Nyboe¹⁾ fra Vristed med kongelig Tilladelse.“

De boede i Dalager til ca. 1789, da træffer man dem i Lemvig, senere er de flyttet til Snejbjerg, hvor Elisabeth døde 1808.

Johannes Nyboe (S. 8).

Efter Frølund var han 12te Barn efter Købmand Niels Nyboe i Holstebro og Hustru Maren Nielsd. Jul. Hvad Johannes har taget sig for i Lemvig og Vildbjerg ved man ikke. Om hans Død saaledes i Vildbjerg Kirkebog:

Johannes Pedersen²⁾ Nyboe — Enkemand, logerende i Røddinglund — død 2. Maj 1825 — begravet d. 12. Maj 1825 — 74 Aar gl.

¹⁾ Brudgommens Broder.

²⁾ Skal være Nielsen.

Dalagergaard — hvor han boede 9 Aar — ligger i Dalager By, Borris Sogn. Det er en god Bondegaard. Gaarden er helt ombygget. Lige ved Gaarden er Markedsplads (Dalager Marked). Ja Handelen foregaar ogsaa inde i Gaarden. Om Johannes Nyboes mange Søskende, se Stamtavlen over Slægten Nyboe.

Skifte er ikke fundet efter dette Ægtepar.

Johannes Conrad Nyboe (S. 10).

Han er konfirmeret i N. Felding 1844 ved den Tid hans Fader døde. Maaske er det derfor, at han senere gav et Legat til flittige og trængende Konfirmander i Skyum og Hørdum Sogne. Handelen laa ham i Bloder, tidligt begyndte han som vandrende Posekræmmer, og i en ung Alder handlede han allerede med Kreaturer, og da han 1857 købte Kolby Kro i Thy, var han en bekendt Handelsmand.

Nyboe var en evnerig og meget driftig Mand, ret en Fremskridtsmand i sin Tid. Han plantede saaledes den store Have ved Kolby Kro, som nu har mægtige Træer.

Han var en af de første i Thy, som købte store Hedearealer og drænedede og mærgede, og nu staar der gode Gaarde paa den fordums øde Hede.

Da Thybanen kom, saa han straks, at der var Forretning at gøre, og han købte al den Jord, han kunde overkomme, og det viste sig altid, at han havde det praktiske Syn og den heldige Haand. Paa en Gang ejede han saaledes 4 Kroer i Thisted Amt.

Han blev en meget rig Mand, men han vedblev at være jevn og ligefrem og af alle anerkendt som bundhæderlig. Altid var hans største Frygt, at han skulde være de Folk for nær, han handlede med, og intet glædede ham mere, end naar det gik andre godt, og han var meget hjælpsom overfor Folk.

Han har skænket et Orgel til Hørdum Kirke. 3 Tdr.

Land Plantage gav han til Hurup Stationsby. Til Staten har han givet de navnkundige „Sjørring Volde“ i Sjørring Sogn.

Nyboe var en ejendommelig Kromand. Han tillod ikke at Egnens Folk ødte deres Tid og deres Penge paa Kroen, denne var efter hans Mening til for de Vejfarende, ikke for andre, han tillod derfor hverken Kortspil eller Svir i sine Lokaler. En Punch kunde enhver faa, to om det kneb, men forlangtes der mere, saa kunde han godt give Folk en Overhaling og bede dem om at gaa hjem og se, om deres Familie ikke sad og sultede.

Der fortæltes Hundreder af karakteristiske Smaatræk om Nyboe som Kromand, en Del er gaaet over i Bladene. Et Par skal her gengives:

Personlig var Kromanden i Koldby Afholdsmand, og han taalte ikke ret vel at se de unge drikke.

En 16 Aars Yngling fra Thisted bestilte med flot Rutine en Gl. Carlsberg.

„A skenker et Speritus for Børn,“ sagde Kromanden. „Du kan faa Hvidtøl eller Limonade.“

Fire lystige Svende forlangte den tredie Omgang Øl.

„I kan ikke faa mere Øl i Aften,“ lød Svaret.

Stor Opstandelse. De kendte ikke Husets Skik. De bød alle fire Kromanden op til en Omgang Prygl.

„Det er ogsaa mere skjønt,“ sagde han stilfærdigt, „at prøve Kræfter med Folk end med Svin.“ Og saa satte han dem udenfor, læmpelig men fast.

Nyboes Hustru Else Marie Korsgaard var en udmærket Kvinde, jevnbyrdig med sin Mand.

Kolby Kro er nu nedlagt som Kro. Den ret store Gaard af dette Navn ejes nu af en Søn, Niels Korsgaard Nyboe.

Elisabeth C. Lundsgaard (S. 14).

Hun er født paa Hald ved Viborg ca. 1ste Oktober 1749. Dette kan dog ikke ses af Dollerup Kirkebog, da den ikke gaar saa langt tilbage, men udregnes af Alderen ved hendes Død.

Henved 23 Aar gl. blev hun gift. Aulum Kirkebog:

„1772 Den 18. Juli ere efter erhvervede kgl. Bevilning copulerede paa Lergrav Velædle Hr. Jens Ibsen Bisted, Præst til Levring og Hørup Menigheder og Jomfru Marie Lundsgaard¹⁾. Item Velædle Laurids Lauridsen Nyboe Ørenhoved og velædle Jomfru Elisabeth Lundsgaard af Hr. Søren Bisted.“

I 33 Aar boede Elisabeth paa Ørnhoved, men er vist altid bleven kaldt Lise.

1830 (vist under en Arvesag) vidner Husmand Jens Jensen af Bjallebæk paa Herning Ting, at han har godt kendt Lauritz Nyboe paa Ørnhoved og hans Hustru Lise, ja endog tjent dem i 18½ Aar. De havde kun 3 Børn af hvilke den yngste døde sidste Aar (1829).

(Efter et gammelt Dokument i Herning Museum).

Tjørring Kirkebog melder saaledes om hendes Død:

„1805 Torsdagen den 9. December blev Madame Elisabeth Nyboe født Lundsgaard fra Ørnhoved begravet gl. 56 Aar og 2de Maaneder.“

Elisabeths Dragkiste er endnu i Slægtens Eje og staar i god Behold i Herning. Den er meget stor og helt igennem af Eg og bærer hendes Navnetræk. Paa Skufferne er malet 18 bibelske Gruppebilleder fra Skabelsen til Kristi Opstandelse. Ovenpaa selve Dragkisten en Slags Opsats med forskellige Billeder. Om Dragkisten er der denne Tradition, at der foruden denne paa Lergrav blev lavet en anden Dragkiste bestemt Magen til. De blev

¹⁾ Se Stamtavlen S. 26, E—11.

lavet og malet af samme Mand, men da han var færdig, gik han fra Forstanden.

Naar man nu fra Kirkebogen ved, at de 2 Søstre blev viiede samme Dag, saa er det jo meget rimeligt at tænke, at de hver har faaet sin Dragkiste i samme Stil. Den ene kom saa til Ørnhoved, den anden til Levring Præstegaard.

Laurids Lauridsen Nyboe (S. 14).

Han er født i Holstebro 1741 og indført i Kirkebogen som Lars Horslund; han kaldes senere ligesom Faderen baade for Lars, Laus, Laust og Lauritz. Hans Moder Susanne Busch døde 1744 i Holstebro.

Hans Fader Lauritz Nielsen Nyboe er født 1709, var først Købmand i Holstebro; 1749 købte han Tanderup i Snebjerg, senere Ørnhoved i Tjørring, hvor hans anden Hustru døde $31\frac{1}{1}$ 1767, 70 Aar gl., hendes Navn kendes ikke. $14\frac{1}{11}$ 1767 blev han i Sunds viet til Jomfru Christiana Elisabeth Lihme (Datter af Sognepræst Otto C. C. Lihme i Hammel) og boede i Tværmose i Sunds, begravet i Sunds $5\frac{1}{5}$ 1775. I Skiftet efter ham i Lundenæs-Bøvling Amters Skifteprotokol 1773—81 Fol. 333 ses, at der kun er Børn af første Ægteskab:

- 1) En Søn Christen Nyboe, boende i Viborg, g. m. Sr. Naaman Lassens Datter.
- 2) En Datter Margrethe Nyboe, g. m. Michel Lyngbeck, Sognepræst for Nøvling og Sinding.
- 3) En Datter Ingeborg Nyboe, g. m. Sr. Lars Buch til Tanderup.
- 4) En Søn Lauritz Nyboe til Ørnhoved, g. m. Sr. Lundsgaards Datter paa Lergrav.

Ved Aar 1767 er Laurids Lauridsen Nyboe bleven Ejer af Ørnhoved, 1772 blev han gift, 1808 afstod han Gaarden til sin Svingersøn. Da hans Datter døde 1810

(S. 15), er han rimeligvis flyttet til sin Søn i Sahlholdt, hvor han døde 1823.

I Tjørring Kirkebog læses:

„1810 3die Paaskedag den 24. April blev Madame Else Christensen født Nyboe fra Ørnhoved begravet gammel 37 Aar.

Hun var sin Faders den fromme og redelige Hr. Lauritz Nyboes eneste Datter; Ham i alle Henseender liig og værdig. Fred og Glæde over denne Dydiges Siæl.“

Ørnhoved har været en Hovedgaard. Fra 1525—43 beboedes den af Morten Grøn. 1660 ejedes den af Erik Lunov, som blev begravet i Viborg Graabrødrekirke¹⁾.

I Danske Atlas (1769) staar der:

„Ørnhoved i Tjørring Sogn, Hamrumherred, en liden ucomplet, dog tiendefri Sædegaard, undtagen at den efter en Landstingsdom af 1727 svarer aarlig to Tønder Rug til Præsten. 1598 har Christen Munck ved Mageskifte med Kongen, isteden for Halvdelen i Skibelt faaet Herligheden i Ørnhoved. 1655 har denne Gaard tilhørt Mogens Munk. Nu Lars Nyboe. Hovedgaards Taxt 16 Tønder.“

Om de forskellige Ejere se forøvrigt Trap.

1760 købte Laurids Nyboe til Tanderup, Ørnhoved for 1000 Rdlr. Hartkornet var da 16 Tdr. 1767 maa hans Søn have faaet Gaarden.

Ørnhoved har nu kun ca. 5 Tdr. Hartkorn, men 3 à 400 Tdr. Ld., hvoraf en Del er Hede. Agerjorden er noget skarp Gaarden maa før have ligget lidt nordligere end nu, man ser nemlig der tydelige Spor af Grave, saa Gaarden maa have været befæstet. De nuværende Bygninger er ikke af gammel Dato.

Conrad Lundsgaard Nyboe (S. 15).

Han er født paa Ørnhoved i Tjørring Sogn 1775, døbt 5. Februar og opnævnt efter Morfaderen. 7 Faddere

¹⁾ Danske Atlas om Graabr. Kirke.

er indskrevne i Kirkebogen: Bedstemoderen, Mdm. Lundsgaard fra Lergrav, bar nam.

I 1802 blev han gift med Rasmus Schaarups Datter i V. Høgild i Rind og købte Gaarden Sahlholdt i Herning Sogn af Kammerraad Sehested paa Laulund. Fæsteren hed Niels Larsen. Skødet, som er underskrevet af Conrad Lundsgaard Nyboe 30. Aug. 1802, er endnu i Sahlholdt, som er i samme Slægts Eje.

Sahlholdt er en udmærket Gaard med ca. 150 Tdr. Ld., hvoraf en stor Del er Eng. Agermarken er en rund Bakkeø. Stuehuset, som Conrad Lundsg. Nyboe byggede stod omtrent i 100 Aar.

Ca. 1824 overlod Conrad Gaarden til sin Svigersøn og købte Gaarden Herning Kirkegaard, som laa lige ved Herning gl. Kirke¹⁾ og her døde han 1861 omtr. 86 Aar. De sidste Aar blev han ikke kaldt andet end gammel Conrad ve æ Kjerk.

Endnu over de 80 var han en høj og rank Mand med et friskt Aasyn. Som Landmand drev han det ikke vidt, men hans Tjenestefolk elskede ham, men der siges, at de bestilte for lidt. Hans Hustru Ane Schaarup, gerne kaldet Ane Høgild, var nok en mere drivende Kraft.

Conrad Lundsgaard Nyboe holdt meget af et Slag Kort til en ordentlig Pibe Tobak, og saa fortalte han Historier, særlig Jagthistorier fra hans yngre Dage, Jagt havde interesseret ham meget. I Herning Kirkegaard findes endnu et Bord efter ham, det er til at slaa sammen, og er vel brugt som Spillebord.

Maaske laa hans Evner i anden Retning end Landbrug, han skal saaledes have været meget dygtig i Regning; der har været en gammel Regnebog efter ham, som desværre nu er borte.

¹⁾ Kirken nedreves 1888.

Pastor Svejstrup i Rind-Herning satte megen Pris paa Conrad og talte meget med ham, naar han skulde prædike i Herning Kirke og boede i Kirkegaarden.

Da det i 1848 rygtedes, at Slaverne var brudt ud, var han meget optaget af, hvad der kunde gøres for at modtage dem, og sin Dattersøn sendte han paa en Hest ud i Retning af Brande for at erfare, om Slaverne var i Anmarsch. Denne Dattersøn, Laust Kirk, arvede Kirkegaard efter ham.

Marie Lundsgaard (S. 26).

Hun er født paa Thaarupgaard 1753. Knap 19 Aar gl. blev hun 18. Juli 1772 paa Lergrav gift¹⁾ med Jens Ibsen Bisted, Sognepræst til Levring og Hørup. De var kun gift ca. 1½ Aar. Levring Kirkebog siger:

„Madame Maria Lundsgaard begr. 1774 ¹⁹/₁. 19 Aar 4 Maaneder 1 Dag gl.“

Pastor Bisted har imidlertid regnet eller skrevet fejl, hun var mindst 1 Aar ældre end han opgiver. Hun døde rimeligvis efter en Søns Fødsel, thi Levring Kirkebog siger, at denne Søns Daab blev konfirmeret 1774 ¹⁹/₁, netop den Dag hun blev begravet. Sønnen er døbt Conradus Lundsgaard efter Morfaderen, han nævnes flere Gange i de 2 Skifter paa Lergrav efter Bedsteforældrene. Pastor Bisted er begravet i Levring ³/₁₂ 1783.

Christen Lundsgaard (S. 26).

Han er født paa Thaarupgaard, hvor Faderen da var Forpagter, 1757, døbt ¹³/₃. Det var godt et Aar efter at hans Broder af samme Navn døde paa Thaarupgaard. Han var kun 24 Aar, da hans Fader døde 1781, og han blev Ejer af Lergrav. 2 Aar efter giftede han sig med Margrethe Nyboe af Holstebro. Efter 13 Aars Ægteskab døde hun. Man har ikke fundet hendes Død

¹⁾ Samme Dag som sin Søster E—9 S. 14 i Stamtavlen.

i Aulum Kirkebog, som paa den Tid er ført uordentlig, men ad anden Vej er det oplyst, at hun døde $18\frac{1}{6}$ 1796. I Lundenæs-Bøvling Amters Skifteprotokol 1792—96 fol. 363 er indført en kgl. Bevilling til at sidde i uskiftet Bo for C. Lundsgaard og Hustru (Copi).

Efter Trap solgte Lundsgaard Lergrav 1798 for 40,200 Rd. til Landvæsenskommissær Petersen og Byfoged Borch fra Ringkøbing; men Handelen maa være gaaet tilbage, thi Lundsgaard ejede Gaarden til sin Død. Det fortælles i Aulum, at da Hoveriet ophørte, syntes Chr. Lundsgaard ikke, der var noget ved at have Gaarden,

Christen Lundsgaard

Fig. 13. Christen Lundsgaards Haandskrift og Segl.

derfor solgte han den; men han tabte nok meget ved den Handel, han fik nok. Gaarden igen for de ca. 40 Tusind, men meget af Godsset beholdt Petersen og Borch. Man fortæller ogsaa, at han var saa rig, at han kunde give hver af sine 5 Sønner en Kirke og en Herregaard. Han solgte en Del Gods fra Gaarden og nogle Tiender, saaledes Kirketienden.

I hans Tid blev det svære og lange Dige, som endnu staar, mellem Lergravs Jorder og Naboerne i syd opført. Efterhaanden som Diget blev færdigt, red Chr. Lundsgaard paa sin Hest henover det for at erfare, om det var sat forsvarligt¹⁾.

¹⁾ Fortalt af en Mand i Aulum.

Paa en Blytavle paa Sydsiden af Aulum Kirkes Tag¹⁾ ses disse Bogstaver:

C. L. G. 1791, skal være Christen Lundsgaard, ovenover Bogstaverne en Krone. Paa Taarnets Vestside ses ligeledes hans Navnetræk paa en Blytavle i Taget.

Chr. Lundsgaard døde kun 50 Aar gl. Et Par Alen nord for Aulum Kirkes Kor²⁾ ligger ca. $\frac{1}{2}$ Alen over Jordfladen en 4 Tom. tyk Marmorplade over ham, den

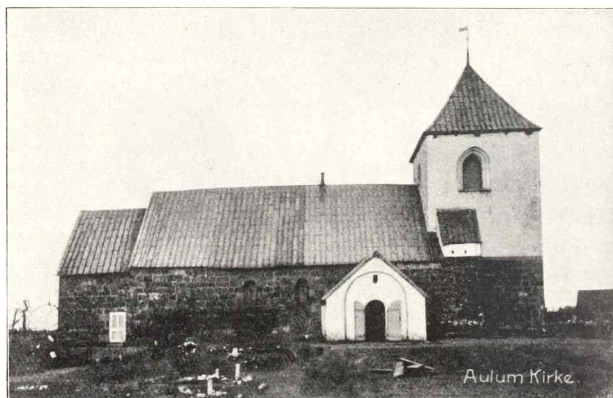

Fig. 14. Aulum Kirke.

er henved 2 Alen bred og 3 Alen lang. Paa Stenen, som har forskellige Ornamenter, staar:

„Denne Sten som dækker Støvet af Salig Christen Lundsgaard. Forhen Ejer af Lergrav. Født paa Torropgaard den 8-Marthi 1757. Død paa Lergrav den 15. October³⁾ 1807.

Et Taknemligt og Erkiendtligt Minde af den Afdødes Fem Sønner.

Her under denne Sten Du lagdes ned
I Gravens stille bliide tause Fred

¹⁾ Kirken hørte jo til Lergrav.

²⁾ Lige ud for den lille Dør, der ses i Koret.

³⁾ I Aulum Kb. staar: Hr. Lundsgaard begr., døde 14. October 1807 i sit Alders 51 Aar.

Men hvilken Trøst din Gud opvækker huld
 Engang af Graven dit hensuldred Muld
 Da hisset du med salig Fryd skal finde
 At Døden den er Støvets Børns Minde.“

Marmorstenen ligger paa en muret Grav, tidligere var der Trappetrin ned til Graven.

Skifte efter Chr. Lundsgaard findes i Hammerum Herreds Skifteprotokol 1805—12 f. 52 ff.

Dødsboet var meget rigt, mange Guldsmykker og Punge med rede Penge. Masser af Obligationer.

Til Deling mellem Arvingerne — 5 Sønner — var der 91221 Rd. 5 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$.

Christen Nyboe Lundsgaard (S. 27).

Han er født paa Lergrav 1784. Ved Daaben er han indført som Christen Nyboe, men ved hans Død paa Eskebæk 1846 kaldes han i Kirkebogen Christen Lassen Nyboe Lundsgaard; han var nemlig opnævnt efter Morfaderen, Købmand Chr. Lassen Nyboe i Holstebro.

Han opgives i Kirkebogen at være 63 Aar, men han manglede dog $3\frac{1}{2}$ Maaned i 62, da han døde.

Efter sin første Hustru Ane Margrete Groths Død i 1814 var han Enkemand i omtrent 6 Aar, thi 1830 giftede han sig med sin Husholderske Jomfru Ane Margrethe Schaltz, kaldes somme Tider Skals. Han overlevede hende et halvt Aar. Det er ikke lykkedes at finde noget Skifte efter ham.

Af de Gaarde, Chr. N. Lundsgaard ejede, er Nygaard i Ejsing den betydeligste med 31 Tdr. Hartkorn. Gaarden, der for over halvandet Hundrede Aar siden er udskilt fra den gamle Herregaard Landting i samme Sogn, ligger paa en høj Bakke tæt ved Limfjorden og kan ses viden om.

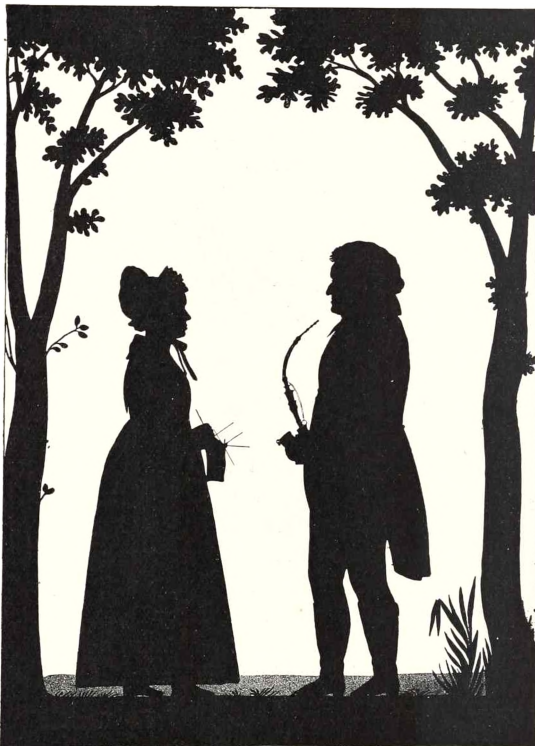

Fig. 15. Christen Nyboe Lundsgaard og formentlig hans første Hustru
Ane Margrethe, f. Groth.
(Silhuet. Tilh. Frk. Sophie Dorothea Emilie Nielsen (St. T. S. 29)).

Christen Lundsgaard Nielsen (S. 28).

Som Stamtavlen siger, havde han forskellige Præstembeder fra 1864—1905. Da han begyndte sin Præstegerning, var han under stærk Paavirkning af Søren Kierkegaards Skrifter og arbejdede med Iver sammen med Indre Mission paa at fremme kristelig Vækkelse i

Fig. 16. Margrethe Tolstrup, f. Lundsgaard. (St. T. S. 27).
(Silhuet. Tilh. Frk. Sophie Dorothea Emilie Nielsen (St. T. S. 29).

Nordsjælland. Senere fandt han mere Klarhed og Hvile i Tilslutning til den grundtvigske, kirkelige Anskuelse, som han efterhaanden knyttede sig meget nøje til. Af stor Betydning for ham var det, at han kom i Berøring med C. Hostrup, som da var Præst i Hillerød, og hvis jevne og naturlige Prædikemaade blev Forbillede for ham.

I disse Aar paa Sjælland begyndte han sin litterære Virksomhed med et lille Skrift om Møllerianerne, som dengang havde betydelig Udbredelse i Nordsjælland: „Om den nye saakaldte „evangeliske Forkyndelse.“ Det vigtigste af dette lille Skrift er optaget i Saabye: Om Sekterne i Danmark 1884.

Skønt han hele sit Liv betragtede Præstegerningen som sin egentlige Livsgerning fandt han dog Tid til at sysselsætte sig med videnskabelige Studier, hvortil han ansprogedes af Biskop Monrad og Pastor Fr. Helveg i Købelev, med hvilken sidste han sluttede et trofast og varigt Venskab. En Frugt af disse Studier var det Arbejde, hvormed han i 1879 som Sognepræst for Rudkøbing og Skrøbelev erhvervede den filosofiske Doktorgrad: „Apollonias fra Tyana.“

I Tidsskrifter og kirkelige Blade — som Nordisk Maanedsskrift, Sædemanden, Kirkebladet og Dansk Kirke-tidende er der optaget flere Bidrag af ham. 1890 skrev han et lille Skrift „Baptisterne“, som er optaget i Frederik Nielsens Smaaskrifter.

Provsteembedet omfattede han med stor Interesse, og de langlandske Lærere bevidnede ham i 1901 deres Paaskønnelse af hans Virksomhed ved at foranledige, at hans Portræt blev litograferet.

Et stort Tab led han da han 1894 mistede sin Hustru, i hvem han i alle Forhold havde haft den mest trofaste og forstaaende Hjælper.

Da han fyldte 70 Aar og havde taget sin Afsked

hædredes han med Adresser og Gaver fra Langelands Lærere, de langelandske Sogneraad og Præsterne paa Langeland.

De sidstnævnte forærede ham et Album med Akvareller af de Kirker, han havde været Præst ved, samt Fotografier af Kirkerne, Præstegaardene og Præsterne paa Langeland. Foran i Albummet havde de skrevet: „Med hjertelig Lykønskning til 70 Aars Dagen bede vi om Lov til her at sige Dem Tak for, hvad De ved Aand og Kundskab, ved Velvilje og Hjælpsomhed, ved Dygtighed og Omhu, som Provst, som Præst og som Ven har været for os i vort Samlivs Tid. De har fyldt saaledes iblandt os, at De vil blive baade husket og savnet, og vi bede Dem give os Plads i Deres venlige Erindring.“

I Foraaret 1906 flyttede han til København, hvor han døde 1909. Alderen havde ikke skaanet ham for Skrøbelighed og Sygdom, men sit jevne Humør og sit Lune bevarede han til det sidste.

(Efter Meddelelser af Rektor Raaschou-Nielsen).

Conrad Lundsgaard (S. 30).

Han er født paa Lergrav 13. Juni 1785. Død i Ø. Toftum i Resen Sogn 20. Marts 1882, blev altsaa om-trent 97 Aar gl.

I Skiftet efter sin Fader 1807 nævnes han som Ejer af Østergaard i Gudum Sogn. Kun 25 Aar gl. købte han Hovedgaarden Estvadgaard ved Skive med 1600 Tdr. Land ca. 46 Tdr. Hartkorn for 65,800 Kr. Han havde Gaarden til 1846, da Sønnen fik den. Han ejede flere Gaarde og var samtidig, som han havde Estvadgaard, en Tid Forpagter af Hovedgaarden Ausumgaard i Vejrum.

Conrad Lundsgaard var et lyst Hoved og skildres som en meget energisk Mand. Han var meget tilhest

og tilbagelagde ofte forbavsende mange Mile en Dag. En af hans gamle Karle som tjente ham i 17 Aar har fortalt mig, at en Dag kom han fra Marked i Thy og skulde hjem til Estvadgaard, men da der ingen Baad var ved Oddesund til at føre ham over, lod han Hesten svømme med sig over Sundet; han var i det hele meget forvoven. Endnu over de 80 red han til Markederne. I Aulum har jeg hørt Folk fortælle fra deres Forfædre, at Conrad af sin Fader brugtes meget til at ride om til Fæstebønderne og udtage Tiendeneg.

Ved Humlum Station boede i mange Aar Frk. Kylesbech¹⁾ i „Lundsgaardsminde“, Huset var opnævnt efter Conrad Lundsgaard. Hun var hos ham de sidste 19 Aar, han levede. Hun har fortalt mig, at Conrad Lundsgaard var en heftig men grundærlig Mand, og tilsidst blev han en sand Kristen. De sidste Aar fremsagde han ofte højt en Salme af Kingo (Fluks længes nu min matte Krop), som hans Barnepige paa Lergrav havde lært ham. Naar han som lille Dreng i bar Skjorte om Aftenen gik ind at sige Godnat til sin Fader paa Lergrav fremsagde han et Vers eller mere for Faderen, af denne Salme.

Conrad Lundsgaard og hans Hustru, som døde 1854, er begravet paa Nørre Nissum Kirkegaard, hvor der findes Minde over dem.

Længe mente man at den sidste Ulv i Jylland blev skudt ved Estvadgaard 1813. Det var Conrad Lundsgaards Skytte der skød den, hvorledes det gik til er meddelt af Lundsgaard og er at læse S. 21 i Erslev: Om de glubende Dyrs Undergang i Nørrejylland. Denne Meddelelse er nu optaget i Hardsyssels Aarbog for 1907 S. 124, og gengives her efter denne.

„Proprietær Lundsgaard, der fra 1810—1846 ejede

¹⁾ Død for et Par Aar siden.

Estvadgaard, har om den her dræbte Ulv meddelt følgende:

„I Aaret 1813 hørte man, at der i Egnen mellem Holstebro og Skive paa adskillige Steder blev taget Faar, Svin og Kalve, og mange mente, at det var en Ulv, som gjorde disse Ulykker, medens andre troede, at det var Ræve. Dyrret var saa dristigt, at det endog brød ind i Husene, og dette kunde ske med saa meget større Sikkerhed, fordi Bønderne paa den Tid sjelden havde Skydevaaben, da Jagt var dem forbudt.

Man fik snart Vidnesbyrd nok for, at det nævnte Dyr opholdt sig i Nærheden af Estvadgaard; thi det tog mange Stykker Ungkvæg og Faar, flere Plage og Føl. I Juni 1813 hørte Lundsgaard om Natten en Følhoppe, som var tøjret paa Engen nær ved Gaarden, vrinske meget stærkt, og han fandt, da han straks løb ud til den, Føllet liggende dræbt i Nærheden af Moderen. Han lod Føllet slæbe op til Gaarden og gav sin Skytte Ordre til at vaage for det Tilfælde, at Ulven atter skulde nærme sig det dræbte Dyr.

I fem Nætter vaagedes der forgæves, men den sjette Nat — det var imellem den 20. og 21. Juni — kom Ulven, og Skytten var saa heldig ved sit Skud at knuse dens ene Bagben. Han og flere Folk styrtede efter den, da de hørte, den tudede ude i Engen, og det var ikke Forfølgerne vanskeligt at komme den nær, da Saaret hindrede den i at løbe. De gjorde Forsøg paa at faa Ulven fanget levende; men den rev og bed saa stærkt, at Skytten tilsidst maatte dræbe den med et nyt Skud. Kort Tid efter førtes den dræbte Ulv, der var meget stor og en Han, til Holstebro, hvorunder Estvadgaard hører i retslig Henseende. Belønningen udbetaltes, og Skindet af det dræbte Dyr stilledes op uden for Raadstuen i Holstebro.

I lang Tid efter denne Tildragelse var Folk der paa Egnen meget rædde, og de vejfarende førte derfor om Natten Ild med sig i Vognen eller raslede med Jernkæder.“

Peder Lundsgaard (S. 33).

Han er født paa Lergrav 1788 og død der 1872. Han var kun 19 Aar da Faderen døde. 20 Aar gl. giftede han sig med Bente Cathrine Hoppe, som var meget

ældre. 1809 har han faaet tinglæst Skøde paa, at han har købt Lergrav med en Del Gods og Aulum Kirke for 18,000 Rdl. Dansk Courant. 1866 afstod han Gaarden til sin Dattersøn J. P. Damgaard.

Peder Lundsgaard drev Gaarden paa gammeldags Vis, men han havde saa meget Korn paa Lofterne, at der blev sat Stivere under Bjælkerne, og en Karl havde nok med at røre det, siges der. Da Damgaard fik Gaarden, solgte han Kornet, men det var Lundsgaard vred over.

Den bekendte Landøkonom, Etatsraad Fjelstrup paa Sindinggaard, kom somme Tider til Lergrav. En Dag sagde han: Det er dog mærkeligt, at en Mand som Lundsgaard ikke slaar ind paa en nyere og bedre Drift. Hvor-til Peder Lundsgaard svarede: Ja bette Faar¹⁾! Naar han bliver rig ved det, kan han sende mig Bud²⁾.

P. Lundsgaard var rig, Fjelstrup derimod var nok noget arm, før han vandt det store Lod i Lotteriet.

Peder Lundsgaard var ingen flot Herremand, naar han gik derhjemme i sine hvide Sokker eller kørte ud i sin noget tarvelige Vogn. Men det reelle havde han Forstand paa, han kunde vurdere en Hest eller et Par Stude, og Penge laante Folk af ham rundt om.

En Marmortavle faa Alen øst for Aulum Kirkes Kor fortæller følgende:

Bendte Cathrine Hoppe

født i Hjørring d. 28de Febr. 1774. Død paa Lergrav d. 20de Febr. 1852.

Peder Lundsgaard

født paa Lergrav d. 13de Juli 1788, død samme Steds d. 18de Decbr. 1872.

Peder Lundsgaard er hjemmedøbt 1. Juni 1788 efter

1) Et af hans Mundheld.

2) Fortalt mig af en gl. Mand i Aulum, der i mange Aar tjente paa Lergrav.

Aulum Kirkebog, og Skiftet efter hans Fader 1807, siger det samme.

Der haves et Blad, udrevet af en gl. Bog paa Lergrav, hvor Peder Lundsgaard har skrevet, naar han og hans 6 Søskende er født. De fleste Dato stemmer ikke nøjagtig med Kirkebogen. Han opgiver sig selv født 13. Juli 1788, samme, som staar paa hans Mindesten. Det nævnte Blad er dateret Lergrav den 24. Juni 1857.

I Herning Museum (Nr. 173) findes Peder Lundsgaards: Kristian den Femtes Danske Lov. Der staar i den:

„Foræret $\frac{8}{1}$ 1827 til Hr. Lundsgaard fra M. Pagh Andersen paa Lergrav.“

Samme Sted er hans Hustru Bente Cathrine Hoppes: Luthers Catechismus (1784) med bibelske Træsnit for og bag paa Bindet. Ligeledes en lille Bog, der har tilhørt hende:

Den lidende Jesus udi Urtegaarden, 8 Fasteprækener (Odense 1775).

Jens Peter Damgaard (S. 33).

var Ejer af Lergrav fra 1866—1907. Han fik Gaarden efter sin Morfader Peder Lundsgaard. Som ung var han paa Rødding Højskole, og han tog fat paa Lergrav under de nye Idéer for Landbruget, og han fulgte hvad Nyt, der kom frem, med levende Interesse¹⁾. Da jeg, faa Dage før hans Død, traf ham paa det jydsk Ungskue i Herning, var han meget optaget af Planteavlsludstillingen.

Der fortaltes om Damgaard, at han ikke regnede den Karl, der ikke selv kunde smide 1 Tønde Rug paa sig og gaa ind paa Loftet med den.

¹⁾ Men han ejede ikke Lundsgaardenes Handelstalent, og Silke spandt han ikke ved Gaarden.

Damgaard blev kun 65 Aar, han døde af et ulykkeligt Fald hjemme ved Gaarden og blev begravet paa Aulum Kirkegaard 1. August 1907.

Ved hans Baare omtalte bl. a. pens. Lærer Korsholm hans ægte og sanddru Natur, hans Optræden var ens overfor høj og lav. Hele Sognet sørgede i Dag, havde en Kvinde sagt; men han (Korsholm) vilde ikke bruge stærke Ord, thi det vidste han, Damgaard ikke vilde synes om.

Da D., under sin korte men smertefulde Sygdom, blev spurgt, om han ingen Angst havde for Døden, svarede han: „Nej, thi jeg ved, hvor jeg gaar hen.“ Og hvem, der kendte Damgaard og hans Liv, vidste, at dette ingen Talemaade var.

Jeg var saa heldig at faa nogle værdifulde Oplysninger af Damgaard om Lundsgaardslægten, netop det Aar han døde.

Jens Christian Lundsgaard (S. 39).

Han kom som Dreng i Handelslære i København og blev Købmand i Helsingør, deltog som frivillig i Krigen 1849. Senere blev han Grosserer i København og drev Handel paa Sverige. Lidt over 60 Aar gammel trak han sig tilbage fra Forretningen og levede som Particulier i København til sin Død.

Han forenede et Kærnehelbred med stor Aandslivlighed, der dog i Perioder kunde afløses af nedtrykt Sindsstemning. Til det sidste holdt han af at mindes sit glade Ungdomsliv, og naar han sammen med gamle Venner opfriskede svundne Tidens Oplevelser, maatte man beundre hans fortræffelige Evne som Fortæller. Han berettede gærne om det lystige Liv, der førtes i Helsingør, inden Sundtolden blev afskaffet, eller om de besværlige men ingeniørlige uinteressante Forretningsrejser i Sverige i første Halvdel af forrige Aarhundrede.

Og selv naar han fortalte om saa alvorlige Emner som de Smuglerier, der dreves i stor Udstrækning paa Sve-

Fig. 17. Jens Christian Lundsgaard.
(Maleri af Hunæus 1858. Tilh. Dr. med. K. K. K. Lundsgaard.
(St. T. S. 43)).

rige i de Dage (han nægtede dog paa det bestemteste selv nogensinde at have været interesseret i saadanne) eller om Koleradagene i København i 1853, var der

altid et Stænk af Munterhed i de Begivenheder, han berettede om og et rigtigt Blik for det ejendommelige Tidsbillede, han bevarede i sin Erindring.

Han nærede en stor Respekt for Livets immaterielle Værdier, en næsten naiv Beundring for Videnskabens Autoritet, yndede Musik, og Malerkunsten havde i ham en varm Tilbeder. I Aarenes Løb havde han samlet sig en Del Malerier, der beredte ham stor Glæde.

Iøvrigt var han en Friluftsnatur, der holdt af at vandre milelange Ture, især i Skovegnene i Københavns Nærhed, og den største Glæde ved Livet følte han paa sine gamle Dage, naar han ved Sommertid kunde faa Lejlighed til i Robaad at færdes Dagen lang paa en Indsø med sit Blink og Medetøj.

Fra sin Ungdom nærede han en aldrig svigtende Kærlighed til Sveriges Land og Folk.

Af kunstneriske Portræter af ham haves et Maleri af Hunæus (1858), et Maleri (Interiør med Figur) af Fr. Guldbrandsen (1888) og en Kultegning af Vilhjelm (1889).

Disse 3 Billeder ejes af Dr. med. K. K. K. Lundsgaard, der blev opdraget hos ham fra 1877 og levede i hans Hjem til hans Død 1893.

(Se om ham W. Schorn: Fra gamle Skuffer. Kbhvn. 1906. Gyldendal. S. 188. „Frederiksdal“).

(Efter Meddelelse af Dr. K. K. K. Lundsgaard).

--

Rettelser og Tilføjelser til Stamtavlen.

Side 39.

- H — 1. *Anna Marie Hansen*, f. 1. Juli 1857 i Langskov. Viet d. 28. Aug. 1890 i Lindeballe Kirke til Lærer *Jens Thomsen*, der er født 28. Juli 1860 i Veerst ved Kolding. Faderen, *Thomas Madsen*, var Gaardmand. Thomsen blev kaldet til Lærer i Hostrup ved Vejle 11. Juli 1891.

Han er Medudgiver af „Naturen“ og Medarbejder ved flere Ugeblade. Har været Medlem af Bestyrelsen for 101. Kreds af Danmarks Lærerforening. Er Medlem af Stouby Sogns Menighedsraad osv.

Deres Børn: I 1—3.

- I — 1. *Ejnar Lundsgaard Thomsen*, f. 24. Febr. 1894. Stud. jur.
I — 2. *Viggo Lundsgaard Thomsen*, f. 13. Jan. 1897, død 20. Jan. s. A.
I — 3. *Alma Lundsgaard Thomsen*, f. 4. Novbr. 1899.
- H — 2. *Lars Lundsgaard Hansen*, f. 27. Januar 1860. Partikulier i Marinette. Ugift.
H — 3. *Hans Hansen*, f. 6. Marts 1862. Sporvognskonduktør i Denver. Ugift.
H — 4. *Peter Hansen*, f. 8. Oktober 1864. Død som ugift i Amerika.

Side 39.

- F — 6. *Johannes C. Lundsgaard* er fejlagtig anført som Ejer af Nørre Snede Kro.

Side 40—41.

- H — 4. *Ane Benedicte Sophie Jørgensen*, f. i Randers 5. Aug. 1840.
- I — 1. *Julie Dorothea Petersen*, f. i Næstved 10. Maj 1869, g. m. Conditør Georg Edvard Emil Bigum. Ingen Børn.
- I — 2. *Jens Christian Lundsgaard Petersen*, f. i Næstved 28. Aug. 1870, Fuldmægtig paa Vallø Stiftskontor. Er bl. a. Næstformand for Valløby-Taarnby Sogneraad, g. m. Alma Johanne Theodora Honoré.

Deres Børn: J 1—4.

- J — 1. *Ellie Lundsgaard P.*, f. i Frederiksberg 20. Novbr. 1900.
- J — 2. *Svend L. P.*, f. paa Vallø 27. Aug. 1903.
- J — 3. *Karen L. P.*, f. paa Vallø 14. Febr. 1906.
- I — 4. *Asta L. P.*, f. paa Vallø 27. Febr. 1909.
- I — 3. *Maren Petrea Petersen*, f. i Næstved 31. Decbr. 1871, død smst. 10. Febr. 1872.
- I — 4. *Cathinka Christence Margrethe Sofie Petersen*, f. i Næstved 5. Febr. 1873, g. m. Maskinmester Jens Petersen.

Deres Børn: J 1—2.

- J — 1. *Julie Elisabeth Petersen*, f. i Frederiksberg 16. Septbr. 1903.
- J — 2. *Carl Emil Petersen*, f. i Frederiksberg 3. Juni 1907.

Side 43.

J — 1. Frederikke Sophie Nielsen er født $\frac{1}{10}$ 1880.

Side 44.

4. L. f. o. skal staa: Datter af Kasserer i Statsanstalten
for Livsforsikring, Etatsraad V. A. Gulbrandsen.

INDHOLD

	Side
Vorde	7
Lundsgaard	7
Anders Christensen.....	8
Vorde Kirke	11
Epitafiet	14
Anne Rørsdatter	16
Jens Nielsen Lundsgaard.....	18
Ørslevkloster Sogn	18
Hejlskov Præstegaard	19
Det gamle Stuehus der	19
Ørslevkloster Kirke	21
Niels Andersen Lundsgaard.....	22
Epitafiet	24
Anne Nipgaard	25
Chr. Nielsen Lundsgaard.....	26
Graabrødrekirke	28
Hjermind Præstegaard	29
Hjermind Kirke	29
Le Kirke.....	29
Hjorthede Kirke	29
Karen Høeg	30
Andreas Nielsen Lundsgaard	32
Peder Nipgaard	32
Peder Lundsgaard	33
Claus Nielsen Lundsgaard.....	34
Christentze Lundsgaard	35
Søren Bering	35
Anne Christensdatter Lundsgaard	38
Peder Busch	39
Peder Chr. Buur	39
Chr. Pedersen Buur	40

	Side
Anne Cathrine Lundsgaard	41
Conrad Lundsgaard	41
Hostrup	41
Staarupgaard	42
Hald	42
Fr. Schinckel	43
Thaarupgaard	46
Johan Peter Lundsgaard	46
Else Johansdatter Farre	49
Lergrav	52
Karen Lundsgaard	54
Anders Hvass	55
Østergaard	56
Elisabeth Friis Lundsgaard	57
Johannes Nyboe	57
Dalagergaard	58
Johannes Conrad Nyboe	58
Else Marie Korsgaard	59
Elisabeth C. Lundsgaard	60
Laurids Lauridsen Nyboe	61
Ørnhoved	62
Conrad Lundsgaard Nyboe	63
Sahlholdt	63
Marie Lundsgaard	64
Christen Lundsgaard	64
Mindestenen over ham	67
Christen Nyboe Lundsgaard	67
Christen Lundsgaard Nielsen	68
Conrad Lundsgaard	71
Peder Lundsgaard	73
Bendte Cathrine Hoppe	74
Jens Peter Damgaard	75
Jens Christian Lundsgaard	76
Rettelser og Tilføjelser til Stamtavlen	79

